

Informe de resultats de l'enquesta de coneixement, usos i actituds lingüístiques al Baix Vinalopó

Lluís Català Oltra (Universitat d'Alacant, coordinació)

Avel·lí Flors Mas (Universitat de Barcelona)

Natxo Sorolla Vidal (Universitat de Saragossa)

----- Juny de 2023 -----

Universitat
d'Alacant

ÍNDEX

<i>Introducció i objectius</i>	3
<i>Metodologia</i>	4
<i>Característiques sociodemogràfiques</i>	6
<i>Competència i usos lingüístics</i>	16
Coneixement i adquisició de la llengua	16
Llengua inicial i llengua d'identificació	33
Usos lingüístics familiars	41
Usos lingüístics fora de la llar i consum cultural	49
<i>Actituds, motivacions i expectatives lingüístiques</i>	65
Sentiment de discriminació	65
Motivació per parlar en valencià	72
Autovaloració de la competència lingüística	79
Expectatives de futur	82
Grau de comoditat quan se sent parlar diferents llengües	93
Actituds lingüístiques	98
Posició que ocupa la llengua en relació amb diferents elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi	108
<i>La política lingüística de les institucions</i>	113
<i>Comportament dels diferents segments sociodemogràfics</i>	119
Retrats robot dels aspectes més destacats	135
Perfils de parlants a partir de l'anàlisi de conglomerats	136
<i>Balanç de resultats</i>	144
<i>Un apunt final: recomanacions de política lingüística</i>	147
Incrementar els nivells de coneixement del valencià	147
Crear espais d'ús de la llengua	148
Difondre discursos favorables al valencià	149
<i>Annex: qüestionari tipus</i>	151

Al principi de 2021, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua comença a plantejar-se la realització d'una enquesta d'actituds lingüístiques al Baix Vinalopó, i contacta amb professors de la Universitat d'Alacant per anar concretant com s'havia de desenvolupar aquest estudi. Aquesta comarca és un territori d'alta minorització de la llengua pròpia dels valencians i, per tant, per a parar la caiguda en l'ús i iniciar una recuperació, pot tenir importància aprofundir en les actituds lingüístiques. Així doncs, i una vegada confirmat l'interès i aprovat el finançament, es forma un equip interuniversitari (Universitat d'Alacant, Universitat de Barcelona i Universitat Rovira i Virgili -que després serà Universitat de Saragossa) i multidisciplinar (sociòlegs i filòlegs), que es planteja el disseny d'un qüestionari amb els objectius següents:

- Conèixer quines són les actituds lingüístiques dels/de les habitants del Baix Vinalopó.
- Elaborar tipologies d'actituds lingüístiques.
- Descriure les competències i usos lingüístics de la població del Baix Vinalopó, i analitzar les relacions entre coneixements, usos i actituds lingüístiques.
- Determinar quines són les actituds lingüístiques de diferents perfils sociodemogràfics i de parlants.

Una vegada finalitzat el qüestionari, i superat el període de licitació de l'enquesta, es va desenvolupar el treball de camp, que ha proporcionat els resultats preliminars que presentem a continuació. Més endavant, es farà una anàlisi més en profunditat i un informe complet d'explotació i anàlisi d'aquesta enquesta.

El contingut que es presenta en aquest informe preliminar inclou les característiques sociodemogràfiques, les dades sobre competència i usos lingüístics, la dinàmica identitat-llengua, i les actituds lingüístiques. L'anàlisi univariable i bivivariable (per a territori: municipi de la comarca i zones d'Elx) és descriptiu, tot i que en alguns casos es fan apunts interpretatius i explicatius.

L'eina de recollida d'informació, un **qüestionari** centrat principalment en coneixements, usos i actituds lingüístiques, es va construir a partir de tres fonts:

- Enquestes desenvolupades anteriorment i que formen part d'un bagatge compartit de la subdisciplina (ideologies i actituds lingüístiques, en el marc de la sociolingüística; usos lingüístics; identitats). Es va fer un rastreig de les enquestes d'actituds lingüístiques més destacades en l'entorn de la llengua catalana i internacionalment, per permetre després la comparació interterritorial. El mateix es va fer per a usos lingüístics, sentiment identitari, etc.
- Aportacions d'actors clau del territori.
- Experiència de l'equip investigador.

L'estructura de la mostra proposada, mitjançant assignació proporcional corregida per a garantir uns mínims a les unitats més petites, és la següent:

Resultats del procediment de mostreig per assignació proporcional amb ajustament de garantia				
	Absoluts	Relatiu (base 1)	Distribució proporcional de la mostra teòrica	Ajust. de garantia unitats petites
Crevillent	24.280	0,095148523	142,7 (143)	200
Elx	202.065	0,791852810	1187,8 (1.188)	1.100
Santa Pola	28.835	0,112998668	169,5 (169)	200
El Baix Vinalopó	255.180	1,00000000	1.500	1.500

El plantejament d'aquest estudi, tant en els seus objectius d'informació, com en el desig d'extrapolació i obtenció de dades segmentades per diferents categories poblacionals, ens fa plantejar una **enquesta cara a cara amb un volum de 1.500 enquestes**. I això és perquè, per una banda, necessitem un qüestionari llarg, que arrebegue un nombre relativament alt de variables, i això només ho suporta la modalitat cara a cara; i per l'altra banda, necessitem tenir un nombre significatiu de casos que ens assegure que el que direm serà representatiu del conjunt de la població d'Elx i del Baix Vinalopó, i que també ens garantisca que si traiem resultats en funció del districte, sexe, edat, nivell d'estudis o qualsevol altra variable, tindrem casos suficients per a que aquests segments també tinguen una mínima representativitat.

Fitxa tècnica de l'enquesta

Univers: població de 18 anys i més resident al Baix Vinalopó

Àmbit geogràfic: comarca del Baix Vinalopó.

Grandària de l'univers: 255.180.

Tipus de mostreig: aleatori estratificat per municipi (assignació proporcional amb ajustament), amb quotes de zona, sexe i edat.

Grandària de la mostra: 1.500.

Marge d'error per a dades globals: $\pm 2,5\%$ (per a $p=q=50$ i un nivell de confiança del 95,5% amb el supòsit de distribució normal).

Modalitat d'enquesta: cara a cara.

Empresa encarregada del treball de camp: InvestGroup (Burjassot, l'Horta).

Dates de realització del treball de camp: del 25 de setembre al 17 de novembre de 2022 (54 dies naturals).

Característiques sociodemogràfiques

En aquest apartat presentem els resultats de les variables demogràfiques que ens han servit per estructurar la mostra (sexe, edat, i zona i municipi de residència) i altres més sociològiques que podran actuar com a variables explicatives (lloc de naixement, nivell d'estudis, activitat principal, lloc on desenvolupa l'activitat principal, percepció sobre els ingressos de la llar, i autubicació ideològica). Comencem amb les variables que han intervingut en la mostra:

Municipi (sense ponderar – mostra real)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Elx	1100	73,3	73,3	73,3
	Crevillent	200	13,3	13,3	86,7
	Sta. Pola	200	13,3	13,3	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Municipi (ponderat – proporcional)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Elx	1183	78,9	78,9	78,9
	Crevillent	149	9,9	9,9	88,8
	Sta. Pola	168	11,2	11,2	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

En les taules de municipi podem observar una primera distribució referida a l'assignació mostral real (les enquestes que s'han fet de cada localitat) i una altra una vegada aplicat el coeficient de ponderació que deixa un repartiment proporcional, d'acord amb el padró d'habitants. Lògicament, el pes d'Elx, població amb més de 200.000 habitants és molt més elevat que no pas els altres dos municipis, que se situen al voltant dels 30.000 empadronats.

Sexe					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Dona	755	50,3	50,3	50,3
	Home	745	49,7	49,7	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

La distribució per sexe és exactament igual a la que podem trobar en el padró municipal d'habitants, i que reparteix prou equilibradament entre els dos sexes. Cap enquestat ha fet esment d'una altra identificació de gènere, tot i que aquesta possibilitat existia.

Edat (interval·s mostra)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	18 a 34	343	22,9	22,9	22,9
	35 a 54	593	39,5	39,5	62,4
	55 i més	564	37,6	37,6	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mediana=47 anys, mitjana=47,44 anys, desv. típica=16,65.

Aquesta taula de distribució per edat simplificada en tres interval·s és la que hem usat per estructurar la mostra i reproduïx de manera precisa l'estructura poblacional en funció d'aquesta variable.

Edat (interval·s anàlisi)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	18 a 34	343	22,9	22,9	22,9
	35 a 49	482	32,1	32,1	55,0
	50 a 64	413	27,5	27,5	82,5
	65 i més	262	17,5	17,5	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mediana=47 anys, mitjana=47,44 anys, desv. típica=16,65.

En canvi, la distribució sobre aquestes línies precisa una mica més els rangs augmentant a 4 i serà la que usem en l'anàlisi de les variables lingüístiques i actitudinals en funció de l'edat. Es tracta de reproduir aproximadament una edat jove, primera i segona maduresa, i edat jubilar.

Zona de residència (Elx)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Torrellano/l'Altet/la Marina/ptdes. Nord	152	10,1	13,8	13,8
	Partides del Sud	61	4,1	5,5	19,4
	Carrús	305	20,3	27,7	47,1
	El Pla	294	19,6	26,7	73,8
	Nord de l'avinguda de la Llibertat	135	9,0	12,3	86,1
	Sud de l'avinguda de la Llibertat	153	10,2	13,9	100,0
	Total	1100	73,3	100,0	
Perduts	Sistema	400	26,7		
Total		1500	100,0		

Zona de residència (Crevillent)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Centre/Vila vella	45	3,0	22,5	22,5
	Nord/Part alta/Cases cova	23	1,5	11,5	34,0
	Eixample Oest	32	2,1	16,0	50,0
	Eixample Sud	60	4,0	30,0	80,0
	Pedanies i disseminat	40	2,7	20,0	100,0
	Total	200	13,3	100,0	
Perduts	Sistema	1300	86,7		
Total		1500	100,0		

Zona de residència (Santa Pola)					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Platges Oest	28	1,9	14,0	14,0
	Varador/Cales Est	10	0,7	5,0	19,0
	Centre/Platja Llevant	56	3,7	28,0	47,0
	Nord/Part Alta	38	2,5	19,0	66,0
	Gran Alacant	68	4,5	34,0	100,0
	Total	200	13,3	100,0	
Perduts	Sistema	1300	86,7		
Total		1500	100,0		

Les zones, elaborades amb l'ajuda d'agents clau de cada municipi, també han servit per estructurar la mostra i tenir adequadament representades les àrees urbanes i rurals, sense biaixos de segmentació espacial. Per la quantitat que representen, només usarem la variable zona en el cas d'Elx. Les dades de Crevillent i Santa Pola s'usaran agregades, és a dir, per municipi.

Lloc de naixement de l'entrevistat/da, sa mare i son pare (% vàlid)				
		Entrevistat/da	Mare	Pare
Vàlid	Sud de la província d'Alacant (municipi)	9,1	10,5	11,4
	Resta de la Comunitat Valenciana (comarca)	2,8	3,4	3,0
	Resta d'Espanya (província)	10,4	19,8	22,1
	Estranger (país)	3,6	4,4	4,0
	Elx	60,4	49,1	47,2
	Crevillent	9,1	8,3	7,9
	Santa Pola	4,5	4,4	4,3
	Total	100,0	100,0	100,0

Prop de les tres quartes parts dels entrevistats/des han nascut al Baix Vinalopó i, per tant, es tracta de població arrelada al territori. Li podem afegir prop del 10% que ha nascut al sud de la província d'Alacant i un 2'8% en la resta de la Comunitat Valenciana, per a sumar el 85% de naturals del territori valencià. La resta d'Espanya suma poc més del 10% i l'estranger tot just el 3,6%. Aquesta distribució canvia sensiblement en el cas dels progenitors, perquè es redueixen en més de 10 punts percentuals els nascuts al Baix Vinalopó per a incrementar-se les altres categories, especialment els nascuts a la resta d'Espanya (més en el cas dels pares, atenent a la lògica d'un pes major de la migració masculina en els anys del desenvolupisme). En qualsevol cas, no són diferències molt acusades i això remet a la presència entre els entrevistats d'un contingent ampli de descendents no ja de pares migrants, sinó d'avis migrants (el que controvertidament alguns anomenen com migrants de tercera generació).

Nivell d'estudis completats					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Sense estudis	11	0,8	0,8	0,8
	Sense estudis però llig i escriu	173	11,5	11,5	12,3
	Primaris (incloent-hi EGB)	404	27,0	27,0	39,2
	Secundaris obligatoris (ESO, Formació Professional)	351	23,4	23,4	62,7
	Secundaris no obligatoris (BUP, COU, Batxillerat, mòduls formatius)	382	25,5	25,5	88,1
	Universitaris (grau, diplomatura, llicenciatura)	148	9,9	9,9	98,0
	Postgrau (màster, doctorat...)	30	2,0	2,0	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mediana=3 (Secundaris obligatoris). Escala: 0=Sense estudis, 1=Sense estudis però llig i escriu, 2= Primaris, 3=Secundaris obligatoris, 4=Secundaris no obligatoris, 5=Universitaris de grau o semblants, 6=Universitaris de postgrau.

El nivell d'instrucció de la població del Baix Vinalopó se situa majoritàriament (més del 75%) en les categories intermèdies (de primaris a secundaris obligatoris). Les cues de la distribució (sense estudis o universitaris de grau i postgrau) acumularien al voltant del 12% en tots dos casos. L'escassa presència de les dues categories més extremes ens obligarà a reduir la variable a 5 etiquetes de cara a l'ús que se'n faça en l'anàlisi, ja que agregarem, per una banda, grau i postgrau, i per l'altra, sense estudis i sense estudis però llig i escriu.

Activitat principal					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Treballa	885	59,0	59,0	59,0
	Estudia	138	9,2	9,2	68,2
	Aturat/da	87	5,8	5,8	73,9
	Jubilat/da	283	18,9	18,9	92,8
	Faenes de la llar o cuidant algú	99	6,6	6,6	99,4
	Altres	9	0,6	0,6	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Per activitat principal, tenim una ampla majoria (59%) de treballadors (per compte propi o aliè) i un percentatge significatiu de persones jubilades (18,9%). El contingent d'estudiants,

aturats/des i persones que es dediquen a faenes de la llar/cura és prou menor (entre 5 i 10%), però suficient com per traure conclusions quan es fan els creuaments per activitat.

Municipi/territori on es desenvolupa l'activitat principal					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Elx	739	49,3	72,3	72,3
	Crevillent	65	4,3	6,3	78,6
	Sta. Pola	64	4,3	6,3	84,8
	Alacant i comarca	111	7,4	10,9	95,7
	El Baix Segura	23	1,5	2,2	98,0
	Regió de Múrcia	3	0,2	0,3	98,3
	Altres	18	1,2	1,7	100,0
	Total	1022	68,2	100,0	
Perduts	Sistema	478	31,8		
Total		1500	100,0		

El trasllat a treballar o estudiar al Baix Segura i a la regió de Múrcia és marginal, perquè Elx concentra molt majoritàriament l'activitat de la comarca. Alacant també recull més del 10% i és l'única alternativa destacada al centre industrial sabater.

Els ingressos de la seua llar...					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	27	1,8	1,8	1,8
	Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	102	6,8	6,8	8,6
	Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extrems	551	36,8	36,8	45,4
	Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	568	37,9	37,9	83,2
	Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	251	16,8	16,8	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mediana= 4 (Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra).

Més de la meitat de la població de la comarca viu amb certa folgança (cap tipus de patiment o, com a mínim, permetent-se algun extra). Les dificultats importants només arriben al 8,6% dels entrevistats. Finalment, el 36,8% arriba a cobrir totes les despeses però sense permetre's extrems. En realitat aquesta variable es concentra en els que cobreixen les despeses sense permetre's cap extra o com a molt algun (tercera i quarta categories), i això representa prop del 75%.

Autoubicació ideològica					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	0	51	3,4	4,0	4,0
	1	35	2,3	2,8	6,8
	2	72	4,8	5,7	12,4
	3	137	9,2	10,8	23,2
	4	232	15,5	18,3	41,5
	5	206	13,7	16,2	57,8
	6	139	9,3	10,9	68,7
	7	151	10,0	11,9	80,6
	8	125	8,4	9,9	90,4
	9	58	3,9	4,6	95,0
	10	63	4,2	5,0	100,0
		Total	1270	84,7	100,0
Perduts	Ns/Nc	230	15,3		
Total		1500	100,0		

Escala de 0 a 10, on 0 és extrema esquerra, 5 centre i 10 extrema dreta.

Mediana=5 (centre), mitjana=5,2, desviació típica=2,45.

Autoubicació ideològica					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Extrema esquerra	158	10,5	12,4	12,4
	Esquerra	370	24,6	29,1	41,5
	Centre	206	13,7	16,2	57,8
	Dreta	290	19,3	22,8	80,6
	Extrema dreta	247	16,5	19,4	100,0
	Total	1270	84,7	100,0	
Perduts	Ns/Nc	230	15,3		
Total		1500	100,0		

Mediana=5 (centre), mitjana=5,2, desviació típica=2,45 (escala de 0 a 10, on 0 és extrema esquerra, 5 centre i 10 extrema dreta). Llegenda: extrema-esquerra=0 a 2, esquerra=3 i 4, centre=5, dreta= 6 i 7, extrema-dreta=8 a 10.

La mitjana i la mediana es concentren just en el centre, però les mesures de tendència central amaguen aquí una realitat no tant moderada, perquè la categoria central només representa el 16,2% dels casos vàlids i, en canvi, esquerres o dretes acumulen més del 40% en tots dos casos. Però potser la gran novetat és una presència no residual d'autoposicionaments extrems al Baix Vinalopó, especialment en el cas de la dreta, que suma un 19,4% dels casos vàlids. De fet, l'extrema-dreta té pràcticament tantes adhesions com la dreta moderada. No passa el mateix en l'esquerra, perquè els moderats representen més del doble que els extrems (29,1% a 12,4%).

Grau d'identificació amb diferents àmbits territorials				
	Vàlid	Mitjana	Mediana	Desv. típica
Barri o pedania	1.500	7,54	8,00	2,26
Municipi	1.500	8,24	9,00	1,75
Baix Vinalopó	1.500	6,70	7,00	2,38
Província d'Alacant	1.500	7,53	8,00	1,97
Comunitat Valenciana	1.500	7,60	8,00	2,04
Espanya	1.500	8,78	9,00	1,50
Europa/UE	1.500	7,73	8,00	1,91

Escala de 0 a 10, on 0 és el valor mínim i 10 el màxim.

Es podria dir que els habitants del Baix Vinalopó s'identifiquen amb tots els seus àmbits territorials, siguen de més o de menys proximitat/grandària, perquè en tots els casos es registren

medianeles com a mínim de 7. No obstant això es podria establir una jerarquia d'afectes que aniria des del 8,78 d'Espanya (per tant, els habitants d'aquesta comarca se senten sobretot espanyols), passant pel 8,24 del municipi (molt condicionat per una forta identificació del il·licitans amb la seua ciutat), seguit d'una identificació raonablement alta amb la UE, la Comunitat Valenciana, la província d'Alacant i el barri/pedania, fins a la xifra més baixa que la trobem en la identificació amb la comarca del Baix Vinalopó (6,7), possiblement la unitat territorial menys visible en la quotidianitat de crevillentins, il·licitans i santapolers. Així doncs, tenim un perfil molt clar d'habitants d'Elx que se sent molt espanyol i alhora molt il·licità, però que tampoc defuig altres identitats, tot i que la comarcal queda en un graó més baix.

Identificació amb la Comunitat Valenciana

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Molt poca	40	2,7	2,7	2,7
	Poca	69	4,6	4,6	7,2
	Identificació mitjana	104	6,9	6,9	14,2
	Bastant	400	26,7	26,7	40,9
	Molta	887	59,1	59,1	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mitjana=7,6 (escala de 0 a 10, on 0 és el valor mínim i 10 el màxim). Llegenda: Molt poca =0 a 2, Poca =3 i 4, Identificació mitjana =5, Bastant = 6 i 7, Molta =8 a 10.

Identificació amb Espanya

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Molt poca	10	0,7	0,7	0,7
	Poca	7	0,5	0,5	1,2
	Identificació mitjana	39	2,6	2,6	3,8
	Bastant	188	12,5	12,5	16,3
	Molta	1255	83,7	83,7	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Mitjana=8,78 (escala de 0 a 10, on 0 és el valor mínim i 10 el màxim). Llegenda: Molt poca =0 a 2, Poca =3 i 4, Identificació mitjana =5, Bastant = 6 i 7, Molta =8 a 10.

Concretant el que succeeix amb les dues grans identificacions relacionades amb les llengües que seran protagonistes, el valencià i el castellà, veiem que la majoria de la població del Baix

Vinalopó se sent molt valenciana (59%) i molt espanyola, en aquest darrer cas en una proporció més elevada, fregant el 85%. Però, ampliant l'espectre a puntuacions més moderades (6 i 7), que implicarien bastant identificat/da, tenim que el 96,2% dels residents d'aquesta comarca se sentirien bastant o molt espanyols/es i el 85,8% bastant o molt valencians/es, en la majoria dels casos amb un comportament "dual",¹ actuant alhora en el/la subjecte que s'identifica. Respecte dels poc o gens identificats, en el cas d'Espanya són pràcticament inexistents i en la Comunitat Valenciana estem parlant tot just d'un 7%.

Anàlisi factorial de les identifications (matriu rotada)

	Component	
	Local/subestatal	Estatal/global
Barri o pedania	0,807	0,219
Municipi	0,758	0,218
Baix Vinalopó	0,833	0,164
Província d'Alacant	0,593	0,517
Comunitat Valenciana	0,778	0,328
Espanya	0,260	0,825
Europa/UE	0,187	0,858

Mètode d'extracció: anàlisi de components principals. Mètode de rotació: Varimax amb normalització Kaiser. La rotació ha convergit en 3 iteracions.

Mesura de Kaiser-Meyer-Olkin d'adequació de mostreig=0,862. Diagonal central de la correlació d'anti-imatge per damunt de 0,8 en tots els ítems.

Precisament l'anàlisi factorial de totes les identifications fa que aquestes queden articulades molt clarament al voltant de dos components, un local/subestatal, que inclou la Comunitat Valenciana, i un altre estatal/global, que inclou Espanya. Així doncs l'anàlisi multivariades justifica que en els creuaments bivariades usem només dues identifications, l'autonòmica i l'estatal, perquè el que passe amb les altres correlacionarà amb una d'elles (comarca, municipi, etc. amb Comunitat Valenciana, i UE amb Espanya)

¹ Vegeu Rafael Castelló i Cogollos i Xavier Coller (1999). Las bases sociales de la identidad dual: el caso valenciano. *REIS-Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 88, 155-184. <https://doi.org/10.2307/40184206>.

Coneixement i adquisició de la llengua

En aquest apartat abordarem el nivell de coneixement de les llengües (anglès, castellà i valencià) i el posarem en relació amb la llengua que ha escollit la persona entrevistada per a que se li féra l'enquesta.

Nivell de coneixement de llengües				
	Vàlid	Mitjana	Mediana	Desv. típica
Entendre valencià	1500	6,80	8,00	3,16
Parlar-lo	1500	5,53	6,00	3,56
Llegir-lo	1500	5,48	6,00	3,54
Escriure'l	1500	4,55	5,00	3,37
Entendre castellà	1500	9,71	10,00	0,60
Parlar-lo	1500	9,67	10,00	0,77
Llegir-lo	1500	9,32	10,00	1,45
Escriure'l	1500	8,87	10,00	1,78
Entendre anglès	1500	3,44	3,00	3,25
Parlar-lo	1500	3,13	2,00	3,15
Llegir-lo	1500	3,43	3,00	3,36
Escriure'l	1500	3,08	2,00	3,21

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

La capacitat d'entendre el valencià se situa en un 6,8 de mitjana, però el coneixement del valencià està molt lluny de ser universal. En una escala de 0 a 10, els enquestats del Baix Vinalopó es puntuen amb un 5,53 en "parlar". De fet, hi ha una variació molt important entre els enquestats (desviació típica de 3,56). Així, un terç dels enquestats se situa per sota del 5, el que en les escales d'avaluació acadèmiques és un *suspens*. Únicament una quarta part dels enquestats (27,4%) se situa en valors de 8 o per sobre, que en altres contextos se sol associar amb parlants amb la suficient confiança com per a fer un ús significatiu de la llengua. Pel que fa a la competència escrita, la situació és encara més greu, perquè la mitjana se situa per sota de l'aprovat: 4,55. De fet, pràcticament la meitat dels enquestats se situa per sota del 5. I poc més d'una mica més d'una cinquena part declara tenir coneixement escrit de 8 o superior.

Per contra, el coneixement del castellà és universal, amb una mitjana de 9,67 en la competència de parlar-lo, i 8,87 en la d'escriure'l. L'anglès supera de poc el 3 en totes les competències, superant el 5 poc més d'un terç de la població, tant per a parlar-lo com per a escriure'l.

Nivell de coneixement de llengües en funció del territori (mitjana)									
	Municipi			Zona de residència a Elx					
	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, Partides del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	Nord de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Entendre valencià	8,9	8,3	6,3	5,9	6,8	5,7	6,8	6,8	6,5
Parlar-lo	8,1	6,8	5,0	5,0	5,5	4,5	5,4	5,5	5,0
Llegir-lo	7,7	6,8	5,0	5,0	5,1	4,3	5,4	5,9	4,9
Escriure'l	6,4	5,6	4,2	4,6	4,0	3,6	4,4	4,7	4,0
Entendre castellà	9,7	9,6	9,7	9,7	9,8	9,7	9,7	9,8	9,8
Parlar-lo	9,5	9,5	9,7	9,7	9,8	9,7	9,7	9,8	9,8
Llegir-lo	9,3	9,2	9,3	9,2	8,9	9,2	9,3	9,7	9,7
Escriure'l	8,6	8,6	8,9	9,0	8,5	8,8	8,9	9,3	9,2
Entendre anglés	4,4	3,7	3,3	3,2	3,0	2,9	3,6	3,6	3,4
Parlar-lo	4,0	3,3	3,0	3,0	2,8	2,6	3,2	3,3	3,1
Llegir-lo	4,3	3,5	3,3	3,2	3,1	2,8	3,6	3,9	3,3
Escriure'l	3,9	2,9	3,0	2,9	2,7	2,6	3,3	3,4	3,1

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament. Per al cas del valencià, els valors d'Eta estan entre 0'23 i 0'30 en les quatre modalitats. En castellà i anglès les diferències no són significatives.

La taula bivariada per territori mostra que les mitjanes més elevades de coneixement del valencià es donen a Crevillent, seguit de Santa Pola i d'Elx, on els resultats no són tan positius. Si ens fixem en el coneixement oral actiu (saber parlar), arriba a un destacable 8,1 de mitjana en el cas de Crevillent, se situa a prop del notable (6,8) a Santa Pola, i només en l'aprobat just en el cas d'Elx. Les habilitats escrites (llegir i escriure) queden en tots els municipis per sota de les habilitats orals corresponents (entendre i parlar). En el cas de les habilitats en anglès, s'equiparen els resultats de Santa Pola i Elx i es tornen a trobar registres superiors a Crevillent: en qualsevol cas, però, les mitjanes se situen en un suspens en totes les habilitats i municipis considerats. Per últim, i com ja reflectien les dades de conjunt, el coneixement del castellà es pot considerar universalitzat, amb mitjanes superiors a 9 en tots els municipis i habilitats

considerades, tret de la capacitat d'escriure, en què les mitjanes són també molt altes i properes al 9.

Pel que fa a les zones d'Elx, les diferències no són molt importants, però els resultats indiquen que Carrús seria la zona que destaca per una menor competència lingüística, i les partides del Sud, el Pla i el nord de l'avinguda de la Llibertat les que registren mitjanes més elevades.

De la resta de variables, no hi ha diferències estadísticament significatives en funció del sexe, els ingressos, l'autubicació ideològica o el grau d'identificació amb Espanya. De la resta, oferim sota d'aquestes línies informació detallada:

Nivell de coneixement de llengües en funció de l'edat (mitjana)							
	Edat					Estadístics d'associació	
	18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més	Total	Correl. Spearman	Nivell de significació
Entendre valencià	7,50	6,46	6,54	6,91	6,80	-0,074	0,004
Parlar-lo	6,45	5,01	5,19	5,81	5,53	-0,071	0,006
Llegir-lo	7,01	5,33	4,88	4,70	5,48	-0,233	<0,001
Escriure'l	6,25	4,53	3,67	3,72	4,55	-0,291	<0,001
Entendre castellà	9,87	9,79	9,60	9,54	9,71	-0,211	<0,001
Parlar-lo	9,83	9,75	9,54	9,54	9,67	-0,153	<0,001
Llegir-lo	9,74	9,67	9,11	8,42	9,32	-0,325	<0,001
Escriure'l	9,55	9,33	8,44	7,83	8,87	-0,362	<0,001
Entendre anglès	6,20	3,80	2,24	1,03	3,44	-0,553	<0,001
Parlar-lo	5,73	3,47	1,97	0,92	3,13	-0,535	<0,001
Llegir-lo	6,30	3,87	2,10	0,96	3,43	-0,560	<0,001
Escriure'l	5,80	3,47	1,79	0,82	3,08	-0,553	<0,001

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

L'edat té una notabilíssima influència sobre el nivell de coneixement de les llengües, especialment pel que fa a llegir-les i escriure-les. En el cas del valencià, l'edat no té massa influència en entendre i parlar la llengua, però això sí que passa en el castellà, tot i que tots els segments se situen en valors pròxims al màxim (10). Pel que fa a l'anglès, la seua associació amb l'edat és molt forta, amb estadístics per davall de -0,53 en tots els casos i en aquest cas els valors de la correlació de Spearman són destacables tant en la competència oral com en l'escripta, ja que es passa el nivell de coneixement passa de xifres acceptables en el cas dels joves a una sobtada disminució entre les persones entrevistades de 35 a 49 anys, que cau a valors marginals (al voltant d'1) en els majors.

Nivell de coneixement de llengües en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada (mitjana)

	Lloc de naixement de l'entrevistat/ada								Estadístics d'associació
	Sud de la província d'Alacant	Resta de la Comunitat Valenciana	Resta d'Espanya	Estranger	Eix	Crevillent	Santa Pola	Total	Eta
Entendre valencià	6,84	7,53	4,87	3,92	6,77	9,12	8,67	6,80	0,35
Parlar-lo	5,11	5,59	2,99	2,74	5,58	8,48	7,76	5,53	0,39
Llegir-lo	5,52	5,54	3,36	2,76	5,49	7,92	7,36	5,48	0,34
Escriure'l	4,72	4,53	2,33	2,26	4,58	6,68	6,37	4,55	0,34
Entendre castellà	9,68	9,70	9,64	9,58	9,75	9,70	9,69	9,71	0,08
Parlar-lo	9,66	9,66	9,64	9,27	9,73	9,55	9,58	9,67	0,14
Llegir-lo	9,40	9,54	8,91	8,98	9,38	9,37	9,30	9,32	0,12
Escriure'l	8,85	9,16	8,43	8,56	9,01	8,59	8,74	8,87	0,13
Entendre anglés	3,34	3,40	2,55	5,00	3,32	4,46	3,95	3,44	0,17
Parlar-lo	2,95	3,23	2,25	4,72	3,02	4,08	3,76	3,13	0,17
Llegir-lo	3,35	3,39	2,58	4,90	3,35	4,37	3,60	3,43	0,15
Escriure'l	2,82	3,06	2,24	4,82	3,02	3,98	3,04	3,08	0,16

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

Nivell de coneixement de llengües en funció del lloc de naixement de la mare (mitjana)

	Lloc de naixement de la mare								Estadístics d'associació
	Sud de la província d'Alacant	Resta de la Comunitat Valenciana	Resta d'Espanya	Estranger	Elx	Crevillent	Santa Pola	Total	Eta
Entendre valencià	7,00	8,03	5,48	5,06	6,78	9,19	8,70	6,80	0,34
Parlar-lo	5,48	6,38	3,57	3,27	5,73	8,70	7,84	5,53	0,41
Llegir-lo	5,72	6,57	4,18	3,66	5,47	7,89	7,38	5,48	0,31
Escriure'l	4,82	5,37	3,11	3,17	4,63	6,63	6,30	4,55	0,30
Entendre castellà	9,70	9,78	9,80	9,66	9,70	9,66	9,65	9,71	0,08
Parlar-lo	9,68	9,82	9,79	9,54	9,68	9,45	9,49	9,67	0,13
Llegir-lo	9,41	9,77	9,37	9,21	9,27	9,26	9,23	9,32	0,07
Escriure'l	8,77	9,38	8,95	8,89	8,92	8,46	8,67	8,87	0,09
Entendre anglés	3,19	4,20	3,21	5,11	3,20	4,28	3,82	3,44	0,16
Parlar-lo	2,83	3,84	2,91	4,73	2,91	3,91	3,59	3,13	0,15
Llegir-lo	3,21	4,14	3,32	5,07	3,20	4,15	3,47	3,43	0,13
Escriure'l	2,70	3,75	2,93	4,71	2,90	3,86	2,92	3,08	0,15

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

Nivell de coneixement de llengües en funció del lloc de naixement del pare (mitjana)

	Lloc de naixement del pare							Estadístics d'associació	
	Sud de la província d'Alacant	Resta de la Comunitat Valenciana	Resta d'Espanya	Estranger	Elx	Crevillent	Santa Pola	Total	Eta
Entendre valencià	7,10	7,70	5,48	4,93	6,86	9,21	8,79	6,80	0,35
Parlar-lo	5,56	5,85	3,63	3,21	5,83	8,71	7,92	5,53	0,41
Llegir-lo	5,85	5,71	4,05	3,76	5,60	7,89	7,55	5,48	0,32
Escriure'l	4,94	4,46	3,14	3,18	4,71	6,58	6,52	4,55	0,30
Entendre castellà	9,71	9,74	9,80	9,66	9,70	9,64	9,65	9,71	0,09
Parlar-lo	9,70	9,69	9,80	9,54	9,68	9,42	9,48	9,67	0,14
Llegir-lo	9,48	9,59	9,28	9,26	9,31	9,23	9,18	9,32	0,06
Escriure'l	8,92	9,20	8,86	8,94	8,93	8,42	8,77	8,87	0,08
Entendre anglès	3,46	3,75	3,20	5,27	3,19	4,19	3,97	3,44	0,15
Parlar-lo	3,06	3,49	2,88	4,95	2,91	3,85	3,71	3,13	0,15
Llegir-lo	3,49	3,68	3,26	5,32	3,19	4,08	3,64	3,43	0,14
Escriure'l	2,97	3,27	2,91	4,99	2,89	3,76	3,04	3,08	0,14

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

El nivell de coneixement del valencià depèn del lloc de naixement tant de l'entrevistat/da, com dels seus progenitors (els nascuts a Crevillent, Santa Pola i resta de la Comunitat Valenciana són els més competents, i els originaris de l'estranger i la resta d'Espanya els menys). En canvi, això no passa amb el nivell de coneixement del castellà (perquè el nivell de competència és prou uniforme) i no massa en el cas de l'anglès, tot i que els nascuts a l'estranger marquen un nivell de coneixement més elevat que els nascuts a qualsevol lloc de l'Estat espanyol.

Nivell de coneixement de llengües en funció del lloc del nivell d'estudis completats (mitjana)

	Nivell d'estudis completats						Estadístics d'associació	
	Sense estudis	Primaris	Secundaris obligatoris	Secundaris no obligatoris	Universitaris	Total	Gamma	Nivell de significació
Entendre valencià	5,82	6,15	6,98	7,22	8,02	6,80	0,171	<0,001
Parlar-lo	4,52	4,79	5,46	6,08	7,21	5,53	0,200	<0,001
Llegir-lo	2,70	4,61	5,74	6,50	7,64	5,48	0,370	<0,001
Escriure'l	2,13	3,58	4,56	5,59	6,97	4,55	0,397	<0,001
Entendre castellà	9,41	9,65	9,75	9,83	9,86	9,71	0,343	<0,001
Parlar-lo	9,38	9,65	9,66	9,76	9,85	9,67	0,304	<0,001
Llegir-lo	7,19	9,35	9,58	9,81	9,85	9,32	0,572	<0,001
Escriure'l	6,53	8,68	9,10	9,60	9,74	8,87	0,530	<0,001
Entendre anglès	0,34	1,28	3,35	5,57	7,12	3,44	0,716	<0,001
Parlar-lo	0,31	1,04	2,91	5,18	6,82	3,13	0,721	<0,001
Llegir-lo	0,22	1,23	3,34	5,64	7,16	3,43	0,710	<0,001
Escriure'l	0,16	1,01	2,83	5,16	6,78	3,08	0,719	<0,001

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

En les tres llengües, el nivell de competència és més elevat quan més alt és el nivell d'estudis, i això per a totes les modalitats, no obstant, les diferències són prou més significatives en l'anglès, amb valors de Gamma per damunt de 0,7, i en el castellà una mica més que en valencià, especialment en llegir i escriure. Els universitaris, el segment de més nivell d'instrucció, tenen una competència excel·lent en castellà i notable en valencià i anglès, però els de secundaris obligatoris també arriben a superar clarament l'*aprobat*, especialment en valencià.

Nivell de coneixement de llengües en funció de l'activitat principal (mitjana)

	Quina és la seua activitat principal?					Estadístics d'associació	
	Treballa	Estudie	Aturat/ada	Jubilat/ada	Faenes de la llar o de cura	Total	Eta
Entendre valencià	6,64	7,90	6,68	6,94	6,32	6,80	0,126
Parlar-lo	5,28	6,90	5,31	5,92	4,82	5,53	0,150
Llegir-lo	5,48	7,55	5,67	4,64	4,73	5,48	0,214
Escriure'l	4,59	6,92	4,50	3,56	3,51	4,55	0,263
Entendre castellà	9,74	9,92	9,81	9,50	9,71	9,71	0,193
Parlar-lo	9,69	9,88	9,73	9,49	9,71	9,67	0,133
Llegir-lo	9,51	9,85	9,67	8,29	9,41	9,32	0,351
Escriure'l	9,14	9,69	8,99	7,63	8,75	8,87	0,359
Entendre anglès	3,84	6,63	2,84	1,12	2,26	3,44	0,457
Parlar-lo	3,51	6,25	2,40	1,01	1,83	3,13	0,453
Llegir-lo	3,85	6,87	2,99	1,02	1,96	3,43	0,471
Escriure'l	3,44	6,40	2,64	0,87	1,64	3,08	0,464

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

Els estudiants (la majoria universitaris o, com a mínim cursant secundaris no obligatoris) marquen el nivell de competència més alt en totes les llengües i modalitats. En el cas del castellà les diferències no són molt grans, tot i que l'estadístic d'associació marca valors més alts que el valencià. En canvi, les diferències són molt acusades en el cas de l'anglès, perquè els estudiants estan molt per damunt de la resta.

Nivell de coneixement de llengües en funció d'on desenvolupa l'activitat principal (mitjana)

	On desenvolupa esta activitat principal?								Estadístics d'associació
	Elx	Crevillent	Sta. Pola	Alacant i comarca	Baix Segura	Regió de Múrcia	Altres	Total	
Entendre valencià	6,46	8,34	8,03	7,72	6,31	5,67	6,72	6,81	0,209
Parlar-lo	5,12	7,46	6,49	6,45	5,33	4,67	4,98	5,50	0,210
Llegir-lo	5,30	7,68	6,78	7,15	5,07	6,00	6,14	5,75	0,234
Escriure'l	4,52	6,88	5,57	6,12	4,00	4,33	4,85	4,91	0,217
Entendre castellà	9,78	9,68	9,58	9,78	9,68	10,00	10,00	9,77	0,124
Parlar-lo	9,77	9,46	9,40	9,74	9,19	10,00	9,88	9,71	0,172
Llegir-lo	9,57	9,46	9,28	9,68	9,19	10,00	10,00	9,56	0,120
Escriure'l	9,28	8,87	8,50	9,30	9,07	10,00	9,69	9,21	0,171
Entendre anglés	3,97	5,18	3,76	5,57	2,45	7,67	5,62	4,22	0,206
Parlar-lo	3,67	4,84	3,54	5,07	2,06	6,67	5,05	3,88	0,192
Llegir-lo	4,00	5,27	3,64	5,69	2,38	7,67	6,08	4,25	0,221
Escriure'l	3,66	4,76	2,89	5,12	1,99	7,33	5,17	3,84	0,211

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

Quant al lloc on desenvolupa l'activitat principal, les diferències més importants les trobem en el valencià i l'anglés. En el primer cas, perquè els que treballen a Santa Pola i sobretot a Crevillent són més competents, però també els que treballen a Alacant i la seua comarca. Això contrasta amb els resultats a Múrcia, el Baix Segura i altres indrets de l'estat, que tenen dificultats per parlar i escriure la llengua. Pel que fa a l'anglés, destaquen molt clarament els que treballen o estudien a Múrcia, segurament perquè en aquest contingent dominen els universitaris.

Nivell de coneixement de llengües en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana (mitjana)

	Identificació amb la Comunitat Valenciana						Estadístics d'associació	
	Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Molta	Total	R de Pearson	Nivell de significació
Entendre valencià	5,37	6,32	5,56	6,49	7,19	6,80	0,169	<0,001
Parlar-lo	3,80	5,08	4,22	5,41	5,85	5,53	0,125	<0,001
Llegir-lo	3,98	5,04	4,44	5,56	5,67	5,48	0,071	0,006
Escriure'l	2,65	4,09	3,56	4,68	4,72	4,55	0,084	0,001
Entendre castellà	9,71	9,57	9,66	9,60	9,79	9,71	0,118	<0,001
Parlar-lo	9,71	9,49	9,67	9,59	9,73	9,67	0,070	0,007
Llegir-lo	9,25	9,31	9,57	9,46	9,23	9,32	-0,086	<0,001
Escriure'l	8,80	8,75	9,00	9,07	8,78	8,87	-0,060	0,020
Entendre anglés	3,64	3,43	3,51	3,89	3,22	3,44	-0,079	0,002
Parlar-lo	3,07	3,13	3,07	3,48	2,98	3,13	-0,055	0,032
Llegir-lo	3,50	3,52	3,50	3,77	3,26	3,43	-0,076	0,003
Escriure'l	2,97	3,08	3,12	3,38	2,94	3,08	-0,061	0,019

Escala de 0 a 10 on 0=gens i 10=perfectament.

No de manera massa clara, però, en general, podríem dir que la competència lingüística en valencià augmenta amb el sentiment identitari per la Comunitat Valenciana. Els que indiquen bastant o molta identificació amb aquest territori, són els més competents. En les altres llengües les diferències no són significatives.

Llengua en què preferix que se li faça l'entrevista

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Valencià	420	28,0	28,0	28,0
	Castellà	1068	71,2	71,2	99,2
	Indiferent	12	0,8	0,8	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Una gran majoria (71,2%) preferix que li facen l'entrevista en castellà, però el 28% que escull el valencià es pot considerar una xifra relativament elevada en el context d'alta minorització de la comarca.

Llengua en què preferix que li facen l'entrevista en funció de la llengua que considera com a pròpia (% vàlid)

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Castellà	Valencià i castellà igual	
En quina llengua preferix que li faça l'entrevista?	Valencià	98,3%	1,9%	97,4%	28,3%
	Castellà	0,0%	98,0%	0,0%	71,0%
	Indiferent (no llegir)	1,7%	0,2%	2,6%	0,7%
Total		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Lambda=0,928 (nivell de significació<0,001).

La llengua en què preferix que se li faça l'entrevista depèn molt clarament de la llengua que considera com a pròpia (Lambda està molt a prop del valor màxim, 1), de manera que serà aquesta variable, més endavant, la que desenvoluparem extensament amb els creuaments. La llengua en què preferix que se li faça l'entrevista la considerarem únicament en funció del coneixement oral del valencià i el territori. Per altra banda, sobta comprovar que gairebé tots/es els/les que consideren el valencià i el castellà com a pròpies per igual, han escollit respondre el qüestionari en valencià. Lògicament, aquesta associació no vol dir que la identificació lingüística implique ús, però sí que és remarcable que, quan es produeixen la possibilitat d'elecció i aquest decantament té les mateixes conseqüències en un sentit o l'altre (valencià o castellà), els que senten com a propis tant el valencià com el castellà s'inclinen aclaparadorament pel valencià.

Llengua en què preferix que li facen l'enquesta en funció del coneixement oral del valencià

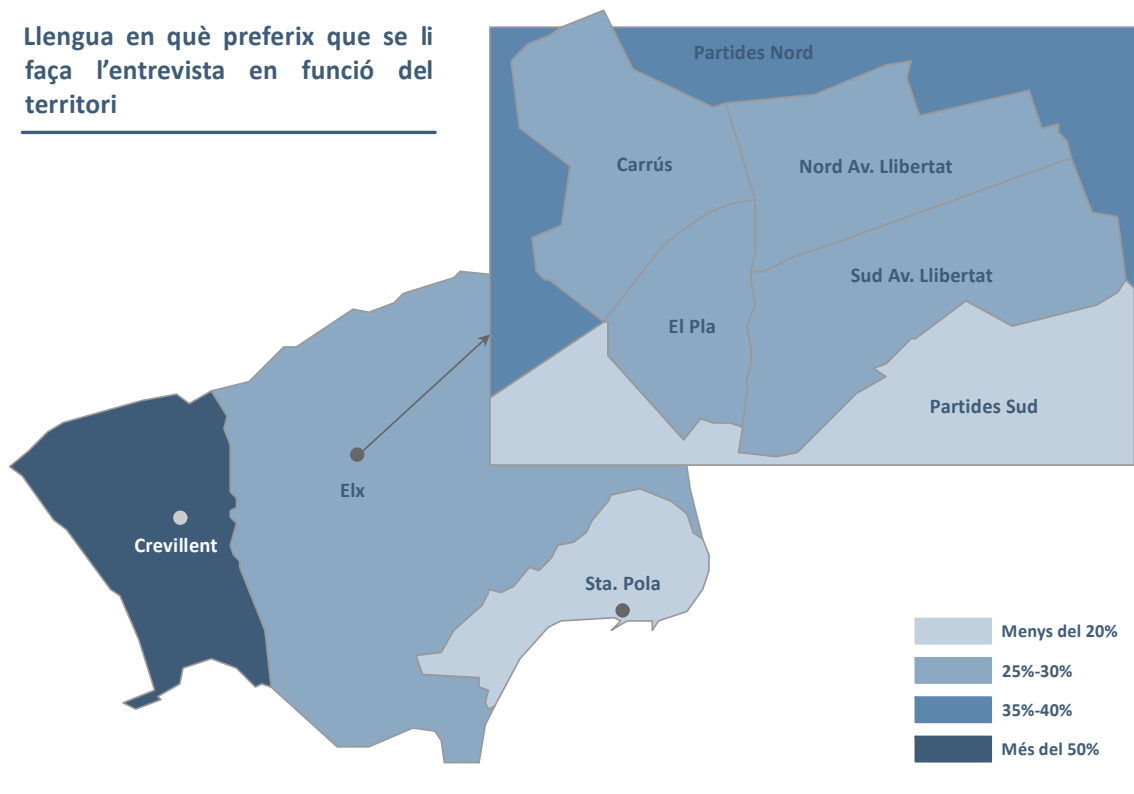
Valors de Coneixement oral (0-10)	Preferència pel valencià en l'enquesta
0	0,0
1	2,7
2	1,5
3	6,8
4	4,7
5	4,0
6	7,5
7	21,1
8	43,0
9	66,4
10	77,9
Total	28,0

Una manera de comprovar la relació entre el coneixement lingüístic i la voluntat d'usar-la és creuar el coneixement del valencià amb la llengua en què l'enquestat prefereix que li facen l'entrevista. Poc més d'una quarta part dels enquestat demanen fer-ho en valencià i aquests declaren una mitjana de coneixement oral de 8,9, mentre que els que demanen fer-la en castellà tenen una mitjana de 4,2. De fet, tres quartes parts dels que es puntuen amb un 10 i dos tercers parts per als que es puntuen amb un 9 demanen fer-la en valencià. Passa a ser menys de la meitat entre els que es puntuen amb 8, només un de cada cinc els que es puntuen amb 7, i 7,5% els que es puntuen amb 6.

Llengua en què preferix que se li faça l'entrevista en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	B. Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Valencià	28,0%	57,0%	18,5%	25,7%	36,4%	17,7%	29,7%	28,3%	27,4%	25,8%
Castellà	71,2%	43,0%	81,5%	73,3%	62,1%	82,0%	68,4%	71,0%	72,0%	73,3%
Indiferent	0,8%	0,0%	0,0%	1,0%	1,5%	0,3%	1,9%	0,7%	0,6%	0,9%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Llengua en què preferix que se li
faça l'entrevista en funció del
territori

Crevillent es torna a situar al capdavant quan s'observa la llengua en què les persones entrevistades prefereixen respondre l'enquesta: es tracta, en concret, de l'únic àmbit territorial en què són majoria els que prefereixen ser entrevistats en valencià (57%). En canvi, tot i que a Santa Pola els resultats mitjans d'autoavaluació de coneixement del valencià superaven els d'Elx, hi ha menys persones que hi vulguen ser entrevistades en valencià: en concret, només el 18,5%, per un 25,7% d'Elx. Quant a les zones, sorprèn que una de les que registrava més competència, les partides del Sud, ha recollit menys entrevistes realitzades en valencià; mantenint la paradoxa, són les partides del Nord, les que menys tradició de parla tenen, les que més han contestat en valencià.

Vies d'adquisició de la llengua

Llocs	Freqüència	% vàlid
En casa, des de xicotet	561	54,0%
En l'escola (formació reglada)	670	64,5%
En la formació superior (universitat)	44	4,3%
En la faena, amb els companys de faena	32	3,1%
En la faena, amb formació laboral	11	1,0%
En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)	171	16,4%
En un curs de valencià per a adults	34	3,3%
Amb la família, però no des de xicotet (parella, fills, nets, etc.)	38	3,6%
Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)	10	1,0%
Altres (especifique-les)	10	0,9%

Base=els que saben parlar valencià (nivells 4 a 10 en 'Nivell de coneixement de llengües>Parlar').

Nota: la suma dels percentatges en columna no té per què ser 100, ja que la pregunta és multiresposta.

Vies d'adquisició de la llengua (agrupada) (% vàlid).

	Llengua inicial	Vies formals	Vida quotidiana
Adquisició	37,4	47,2	15,8

Pel que fa a les vies d'adquisició del valencià, una mica més d'un terç de la població declara que va aprendre a parlar el valencià a casa, de xicotet (37,4%). Els que l'han adquirit per vies formals, especialment en l'escola, són una mica més, el 47,2%. Finalment els que l'han adquirit per altres vies com els amics o en les interaccions en les tendes, sumen el 15,8%.

Pel que fa a la relació amb altres variables, no s'han trobat diferències significatives per sexe, lloc de naixement de l'entrevistat (sí en la categoria 'en casa' per al lloc de naixement dels progenitors), ingressos, i ideologia. A continuació, es detallen els creuaments on sí s'han produït diferències significatives.

Vies d'adquisició de la llengua en funció de l'edat (% vàlid)

		Edat			
		18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més
Vies d'adquisició del valencià	En casa, des de xicotet ^a	34,7%	48,4%	59,4%	87,2%
	En l'escola (formació reglada) ^b	92,8%	81,2%	46,8%	14,7%
	En la formació superior (universitat)	8,1%	4,3%	2,9%	0,0%
	En la faena, amb els companys de faena	1,5%	2,8%	5,5%	2,4%
	En la faena, amb formació laboral	0,7%	1,0%	2,1%	0,0%
	En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)	4,2%	10,2%	26,0%	33,2%
	En un curs de valencià per a adults	2,6%	4,5%	4,2%	0,6%
	Amb la família, però no des de xicotet (parella, fills, nets, etc.)	0,9%	4,9%	5,1%	3,3%
	Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)	1,5%	0,6%	1,1%	0,5%
	Altres (especifique-les)	0,9%	0,9%	0,7%	1,4%

a. Lambda=0,210 (niv. signif.<0,001).

b. Lambda=0,387 (niv. signif.<0,001).

Base=els que saben parlar valencià (nivells 4 a 10 en 'Nivell de coneixement de llengües>Parlar').

Nota: la suma dels percentatges en columna no té per què ser 100, ja que la pregunta és multiresposta.

A mesura que incrementa l'edat de l'entrevistat/da, la via d'adquisició més habitual és "en casa", però també "en la vida quotidiana"; mentre que a menor edat, més protagonisme agafen les vies formals, especialment la formació reglada.

Vies d'adquisició de la llengua en funció del nivell d'estudis

		Nivell d'estudis completats				
		Sense estudis	Primaris	Secundaris obligatoris	Secundaris no obligatoris	Universitaris
Vies d'adquisició del valencià	En casa, des de xicotet ^a	79,8%	64,7%	48,9%	43,1%	45,4%
	En l'escola (formació reglada) ^b	8,5%	46,2%	71,5%	83,3%	69,8%
	En la formació superior (universitat)	0,0%	0,0%	0,0%	4,1%	20,6%
	En la faena, amb els companys de faena	8,1%	5,8%	2,5%	0,4%	1,7%
	En la faena, amb formació laboral	0,0%	1,4%	0,4%	1,0%	2,2%
	En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)	23,6%	24,1%	15,3%	10,5%	12,2%
	En un curs de valencià per a adults	0,0%	0,0%	1,4%	2,8%	13,9%
	Amb la família, però no des de xicotet (parella, fills, nets, etc.)	3,6%	3,1%	4,8%	3,3%	2,6%
	Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)	0,0%	0,5%	1,0%	0,3%	2,8%
	Altres (especifique-les)	1,8%	1,1%	0,0%	1,2%	1,2%

a. Lambda=0,123 (niv. signif.=0,023).

b. Lambda=0,247 (niv. signif.<0,001).

Base=els que saben parlar valencià (nivells 4 a 10 en 'Nivell de coneixement de llengües>Parlar').

Nota: la suma dels percentatges en columna no té per què ser 100, ja que la pregunta és multiresposta.

Tot i que el grau d'associació del nivell d'estudis amb les principals vies d'adquisició de la llengua no és tan marcat com en l'edat, a grans trets, sembla que a mesura que augmenta el grau d'instrucció, guanyen pes les vies de l'educació reglada i universitària, mentre que "en casa" o la vida quotidiana tenen més presència quant menor és el nivell d'estudis.

Vies d'adquisició de la llengua en funció de l'activitat principal

		Quina és la seua activitat principal?					
		Treballa	Estudia	Aturat/da	Jubilat/da	Faenes de la llar o cuidant algú	Altres
Vies d'adquisició del valencià	En casa, des de xicotet ^a	45,9%	37,4%	45,2%	81,1%	78,2%	14,3%
	En l'escola (formació reglada) ^b	74,0%	93,6%	70,4%	17,5%	35,6%	85,7%
	En la formació superior (universitat)	4,8%	10,4%	0,0%	0,0%	0,0%	28,6%
	En la faena, amb els companys de faena	3,1%	0,0%	5,5%	3,7%	3,7%	0,0%
	En la faena, amb formació laboral	1,3%	0,0%	0,0%	0,4%	2,9%	0,0%
	En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)	13,8%	3,2%	17,1%	28,0%	28,3%	0,0%
	En un curs de valencià per a adults	4,1%	0,9%	3,6%	0,0%	3,7%	42,9%
	Amb la família, però no des de xicotet (parella, fills, nets, etc.)	3,3%	1,3%	3,6%	2,6%	13,9%	0,0%
	Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)	0,8%	0,0%	5,1%	0,4%	0,0%	0,0%
	Altres (especifique-les)	0,9%	0,7%	0,0%	1,7%	0,0%	0,0%

a. Lambda=0,185 (niv. signif.=0,001).

b. Lambda=0,376 (niv. signif.<0,001).

Base=els que saben parlar valencià (nivells 4 a 10 en 'Nivell de coneixement de llengües>Parlar').

Nota: la suma dels percentatges en columna no té per què ser 100, ja que la pregunta és multiresposta.

En el cas de l'activitat principal, treballador(e)s, estudiants i aturats/des adquireixen la llengua sobretot per les vies formals, mentre que jubilats/des i qui fa faenes de la llar/cura comencen a parlar a casa o en la seua vida quotidiana.

Vies d'adquisició del valencià en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

		Identificació amb la Comunitat Valenciana				
		Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Màxima
Vies d'adquisició del valencià	En casa, des de xicotet ^a	29,4%	34,1%	38,0%	43,4%	61,1%
	En l'escola (formació reglada)	65,0%	71,3%	69,2%	68,2%	59,9%
	En la formació superior (universitat)	0,0%	0,0%	1,8%	2,6%	5,6%
	En la faena, amb els companys de faena	0,0%	2,2%	1,8%	3,9%	2,9%
	En la faena, amb formació laboral	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	1,1%
	En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)	21,2%	18,8%	17,8%	16,0%	15,7%
	En un curs de valencià per a adults	0,0%	2,2%	1,8%	1,5%	4,3%
	Amb la família, però no des de xicotet (parella, fills, nets, etc.)	3,9%	8,2%	7,7%	4,3%	2,4%
	Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)	4,4%	2,2%	0,0%	1,0%	0,6%
	Altres (especifique-les)	14,4%	10,4%	0,0%	0,4%	0,1%

a. Lambda=0,153 (niv. signif.<0,001).

Base=els que saben parlar valencià (nivells 4 a 10 en 'Nivell de coneixement de llengües>Parlar').

Nota: la suma dels percentatges en columna no té per què ser 100, ja que la pregunta és multiresposta.

L'adquisició a casa s'incrementa a mesura que augmenta la identificació amb la Comunitat Valenciana, fins al punt que en els d'identificació màxima arriba a ser la principal via d'aproximació a la llengua. Les vies formals o la vida quotidiana no estan relacionades amb aquest sentiment de valencianitat.

Llengua inicial i llengua d'identificació

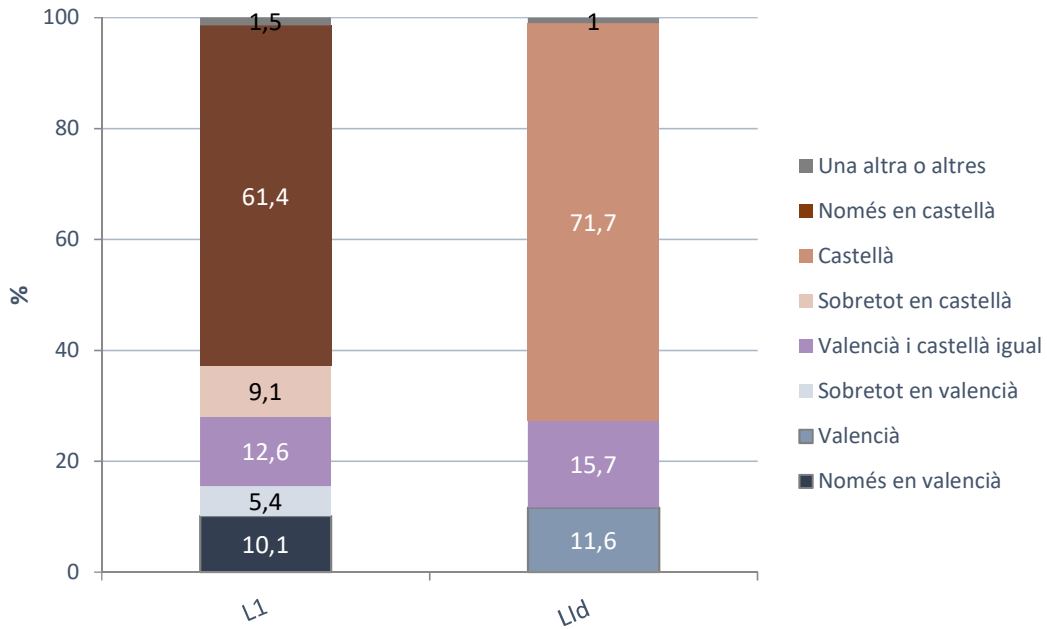
La variable *llengua inicial* s'obté de la pregunta "Recorda quina llengua va parlar primer vosté, en casa, quan era xicotet?"; i el de llengua d'identificació, d'interrogar sobre la llengua que l'entrevistat considera com a pròpia.

Primera llengua de parla de l'entrevistat/da, sa mare i son pare (% vàlid)*

		Entrevistat/da	Mare	Pare
Vàlid	Només en castellà	62,3	57,2	58,0
	Sobretot en castellà	9,2	7,3	6,8
	En valencià i en castellà	12,7	12,6	13,1
	Sobretot en valencià	5,5	9,1	8,0
	Només en valencià	10,3	13,9	14,1
	Total	100,0	100,0	100,0

* No es consideren els casos on la primera llengua era estrangera, al voltant del 2% sobre el total en els tres indicadors.

Llengua inicial (L1) i llengua d'identificació (Lid)

Llengua inicial de l'entrevistat en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Només valencià	10,3%	38,3%	3,0%	7,7%	8,6%	16,4%	5,6%	8,3%	6,9%	7,5%
Sobretot valencià	5,5%	8,7%	4,8%	5,2%	6,2%	3,0%	1,9%	7,1%	5,6%	8,1%
Valencià i castellà	12,8%	18,8%	14,5%	11,8%	12,3%	11,9%	10,6%	9,9%	17,4%	11,2%
Sobretot castellà	9,1%	5,4%	4,8%	10,2%	13,6%	11,9%	9,4%	12,5%	6,3%	8,1%
Només castellà	62,3%	28,9%	72,7%	65,1%	59,3%	56,7%	72,5%	62,2%	63,9%	65,2%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Les dades de coneixement i preferència d'ús en l'entrevista guarden relació, en bona mesura, amb la llengua inicial, és a dir, la que les persones entrevistades van començar a parlar a casa quan eren menudes. La taula mostra que Crevillent es torna a situar al capdavant de la presència del valencià: pràcticament la meitat de la població d'aquest municipi declara només o sobretot el valencià com a llengua inicial, cosa que supera clarament el percentatge que declara només o sobretot el castellà com a llengua inicial (34,3%). Així, dos de cada tres crevillentins i crevillentines tenen el valencià com a llengua inicial una vegada es tenen en compte les persones que declaren tant el valencià com el castellà com a llengua inicial. El panorama és bastant diferent a Elx i, sobretot, a Santa Pola. En aquestes localitats, les persones que tenen el valencià com a llengua inicial, sola o acompanyada del castellà, se situen prop d'una de cada quatre en el cas d'Elx (24,7%) i fins i tot per baix en el cas de Santa Pola (22,3%). A més, en tots dos casos, el perfil predominant a dins del grup de persones que tenen el valencià com a llengua inicial és el de bilingües inicials ("Valencià i castellà"). Per zones d'Elx, les partides del Sud destaquen per un percentatge més elevat que el mitjà del municipi en el conjunt de categories del valencià, i Carrús per la proporció més baixa.

Llengua d'identificació (llengua que considera com a pròpia)

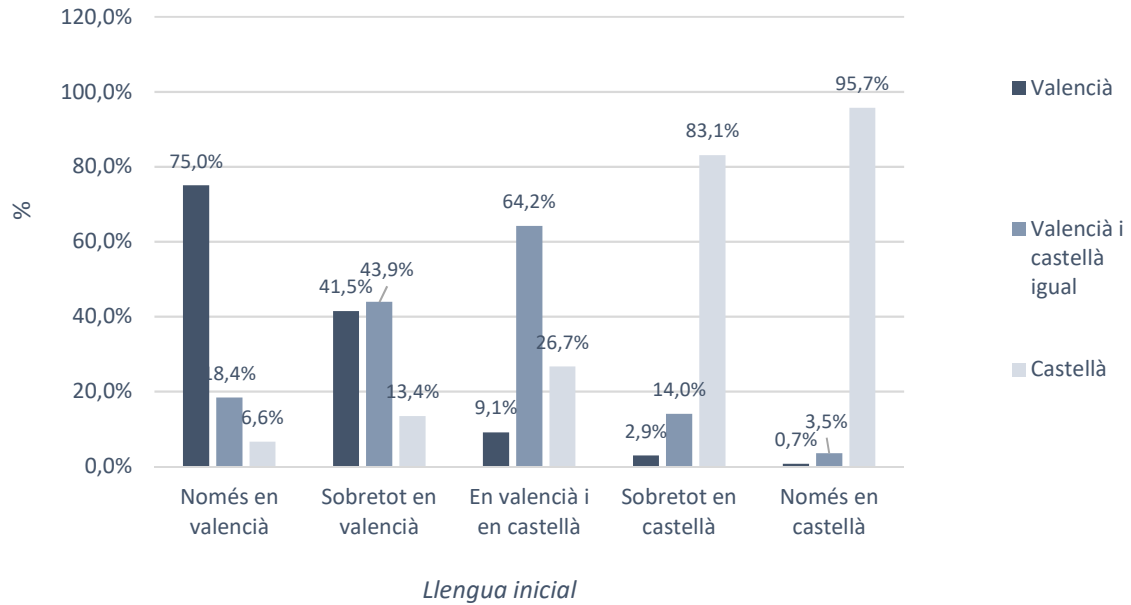
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Valencià	175	11,6	11,6	11,6
	Castellà	1076	71,7	71,7	83,3
	Valencià i castellà igual	236	15,7	15,7	99,0
	Una altra llengua	14	1,0	1,0	100,0
	Total	1500	100,0	100,0	

Al Baix Vinalopó declaren el valencià com a llengua inicial el 15,5% de la població (el 10,1% dels enquestats declara que només va ser el valencià, i el 5,4% declara que sobretot aquesta llengua); un 12,6% de la població declara que ho són tant el valencià com el castellà; i més del 70% té en el castellà la seua primera llengua (9,1% sobretot el castellà i 61,4 només el castellà).²

En comparació amb la llengua inicial, en la llengua d'identificació de l'enquestat s'observa una reducció de les proporcions del valencià. Tot i que la mesura és distinta, en aquest cas una escala de 3, al gràfic i la taula sobre aquestes línies, es pot observar que els que declaren el castellà com a llengua d'identificació (71,7%) són un punt més que els que tenien el castellà com a llengua inicial. Per contra, els que declaren el valencià com a llengua d'identificació (11,6%) són menys que els que van tenir el valencià com a llengua inicial (només o sobretot en valencià era 15,5%). La identitat lingüística dual, per la seua banda, suma un 15,7%, que supera en tres punts els que tenien com a llengua inicial totes dues llengües.

² Cal tenir en compte que al Baix Vinalopó hi ha un 12% de població estrangera, que no està adequadament representada en aquesta mostra.

Llengua d'identificació de l'enquetat en funció de la llengua inicial

Per tant, sembla que el canvi més freqüent és que una part dels que van començar a parlar a casa en valencià, acaben identificant-se després en les dues llengües i no únicament en la llengua pròpia dels valencians (18,4% dels que només parlaven en valencià i el 43,9% dels que sobretot es comunicaven en aquesta llengua). També bona part dels que parlaven a casa tant en valencià com en castellà, acaben identificant-se amb el castellà (26,7%), com podem veure en el gràfic sobre aquestes línies.

Llengua d'identificació (llengua que considera com a pròpia) en funció del territori

	Municipi			Zona de residència a Elx						
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Valencià	11,7%	39,9%	5,4%	9,1%	15,2%	7,1%	9,0%	9,7%	9,3%	9,1%
Castellà	72,4%	42,6%	82,5%	74,8%	63,6%	83,4%	70,0%	73,1%	73,5%	74,6%
Valencià i castellà	15,8%	17,6%	12,0%	16,2%	21,2%	9,5%	21,0%	17,2%	17,3%	16,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Quant a la llengua que les persones entrevistades consideren com a pròpia, i en comparació amb la llengua inicial, podem veure com a Crevillent es detecta una tendència d'atracció cap al castellà: el percentatge de persones que s'identifiquen amb aquesta llengua supera el de persones que declaraven només o sobretot el castellà com a llengua inicial. En canvi, el percentatge de persones que s'identifiquen amb el valencià és pràcticament equivalent al de persones que declaren el valencià com a llengua inicial en exclusiva. A Santa Pola les tendències de canvi són similars, amb més persones identificant-se amb el castellà de les que declaraven només o sobretot el castellà com a llengua inicial. Elx és l'únic àmbit en què no es detecta aquest increment de la identificació amb el castellà: el percentatge de persones que s'identifiquen amb el castellà és un punt inferior al de persones que declaraven només o sobretot el castellà com a llengua inicial. Per zones, és en les partides on es produeix el gran canvi, perquè les del Sud, que tenien més proporció de residents la llengua inicial dels quals era el valencià, migren en una proporció considerable a identificacions amb el castellà i, en canvi, les partides del Nord, que han parlat menys a casa de menuts s'estan identificant amb la llengua en un camí invers paradoxal.

Novament el sexe, a més de l'activitat principal i el lloc on es desenvolupa, els ingressos, l'autoblocació ideològica i la identificació amb Espanya són variables que no es relacionen amb la llengua que considera com a pròpia. En canvi, l'edat, el lloc de naixement, entre altres, sí que ho fan, com veiem tot seguit:

Llengua que considera com a pròpia en funció de l'edat					
		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Edat	18 a 34	7,8%	12,2%	80,0%	100,0%
	35 a 49	6,7%	13,8%	79,5%	100,0%
	50 a 64	13,6%	16,3%	70,1%	100,0%
	65 i més	23,4%	23,8%	52,9%	100,0%
Total		11,8%	15,9%	72,4%	100,0%

Gamma=-0,312 (nivell de significació<0,001).

Llengua que considera com a pròpia en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/da

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Sud de la província d'Alacant	4,4%	16,2%	79,4%	100,0%
	Resta de la Comunitat Valenciana	7,0%	23,3%	69,8%	100,0%
	Resta d'Espanya	1,9%	3,2%	94,8%	100,0%
	Estranger	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Elx	10,8%	18,2%	71,0%	100,0%
	Crevillent	43,4%	19,1%	37,5%	100,0%
	Santa Pola	8,8%	11,8%	79,4%	100,0%
Total		11,8%	15,9%	72,3%	100,0%

Lambda=0,019 (nivell de significació=0,446).

Llengua que considera com a pròpia en funció del lloc de naixement de la mare

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Lloc de naixement de la Mare	Sud de la província d'Alacant	8,3%	17,8%	73,9%	100,0%
	Resta de la Comunitat Valenciana	7,8%	37,3%	54,9%	100,0%
	Resta d'Espanya	0,7%	3,1%	96,3%	100,0%
	Estranger	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Elx	12,1%	20,0%	67,9%	100,0%
	Crevillent	46,4%	20,0%	33,6%	100,0%
	Santa Pola	12,1%	12,1%	75,8%	100,0%
Total		11,7%	15,9%	72,4%	100,0%

Lambda=0,039 (nivell de significació=0,109).

Llengua que considera com a pròpia en funció del lloc de naixement del pare

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Lloc de naixement del Pare	Sud de la província d'Alacant	7,6%	19,9%	72,5%	100,0%
	Resta de la Comunitat Valenciana	10,9%	19,6%	69,6%	100,0%
	Resta d'Espanya	0,9%	6,7%	92,4%	100,0%
	Estranger	2,0%	0,0%	98,0%	100,0%
	Elx	12,7%	19,6%	67,7%	100,0%
	Crevillent	46,2%	21,0%	32,8%	100,0%
	Santa Pola	12,3%	12,3%	75,4%	100,0%
Total		11,8%	15,9%	72,3%	100,0%

Lambda=0,039 (nivell de significació=0,099).

Llengua que considera com a pròpia en funció del nivell d'estudis completats

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Nivell d'estudis completats	Sense estudis	21,1%	15,6%	63,3%	100,0%
	Primaris	13,4%	17,1%	69,5%	100,0%
	Secundaris obligatoris	7,4%	12,6%	79,9%	100,0%
	Secundaris no obligatoris	11,1%	13,5%	75,4%	100,0%
	Universitaris	8,0%	24,6%	67,4%	100,0%
Total		11,7%	15,8%	72,5%	100,0%

Gamma=0,092 (nivell de significació=0,023).

Llengua que considera com a pròpia en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

		Llengua que considera com a pròpia			Total
		Valencià	Valencià i castellà igual	Castellà	
Identificació amb la Comunitat Valenciana	Molt poca	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Poca	3,0%	10,4%	86,6%	100,0%
	Identificació mitjana	2,9%	7,8%	89,3%	100,0%
	Bastant	6,0%	13,8%	80,2%	100,0%
	Molta	16,5%	18,8%	64,7%	100,0%
Total		11,7%	15,8%	72,5%	100,0%

Gamma=-0,458 (nivell de significació<0,001).

Com es pot apreciar en les taules anteriors, els perfils que consideren el valencià com a llengua pròpia són principalment majors, de menys nivell d'estudis, nascuts a Crevillent i (més encara) de progenitors nascuts a aquest municipi, i més identificats amb la Comunitat Valenciana.

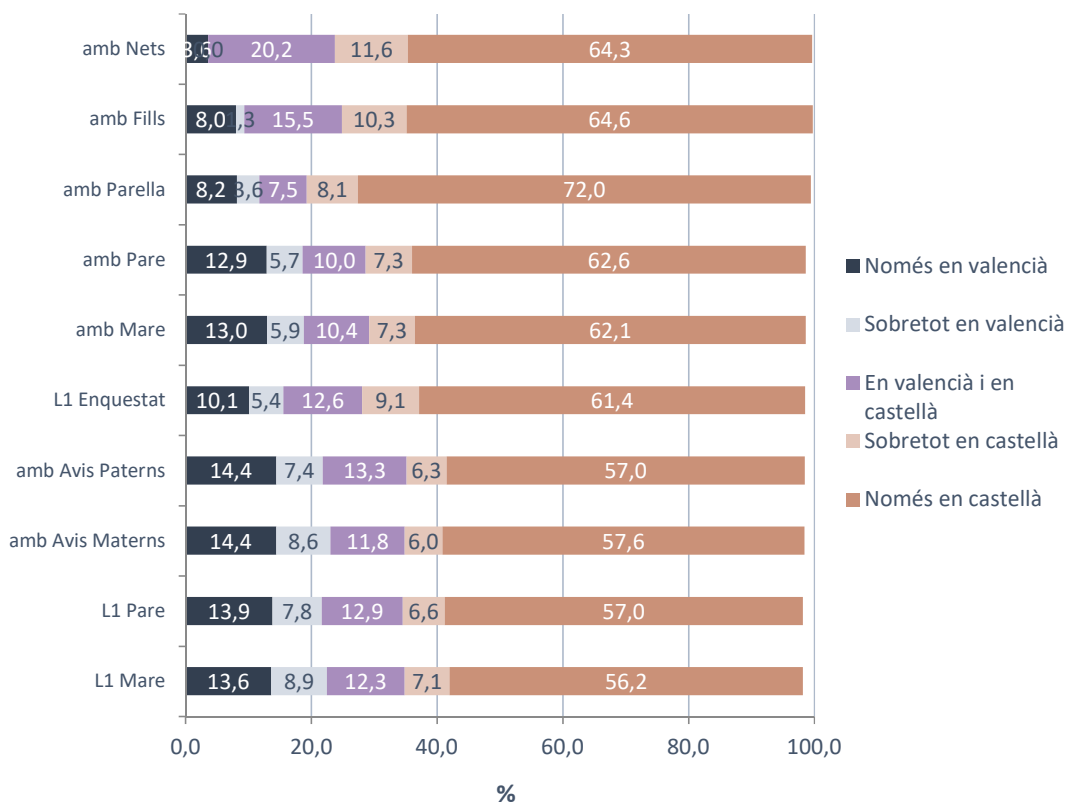
Usos lingüístics familiars

Llengua amb la qual parla amb persones de la seua família (% vàlid)*

		Avis materns	Avis paterns	Mare	Pare	Parella	Fills	Nets
Vàlid	Només en castellà	58,5	57,9	63,0	63,5	72,4	64,8	64,5
	Sobretot en castellà	6,1	6,4	7,4	7,4	8,1	10,3	11,6
	En valencià i en castellà	12,0	13,5	10,5	10,2	7,6	15,5	20,2
	Sobretot en valencià	8,8	7,5	6,0	5,8	3,6	1,3	0,0
	Només en valencià	14,7	14,7	13,1	13,1	8,2	8,1	3,6
	Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* No es consideren els casos de llengües estrangeres, sempre per davall del 2% sobre el total en els set indicadors.

Llengua amb la qual parla amb diferents familiars i primera llengua de parla de l'entrevistat, son pare i sa mare

Si analitzem els usos lingüístics familiars, trobem que la distribució de la parla actual amb els avis és molt semblant a la que es donava amb els pares quan l'entrevista/da era petit/a (L1 pare i mare). Mentrestant la distribució de la interacció actual amb els pares és molt semblant a la llengua en la que parlava la persona entrevistada (L1 enquestat/da). El domini acusat del castellà en tots els casos, ho és encara més en la llengua de parla amb els fills i, sobretot, amb la parella. Per tant, hi ha evidències de trencament de la transmissió generacional del valencià. El valencià minva generació rere generació, però sobretot a favor d'usos bilingües, més que no pas a favor netament del castellà, perquè les categories del castellà es mantenen més estables. Això és fa més evident en la categoria bilingüe per als nets (20,2%) i per als fills (15,5%).

Per al creuament per territori d'aquesta variable, i per tal de simplificar la presentació de les dades, la taula següent representa només el percentatge d'ús predominant del valencià (opcions de resposta "Només en valencià" i "Sobretot en valencià").

Ús predominant del valencià amb diferents membres de la família en funció del territori (% vàlid)

	Baix Vinalopó	Municipi			Zona de residència a Elx					
		Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
L1 mare	23,0%	57,8%	18,9%	19,2%	19,7%	38,4%	11,8%	21,9%	19,9%	20,2%
L1 pare	22,0%	52,4%	17,1%	18,9%	19,9%	31,3%	13,3%	23,1%	18,3%	16,3%
Amb avis materns	23,4%	54,9%	23,6%	19,5%	17,9%	39,1%	12,9%	21,0%	20,8%	22,6%
Amb avis paterns	22,2%	52,1%	21,0%	18,7%	16,2%	31,3%	14,4%	22,3%	17,3%	18,6%
L1 persona enquestada	15,8%	47,0%	7,8%	12,9%	14,8%	19,4%	7,5%	15,4%	12,5%	15,6%
Amb mare	19,1%	57,1%	15,0%	14,9%	14,9%	21,9%	9,1%	18,4%	14,6%	17,3%
Amb pare	18,9%	55,8%	15,2%	14,7%	15,6%	21,6%	11,5%	16,3%	12,9%	16,2%
Amb parella	11,8%	39,3%	9,3%	8,8%	9,9%	15,4%	5,9%	11,0%	7,9%	7,2%
Amb fills	9,4%	43,2%	2,7%	6,4%	6,1%	11,9%	3,5%	6,5%	9,4%	6,2%
Amb nets	3,7%	11,1%	0,0%	3,6%	7,3%	6,7%	2,5%	0,0%	6,9%	2,4%

Nota: Els percentatges representen la suma de les opcions de resposta "Només en valencià" i "sobretot en valencià".

Les tendències de canvi en els usos lingüístics familiars són similars als tres territoris, si bé els punts de partida pel que fa a la presència del valencià són molt diferents. Si ens centrem en els usos lingüístics amb membres de diferents generacions,³ la tendència general és de reduccions lleus quan es comparen els usos amb els avis i els usos amb progenitors, i reduccions molt més marcades en els usos de la persona enquestada amb els fills i, sobretot, amb els nets (cal tenir en compte que aquestes dades es matisen quan es consideren també les dades d'usos equiparables del valencià i el castellà, ja que tenen un pes específic important en els usos amb fills i nets). Crevillent torna a ser l'àmbit amb registres més destacats per al valencià, i l'únic en què s'incrementa l'ús del valencià amb els progenitors en relació amb l'ús del valencià amb els avis. És indicatiu d'una tendència positiva que s'estroneja en certa mesura en els usos amb fills (descens de més de 10 punts percentuals) i, sense pal·liatius, en el cas dels usos amb nets, amb

³ Com en el cas de la taula *Llengua amb la qual parla amb persones de la seua família*, no incorporem a la interpretació la llengua amb la parella, perquè sovint no manté una dinàmica lineal en la transmissió de les llengües.

un descens de més de 30 punts percentuals respecte dels usos amb fills⁴. En el cas d'Elx, es detecten descensos també quan es compara la llengua parlada amb els avis i amb els progenitors, i els usos amb fills es redueixen més d'un 50% en relació amb els usos amb progenitors i continuen en aquesta tendència, també, en el cas dels usos amb nets en comparació amb els usos amb fills. Santa Pola reproduceix el patró d'Elx però amb unes tendències de reducció encara més marcades, tot i partir d'una situació de lleugera superioritat de la presència del valencià en els usos amb els avis, i que acaben amb la pràctica residualització de l'ús predominant del valencià amb els fills i els nets.

Tornen a ser poc rellevants les diferències per sexe, i aquí també per lloc de naixement de l'entrevistat/da i els progenitors (tot i que Crevillent destaca sobre la resta), nivell d'estudis (llevat que els de més i menys estudis són els que parlaven més valencià de petits), activitat principal, ingressos, i ideologia. Repassem els resultats en funció d'aquelles altres variables que sí que tenen una incidència clara en els resultats de primera llengua.

Primera llengua de parla a casa en funció de l'edat (mitjana)			
Edat	Primera llengua que va parlar a casa l'entrevistat/da ^a	Primera llengua que va parlar a casa la mare ^b	Primera llengua que va parlar a casa el pare ^c
18 a 34	1,69	1,88	1,84
35 a 49	1,66	1,91	1,95
50 a 64	2,03	2,27	2,28
65 i més	2,53	2,74	2,61
Total	1,92	2,15	2,13

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià. Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,243 (niv. signif.<0,001).

b. Gamma=0,225 (niv. signif.<0,001).

c. Gamma=0,216 (niv. signif.<0,001).

El pes del valencià augmenta amb l'edat, considerant que les categories altes de l'escala (4=sobretot valencià i 5=només valencià) són les que arregen les respostes en les quals la primera llengua va ser la pròpia dels valencians. Al contrari, en les generacions més joves, el castellà va agafant terreny.

⁴ En aquest cas, el descens es detecta també quan s'inclouen els usos equiparables del valencià i el castellà: en aquesta situació, l'ús del valencià amb fills arriba al 61,4% però no supera el 25,9% en el cas dels usos amb nets.

Primera llengua de parla a casa en funció de la identificació amb la Comunitat Valenciana (mitjana)

Identificació amb la Comunitat Valenciana	Primera llengua que va parlar a casa l'entrevistat/da ^a	Primera llengua que va parlar a casa la mare ^b	Primera llengua que va parlar a casa el pare ^c
Molt poca	1,30	1,59	1,44
Poca	1,55	1,55	1,71
Identificació mitjana	1,45	1,61	1,77
Bastant	1,71	2,08	2,00
Molta	2,13	2,32	2,30
Total	1,92	2,15	2,13

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià. Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,266 (niv. signif.<0,001).

b. Gamma=0,203 (niv. signif.<0,001).

c. Gamma=0,196 (niv. signif.<0,001).

El nivell d'identificació amb la Comunitat Valenciana també actua com a variable explicativa: a més proximitat a la identitat valenciana, el valencià és més la primera llengua de parla a casa de l'entrevistat/da i la seua progènie. En qualsevol cas, com passa amb l'edat, mai s'arriba al valor central de l'escala (3) i, per tant, en tots els segments és més habitual parlar en castellà.

Correspon ara veure què succeeix en aquests creuaments per llengua amb la que parla amb persones del seu entorn:

Llengua amb la qual parla amb persones del seu entorn en funció de l'edat (mitjana)

	Edat				Total
	18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més	
Avis materns ^a	1,96	1,85	2,25	2,78	2,15
Avis paterns ^b	1,86	1,90	2,25	2,81	2,15
Mare ^c	1,71	1,71	2,11	2,64	1,99
Pare ^d	1,64	1,75	2,09	2,61	1,98
Parella ^e	1,34	1,33	1,87	2,19	1,67
Fills ^f	1,55	1,51	1,82	2,08	1,78
Nets ^g	---	1,00	1,51	1,80	1,67

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,214 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,252 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,280 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,297 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=0,386 (niv. signif.<0,001). f. Gamma=0,238 (niv. signif.<0,001). g. Gamma=0,392 (niv. signif.<0,001).

L'edat torna a ser una variable determinant per explicar que s'use més la llengua i, així, les i les entrevistades de més edat arriben a parlar gairebé tant en valencià com en castellà amb avis, mare i pare, mentre que els joves tenen unes relacions de proximitat més clarament castellanitzades.

Llengua amb la qual parla amb la parella en funció del nivell d'estudis (% vàlid)

		Llengua amb la que parla amb la parella				Total	
		Només en castellà	Sobretot en castellà	En valencià i en castellà	Sobretot en valencià		Només en valencià
Nivell d'estudis completats	Sense estudis	59,7%	6,3%	6,9%	9,4%	17,6%	100,0%
	Primaris	65,5%	9,9%	10,2%	4,5%	9,9%	100,0%
	Secundaris obligatoris	79,2%	6,7%	4,8%	1,5%	7,8%	100,0%
	Secundaris no obligatoris	79,4%	8,8%	5,3%	1,9%	4,6%	100,0%
	Universitaris	77,1%	7,8%	11,1%	2,6%	1,3%	100,0%
Total		72,3%	8,2%	7,6%	3,7%	8,2%	100,0%

Gamma=-0,244 (niv. signif.<0,001). Mitjanes: Sense estudis=1,61, primaris=1,39, secundaris obligatoris=1,23, secundaris no obligatoris=1,19, universitaris=1,18. Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

En el cas del nivell d'instrucció, la formació sembla que implica també castellanització, tot i que s'ha d'entendre que aquesta variable està bastant correlacionada amb l'edat i, així, les cohorts majors, menys castellanitzades, també tenen menys estudis.

Llengua amb la qual parla amb persones del seu entorn en funció dels ingressos de la llar (mitjana)

Els ingressos de la seua llar...	Avis maters ^a	Avis paters ^b	Mare	Pare	Parella ^c	Fills	Nets
No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	1,09	1,17	1,00	1,09	1,08	1,12	1,00
Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	1,88	1,81	1,72	1,60	1,52	1,40	1,23
Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extrems	1,67	1,65	1,51	1,51	1,36	1,38	1,26
Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	1,52	1,52	1,45	1,43	1,24	1,27	1,31
Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	1,51	1,51	1,48	1,51	1,30	1,40	1,33
Total	1,59	1,58	1,49	1,48	1,31	1,34	1,27

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=-0,155 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,149 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=-0,144 (niv. signif.<0,001).

Amb el nivell d'ingressos succeeix que la tendència general és a més ingressos, menys es parla en valencià (especialment per parlar amb els avis i la parella), però els de menys possibles ("No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques") són clarament els més castellanitzats, en bona part perquè molts d'ells són immigrants interiors i exteriors.

Llengua amb la qual parla amb persones del seu entorn en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana (mitjana)

Grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

	Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Molta	Total
Avis materns ^a	1,23	1,39	1,33	1,58	1,65	1,59
Avis paterns ^b	1,21	1,41	1,43	1,53	1,65	1,58
Mare ^c	1,27	1,25	1,20	1,39	1,59	1,49
Pare ^d	1,24	1,32	1,26	1,33	1,59	1,48
Parella ^e	1,05	1,15	1,17	1,22	1,39	1,31
Fills ^f	1,05	1,09	1,08	1,22	1,45	1,34
Nets ^g	1,00	1,09	1,10	1,21	1,36	1,27

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

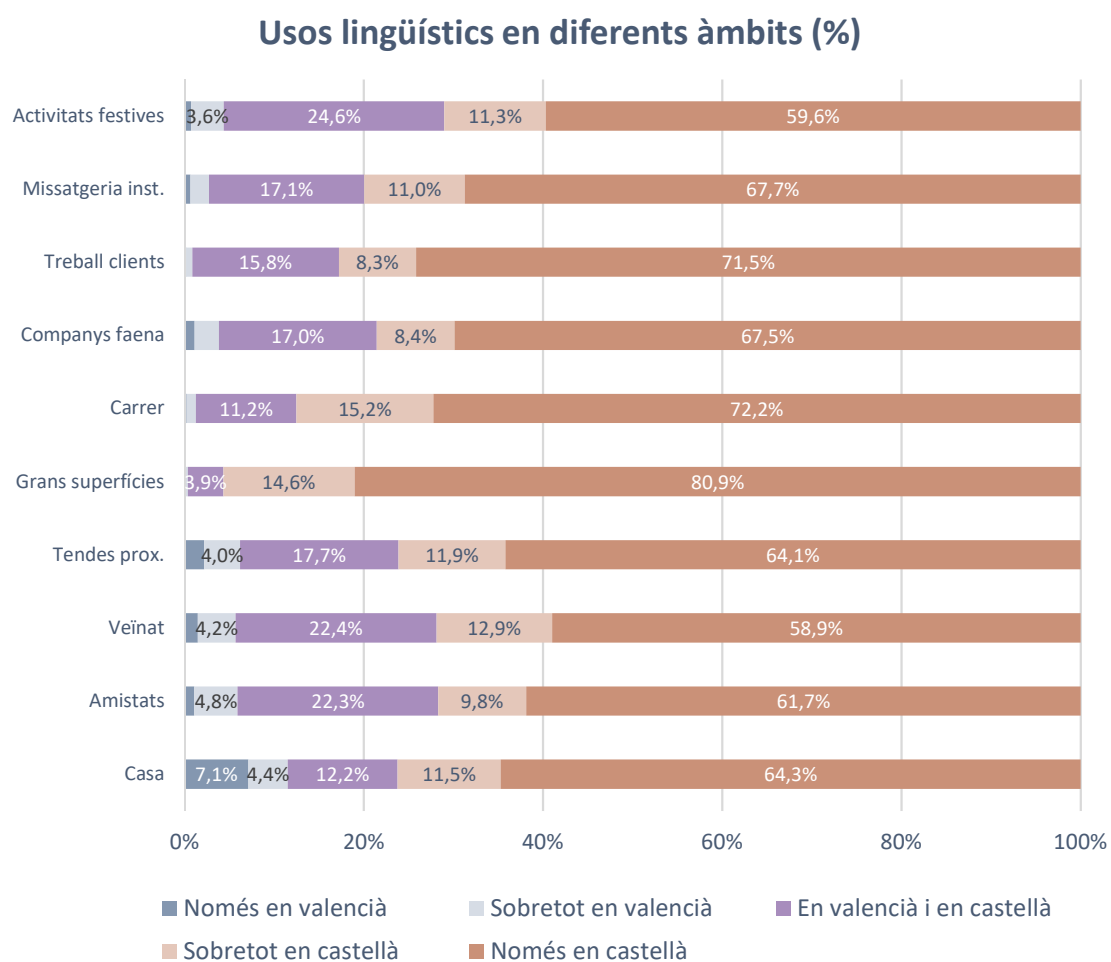
Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,179 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,170 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,276 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,258 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=0,217 (niv. signif.<0,001). f. Gamma=0,303 (niv. signif.<0,001). g. Gamma=0,268 (niv. signif.<0,001).

Novament, a més identificació amb la Comunitat Valenciana, més es parla en valencià amb els familiars. Els estadístics indiquen que això és més evident quan es tracta dels fills, i també dels progenitors i els nets.

Usos lingüístics fora de la llar i consum cultural

Llengua de parla en diferents situacions (% vàlid i mitjana)*

Situacions	Només en castellà	Sobretot en castellà	En valencià i en castellà	Sobretot en valencià	Només en valencià	Total	Mitjana**
En casa	64,7	11,5	12,2	4,4	7,1	100,0	1,78
Amb les amistats	61,9	9,8	22,4	4,8	1,1	100,0	1,73
Amb el veïnat	59,0	12,9	22,4	4,2	1,5	100,0	1,76
Quan va de compres, en tendes de proximitat	64,2	11,9	17,7	4,0	2,2	100,0	1,68
Quan va de compres, en grans superfícies	81,0	14,6	3,9	0,3	0,1	100,0	1,24
En el carrer amb gent que no coneix	72,2	15,3	11,2	1,1	0,2	100,0	1,42
En el treball en les relacions internes (companys de faena)	69,9	8,7	17,6	2,7	1,1	100,0	1,57
En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	74,2	8,6	16,4	0,7	0,2	100,0	1,44
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	68,7	11,2	17,3	2,1	0,7	100,0	1,55
En activitats de caràcter festiu	59,7	11,3	24,6	3,6	0,8	100,0	1,74

* Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal. No s'inclouen altres llengües en els casos vàlids; en cap dels ítems arriben al 1% sobre el total.

**Escala: 1=només castellà, 2=sobretot en castellà, 3=en valencià i en castellà, 4=sobretot en valencià, 5=només en valencià.

L'únic àmbit on el valencià té veritablement un espai exclusiu en una proporció significativa de la població és la llar, amb el 11,5% (7,1% parla només valencià a casa, i un 4,4%, sobretot valencià). Si sumem l'ús bilingüe, el percentatge s'aproxima a una quarta part dels enquestats. En alguns àmbits, la presència del valencià és significativa, però amb usos molt més bilingüitzats. Així, per exemple, amb les amistats, el veïnat i les activitats festives, l'ús predominant o bilingüe del valencià també se situa en més d'una quarta part de la població, tot i que el percentatge es concentra en els usos bilingües. En canvi, en uns altres àmbits, com les tendes de proximitat, els companys de faena o la missatgeria instantània (WhatsApp, etc.), el valencià manté una posició molt més secundària encara, amb una presència de l'ús exclusiu o bilingüe del valencià que tot just ronda la cinquena part de les respostes. I en uns altres àmbits, com "al carrer amb un desconegut" o clients de la faena, l'ús del valencià és molt més marginal. Finalment, les grans superfícies comercials són l'espai més aliè a l'ús del valencià: pràcticament ningú fa ús del valencià de manera exclusiva o predominant (0,1% i 0,3%, respectivament) i només un 3,9% declarant usos bilingües.

Anàlisi factorial dels entorns de parla (matriu de components rotats)

	Component	
	Entorns de proximitat	Entorns de distància
En casa	0,815	0,219
Amb les amistats	0,851	0,331
Amb el veïnat	0,819	0,376
Quan va de compres, en tendes de proximitat	0,835	0,323
Quan va de compres, en grans superfícies	0,199	0,848
En el carrer amb gent que no coneix	0,411	0,769
En el treball en les relacions internes (companys de feina)	0,686	0,433
En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	0,502	0,642
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	0,779	0,338
En activitats de caràcter festiu	0,789	0,394

Mètode d'extracció: anàlisi de components principals. Mètode de rotació: Varimax amb normalització Kaiser. La rotació ha convergit en 3 iteracions.

Mesura Kaiser-Meyer-Olkin d'adequació de mostreig=0,935. Diagonal central de la correlació d'anti-imatge per damunt de 0,85 en tots els ítems.

L'anàlisi factorial dels entorns de parla ens deixa dos components ben diferenciats que podríem anomenar "entorns de proximitat" i "entorns de distància". El primer inclou la casa, les amistats, el veïnat, les tendes de proximitat, les activitats de caràcter festiu i la missatgeria instantània (dominantment mitjà d'interacció amb família i amics). En canvi, els entorns de distància inclouen grans superfícies i "el carrer amb gent que no coneix", que són justament els entorns més castellanitzats. El treball és un espai més ambigu, però sembla que les relacions dins del treball es comporten més aviat com un entorn de proximitat, mentre que les relacions externes (amb clients, proveïdors, etc.) s'apropen més al component de distància.

Com ocorre en el cas dels usos lingüístics amb diferents membres de la llar, en la presentació dels usos lingüístics per àmbits d'ús i àmbit territorial es representa només el percentatge d'ús predominant del valencià (opcions de resposta "Només en valencià" i "Sobretot en valencià").

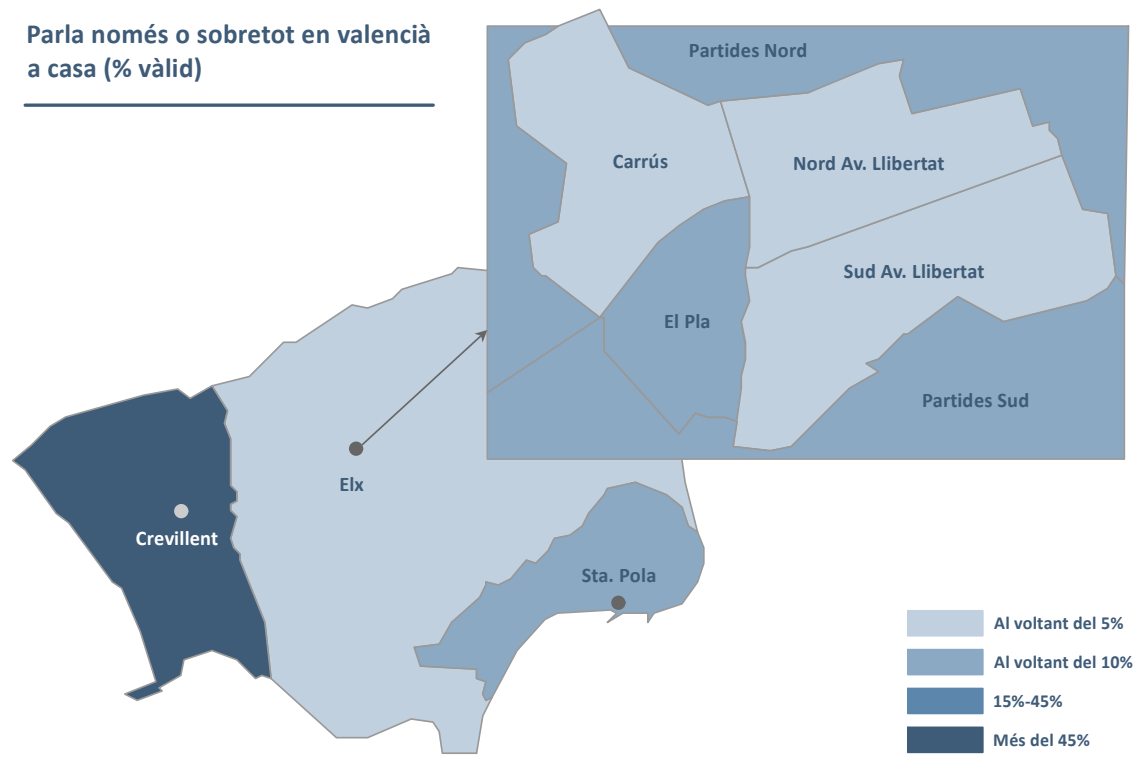
Usos lingüístics en diferents àmbits en funció del territori (% vàlid)

	Municipi				Zona de residència a Elx						
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat	
Casa	11,5%	46,0%	9,6%	7,5%	11,0%	10,6%	5,2%	8,6%	7,0%	4,9%	
Amistats	5,9%	34,9%	9,5%	1,7%	0,6%	6,1%	1,8%	1,6%	0,7%	1,8%	
Veïnat	5,7%	33,6%	5,4%	2,3%	4,9%	10,8%	1,2%	1,3%	0,0%	1,2%	
Tendes proximitat	6,3%	40,9%	4,8%	2,1%	3,7%	7,7%	0,6%	2,5%	1,4%	0,6%	
Grans superfícies	0,4%	0,7%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,9%	0,0%	0,7%	0,0%	
Carrer	1,3%	7,3%	1,8%	0,4%	0,0%	1,5%	0,3%	0,3%	0,7%	0,6%	
Companyes faena	3,9%	14,2%	5,4%	2,3%	2,6%	7,9%	1,5%	2,0%	0,7%	1,9%	
Treball clients	0,8%	2,0%	2,4%	0,5%	0,0%	1,6%	0,3%	0,0%	0,7%	1,3%	
Missatgeria instantània	2,6%	15,5%	3,6%	0,8%	0,6%	1,5%	0,6%	1,6%	0,0%	0,6%	
Activitats festives	4,4%	25,5%	7,1%	1,4%	0,6%	9,2%	0,6%	1,3%	0,0%	1,2%	

Nota: Els percentatges representen les opcions de resposta "Només en valencià" i "sobretot en valencià".

En tots els municipis es reproduïx la tònica que dicta un ús més destacat del valencià en les relacions de més proximitat social, amb interlocutors ja coneguts, amb els registres més alts per als usos a la llar; i un ús més reduït del valencià en les relacions de major distància social i amb interlocutors no coneguts. Amb tot, també poden observar-se algunes diferències. A Crevillent, gairebé la meitat de les persones declaren que parlen el valencià a casa, i més d'una tercera part l'utilitzen amb les amistats, el veïnat i en les tendes de proximitat. A una certa distància, un de cada quatre crevillentins fa servir el valencià en les activitats vinculades al món de la festa. Els usos amb interlocutors coneguts però escrits i mitjans tecnològicament (missatgeria instantània) o en l'àmbit laboral se situen 10 punts per sota, en un 15,5% i un 14,2%, respectivament, cosa que singularitza Crevillent en comparació amb Santa Pola i Elx, on els usos en aquests àmbits se situen molt a prop dels usos amb el veïnat i en tendes de proximitat. Criden l'atenció, en este context, els registres baixíssims d'ús prioritari del valencià amb clients (2,0%) i en les grans superfícies (0,7%). Santa Pola apareix amb registres molt més baixos d'ús del valencià, i destaca perquè l'ús predominant amb amics és pràcticament equivalent a l'ús predominant a casa (9,5% i 9,6%, respectivament), i perquè l'ús del valencià en l'àmbit de la festa hi supera els usos amb el veïnat i en tendes de proximitat. L'hegemonia del castellà en les

relacions amb interlocutors desconeguts al carrer i en les grans superfícies (0,0% d'ús predominant del valencià) és encara més evident que en el cas de Crevillent. Finalment, Elx destaca no només per l'ús inferior del valencià a casa (7,5%) sinó, sobretot, per les diferències marcades entre aquest àmbit i la resta d'usos lingüístics amb interlocutors coneguts o en tendes de proximitat. Els registres d'ús predominant del valencià en els àmbits de relació amb interlocutors desconeguts (grans superfícies, al carrer i amb clients) s'acosten a 0. El món de la festa se situa en registres similars als dels usos amb amics (1,4%).

Pel que fa a les zones d'Elx, les partides del Sud registren un ús més regular en els àmbits de proximitat, mentre que les del Nord destaquen a casa, però no tant en els altres àmbits de proximitat. Hipotèticament, això pot estar indicant la incorporació de nous residents valencianoparlants a aquestes pedanies. En el nucli urbà, les xifres són més baixes, però tornen a destacar el Pla i el Nord de l'av. de la Llibertat.

Usos lingüístics en diferents àmbits en funció de l'edat (mitjana)

	Edat				Total
	18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més	
En casa ^a	1,60	1,53	1,93	2,22	1,78
Amb les amistats ^b	1,50	1,53	1,85	2,25	1,73
Amb el veïnat ^c	1,59	1,57	1,83	2,24	1,76
Quan va de compres, en tendes de proximitat ^d	1,46	1,53	1,76	2,13	1,68
Quan va de compres, en grans superfícies ^e	1,15	1,16	1,26	1,46	1,24
En el carrer amb gent que no coneix ^f	1,31	1,29	1,47	1,70	1,42
En el treball en les relacions internes (companys de faena) ^g	1,36	1,45	1,62	2,01	1,57
En el treball en les relacions externes (clients, etc.) ^h	1,30	1,33	1,49	1,80	1,44
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.) ⁱ	1,45	1,46	1,53	1,89	1,55
En activitats de caràcter festiu ^j	1,63	1,59	1,75	2,16	1,74

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,248 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,319 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,256 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,287 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=0,333 (niv. signif.<0,001). f. Gamma=0,241 (niv. signif.<0,001). g. Gamma=0,295 (niv. signif.<0,001). h. Gamma=0,309 (niv. signif.<0,001). i. Gamma=0,196 (niv. signif.<0,001). j. Gamma=0,201 (niv. signif.<0,001).

En general, novament, a més edat, més ús del valencià. L'associació es produeix en tots els àmbits d'ús, però especialment en grans superfícies, amb les amistats, i en les relacions laborals externes i internes. De tota manera, cap valor supera el 2'25 i, per tant, totes les relacions per a totes les edats, estan dominantment castellanitzades.

Usos lingüístics en diferents àmbits en funció dels ingressos (mitjana)

	Els ingressos de la seua llar...					Total
	No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extres	Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	
En casa	1,29	1,94	1,91	1,64	1,77	1,78
Amb les amistats	1,28	1,95	1,82	1,65	1,71	1,73
Amb el veïnat ^a	1,43	2,10	1,90	1,65	1,60	1,76
Quan va de compres, en tendes de proximitat ^b	1,28	1,80	1,75	1,63	1,62	1,68
Quan va de compres, en grans superfícies ^c	1,08	1,46	1,30	1,19	1,14	1,24
En el carrer amb gent que no coneix ^d	1,08	1,55	1,51	1,32	1,41	1,42
En el treball en les relacions internes (companys de faena)	1,12	1,47	1,60	1,53	1,66	1,57
En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	1,28	1,35	1,48	1,41	1,48	1,44
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	1,25	1,51	1,61	1,50	1,58	1,55
En activitats de caràcter festiu ^e	1,28	1,95	1,84	1,70	1,60	1,74

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=-0,191 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,106 (niv. signif.=0,004). c. Gamma=-0,293 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=-0,180 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=-0,151 (niv. signif.<0,001).

Com succeïa amb les persones de l'entorn, la tendència general en molts àmbits de parla és un decrement dels que usen el valencià a mesura que augmenten els ingressos, llevat del cas atípic dels que no arriben a cobrir necessitats bàsiques, que són els més castellanitzats.

Usos lingüístics en diferents àmbits en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana (mitjana)

	Identificació amb la Comunitat Valenciana					Total
	Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Molta	
En casa ^a	1,33	1,38	1,27	1,59	1,97	1,78
Amb les amistats ^b	1,31	1,49	1,36	1,57	1,89	1,73
Amb el veïnat ^c	1,11	1,56	1,47	1,74	1,85	1,76
Quan va de compres, en tendes de proximitat ^d	1,26	1,47	1,30	1,59	1,80	1,68
Quan va de compres, en grans superfícies (grans magatzems, hipermercats...)	1,07	1,10	1,19	1,29	1,24	1,24
En el carrer amb gent que no coneix	1,05	1,37	1,28	1,39	1,46	1,42
En el treball en les relacions internes (companys de feina) ^e	1,23	1,32	1,22	1,46	1,68	1,57
En el treball en les relacions externes (clients, etc.) ^f	1,09	1,38	1,20	1,31	1,54	1,44
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.) ^g	1,14	1,38	1,20	1,42	1,68	1,55
En activitats de caràcter festiu ^h	1,15	1,59	1,37	1,66	1,86	1,74

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

a. Gamma=0,323 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,284 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,160 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,217 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=0,280 (niv. signif.<0,001). f. Gamma=0,301 (niv. signif.<0,001). g. Gamma=0,272 (niv. signif.<0,001). h. Gamma=0,219 (niv. signif.<0,001).

També en aquest cas, la major identificació amb la Comunitat Valenciana va seguida d'un major ús del valencià en diferents àmbits. Aquesta associació és més intensa a casa, amb les amistats i en el treball. En qualsevol cas, ni tan sols els molt identificats amb la Comunitat Valenciana superen el valor 2 (=sobretot en castellà) en una escala d'1 a 5.

Quantes de les 3 últims vegades que ha practicat aquestes activitats culturals eren en valencià? (% vàlid i mitjana)

Últims 3...	0	1	2	3	Total	Mitjana	Desv. típica
Libres	92,5	5,5	1,4	0,6	100,0	0,10	0,39
Programes de TV, series, films	86,7	9,2	3,7	0,4	100,0	0,18	0,49
Programes de ràdio, podcasts	93,9	5,5	0,5	0,2	100,0	0,07	0,29
Grups/cantants	93,3	5,5	0,8	0,4	100,0	0,08	0,34
Pàgines web	94,0	4,7	1,2	0,1	100,0	0,07	0,32
Comptes de xarxes socials	95,1	3,6	0,9	0,4	100,0	0,07	0,32

En relació amb l'ús del valencià per al consum cultural, la pregunta sobre "Quantes de les 3 últims vegades que ha practicat aquestes activitats culturals eren en valencià?" permet observar de manera força acurada el consum global de la llengua, que és molt baix (en pràcticament tots els casos més del 90% no ha consumit productes en valencià). L'espai amb un consum en valencià més rellevant és la televisió, on un 13,3% de la població ha vist almenys un dels tres últims programes en valencià (la major part d'ells, 9,2%, n'ha vist només un dels tres). Però la mitjana de programes vistos en valencià dels últims tres se situa en un exigü 0,18, condicionat per un 86,7% que no ha vist cap programa en valencià). A relativa distància, hi ha el consum de llibres en valencià, on fins a un 7,5% n'ha llegit com a mínim un en valencià. En la resta de consums culturals i mediàtics la presència del valencià és (encara més) testimonial: han consumit almenys un dels últims tres grups o cantants el 6,7% dels enquestats, dels programes de ràdio o podcasts un 6,2%, de les webs un 6,0%, i dels comptes de xarxes socials el 4,9%.

Consum cultural en funció del territori (% vàlid, entre 1 i 3 en valencià)

Últims 3...	B. Vinalopó	Municipi			Zona de residència a Elx					
		Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Llibres**	7,5%	10,1%	6,0%	7,4%	5,5%	21,2%	5,8%	7,6%	10,3%	3,7%
Programes de TV, sèries, films**	13,3%	20,8%	10,7%	12,8%	8,6%	27,7%	8,2%	12,3%	21,4%	13,3%
Programes de ràdio, podcasts*	6,1%	16,1%	5,4%	5,0%	1,2%	13,6%	4,0%	4,7%	9,7%	3,7%
Grups/cantants	6,7%	6,7%	1,8%	7,4%	5,5%	7,7%	3,0%	10,4%	8,3%	11,0%
Pàgines web*	6,1%	17,4%	4,8%	4,8%	1,8%	7,7%	4,9%	5,1%	6,8%	3,7%
Comptes de xarxes socials	4,9%	12,1%	4,8%	4,0%	1,2%	6,2%	2,7%	5,1%	4,1%	6,1%

* Els valors d'Eta per a municipi estan entre 0,125 i 0,200.

** Els valors d'Eta per a Zona de residència a Elx estan entre 0,125 i 0,200.

Pel que fa als consums culturals, en els tres municipis la televisió apareix com l'àmbit més propici als continguts en valencià: entre un 10,7% (Santa Pola) i un 20,8% (Crevillent) de les persones enquestades esmenten algun programa de televisió en valencià entre els tres més recents que han consumit. Els registres més alts es donen, en tots els casos, entre les persones enquestades a Crevillent, amb l'única excepció del consum de música, en què els registres d'Elx els superen de manera molt lleugera. Pel que fa al segon tipus de contingut consumit de manera més freqüent, és diferent entre municipis: a Crevillent són les pàgines web (17,4%) i els programes de ràdio (16,1%), mentre que a Santa Pola i a Elx ho són els llibres (6,0% a Santa Pola, i 7,4% a Elx). Per zones, llevat dels grups/cantants (que lideren els residents al Sud de l'av. de la Llibertat i al Pla), destaquen molt clarament les Partides del Sud en tots els productes, en alguns casos acompanyades del Nord o el Sud de l'av. de la Llibertat.

Consum cultural en funció de l'edat (quantitat mitjana sobre 3)

	Edat				Total
	18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més	
Quantitat dels últims tres llibres que ha llegit per plaer ^a	0,18	0,09	0,07	0,05	0,10
Quantitat dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist ^b	0,11	0,12	0,21	0,34	0,18
Quantitat dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat ^c	0,06	0,05	0,09	0,09	0,07
Quantitat dels últims tres grups/cantants que ha escoltat ^d	0,17	0,05	0,05	0,06	0,08
Quantitat de les últimes tres pàgines web que ha visitat ^e	0,13	0,10	0,03	0,02	0,07
Quantitat dels tres comptes de xarxes socials que més segueix ^f	0,13	0,06	0,04	0,04	0,07

a. Gamma=-0,362 (niv. signifi.<0,001). b. Gamma=0,319 (niv. signifi.<0,001). c. Gamma=0,145 (niv. signifi.=0,077). d. Gamma=-0,258 (niv. signifi.=0,003). e. Gamma=-0,423 (niv. signifi.<0,001). f. Gamma=-0,317 (niv. signifi.<0,001).

Les mitjanes de consum cultural en valencià estan associades a l'edat, però en uns casos inversament i en els altres directament. Així, televisió i ràdio en valencià són més consumides a més edat; i la resta de productes (llibres, grups, pàgines webs, xarxes socials) són més consumits en valencià a menor edat. Per tant, el format i els seus hàbits generals de consum tenen molt a veure en aquests resultats. Les associacions amb llibres i pàgines web son les més fortes a partir dels valors de Gamma.

Consum cultural en funció del nivell d'estudis (quantitat mitjana sobre 3)

	Nivell d'estudis completats					Total
	Sense estudis	Primaris	Secundaris obligatoris	Secundaris no obligatoris	Universitaris	
Quantitat dels últims tres llibres que ha llegit per plaer ^a	0,03	0,06	0,08	0,10	0,29	0,10
Quantitat dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist ^b	0,28	0,18	0,13	0,13	0,28	0,18
Quantitat dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat ^c	0,05	0,07	0,05	0,05	0,18	0,07
Quantitat dels últims tres grups/cantants que ha escoltat ^d	0,01	0,04	0,08	0,11	0,21	0,08
Quantitat de les últimes tres pàgines web que ha visitat ^e	0,00	0,03	0,06	0,11	0,21	0,07
Quantitat dels tres comptes de xarxes socials que més segueix ^f	0,04	0,04	0,04	0,11	0,13	0,07

a. Gamma=0,482 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,205 (niv. signif.=0,014). c. Gamma=0,422 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,526 (niv. signif.<0,001). e. Gamma=0,328 (niv. signif.<0,001).

Per nivell d'estudis, trobem que la relació és directa en llibres, grups/cantants, pàgines web i xarxes socials: a més nivell d'estudis, més consum en valencià. En ràdio, els universitaris contrasten per un consum relativament elevat respecte dels demés, que tenen guarismes semblants. Finalment, el cas de la televisió i els productes audiovisuals és el més anòmal, perquè tants les persones entrevistades que no tenen estudis com les universitàries són els que més televisió veuen en valencià. En la majoria dels casos els estadístics obtenen registres relativament alts.

Consum audiovisual en valencià en funció dels ingressos (% vàlid i mitjana)

		Quants dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist?				Total	Mitjana
		0	1	2	3		
Els ingressos de la seua llar...	No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	96,3%	3,7%	0,0%	0,0%	100,0%	0,04
	Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	75,7%	13,6%	9,7%	1,0%	100,0%	0,35
	Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extres	83,7%	10,9%	5,3%	0,2%	100,0%	0,22
	Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	88,2%	8,8%	2,5%	0,5%	100,0%	0,15
	Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	92,9%	5,6%	1,2%	0,4%	100,0%	0,09
Total		86,6%	9,3%	3,7%	0,4%	100,0%	0,18

Gamma=-0,253 (niv. signif.<0,001).

Per nivell d'ingressos només obtenim diferències significatives en programes de TV, sèries, pel·lícules, etc. La tendència és l'observada ja per a altres indicadors: a més ingressos, menys consum en valencià, però els que no els arriba "per a cobrir les necessitats bàsiques" estan al nivell dels que tenen una situació més desfogada.

Consum cultural en funció de l'autoubicació ideològica (quantitat mitjana sobre 3)

	Autoubicació ideològica					Total
	Extrema esquerra	Esquerra	Centre	Dreta	Extrema dreta	
Quantitat dels últims tres llibres que ha llegit per plaer	0,15	0,11	0,08	0,07	0,15	0,11
Quantitat dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist	0,19	0,19	0,14	0,23	0,18	0,19
Quantitat dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat	0,12	0,07	0,05	0,07	0,06	0,07
Quantitat dels últims tres grups/cantants que ha escoltat ^a	0,16	0,17	0,07	0,03	0,04	0,10
Quantitat de les últimes tres pàgines web que ha visitat ^b	0,14	0,12	0,06	0,04	0,04	0,08
Quantitat dels tres comptes de xarxes socials que més segueix ^c	0,14	0,12	0,04	0,04	0,04	0,08

a. Gamma=-0,384 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,313 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=-0,313 (niv. signif.<0,001).

Pel que fa a l'autoubicació ideològica, són els d'extrema esquerra els que, en general, fan més consum cultural en valencià, però l'associació entre variables és més clara en grups/cantants, pàgines web i xarxes socials: quan més a l'esquerra, més consum.

Consum cultural en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana (quantitat mitjana sobre 3)

	Identificació amb la Comunitat Valenciana					Total
	Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Molta	
Quantitat dels últims tres llibres que ha llegit per plaer ^a	0,05	0,09	0,04	0,07	0,13	0,10
Quantitat dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist	0,07	0,17	0,15	0,20	0,18	0,18
Quantitat dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat ^b	0,00	0,05	0,04	0,06	0,08	0,07
Quantitat dels últims tres grups/cantants que ha escoltat ^c	0,03	0,06	0,09	0,11	0,07	0,08
Quantitat de les últimes tres pàgines web que ha visitat ^d	0,00	0,06	0,03	0,07	0,09	0,07
Quantitat dels tres comptes de xarxes socials que més segueix ^e	0,00	0,04	0,02	0,06	0,08	0,07

a. Gamma=0,339 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,253 (niv. signif.=0,008). c. Gamma=0,189 (niv. signif.=0,025). d. Gamma=0,200 (niv. signif.=0,032). e. Gamma=0,206 (niv. signif.=0,046).

Llevat del cas de la televisió, que té un comportament més uniforme, el consum cultural sol incrementar amb el grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana, tot i que no amb la claredat d'altres indicadors. Són els llibres el producte on l'associació és més forta.

Consum cultural en funció del grau d'identificació amb Espanya (quantitat mitjana sobre 3)

	Identificació amb Espanya					Total
	Molt poca	Poca	Identificació mitjana	Bastant	Molta	
Quantitat dels últims tres llibres que ha llegit per plaer	0,22	0,30	0,13	0,10	0,10	0,10
Quantitat dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist ^a	0,33	0,25	0,21	0,29	0,16	0,18
Quantitat dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat	0,33	0,15	0,09	0,11	0,06	0,07
Quantitat dels últims tres grups/cantants que ha escoltat ^b	0,54	0,15	0,36	0,22	0,05	0,08
Quantitat de les últimes tres pàgines web que ha visitat ^c	0,43	0,21	0,18	0,13	0,06	0,07
Quantitat dels tres comptes de xarxes socials que més segueix ^d	0,33	0,25	0,19	0,13	0,05	0,07

a. Gamma=-0,289 (niv. signif.=0,002). b. Gamma=-0,656 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=-0,402 (niv. signif.=0,003). d. Gamma=-0,478 (niv. signif.<0,001).

En canvi, en el cas de la identificació amb Espanya, la relació sol ser inversa i, així, a més identificació amb la nació-estat, menys consum cultural en valencià.

Actituds, motivacions i expectatives lingüístiques

S'inicia aquí el bloc més extens d'aquesta enquesta que tenia com un dels objectius principals identificar les actituds lingüístiques dels habitants d'aquesta comarca cap al valencià i les altres llengües que s'usen en aquest àmbit territorial.

Sentiment de discriminació

Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/da per no tindre l'opció de parlar en valencià?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Sí, moltes voltes	28	1,9	2,7	2,7
	Sí, alguna volta	111	7,4	10,6	13,2
	No, mai	913	60,9	86,8	100,0
	Total	1052	70,2	100,0	
Perduts	Ns/Nc	5	0,4		
	Sistema	442	29,5		
	Total	448	29,8		
Total		1500	100,0		

El 13,3% dels casos vàlids, que són els parlants de valencià, "s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià" (la major part d'ells alguna volta, 10,6%, i uns pocs moltes voltes: 2,7%). En canvi, el 86,8% mai s'ha sentit incòmode o discriminat per no poder-lo parlar.

Alguna vegada s'ha sentit incòmode/a o discriminat/da per no saber parlar valencià?

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Sí, moltes voltes	4	0,3	0,9	0,9
	Sí, alguna volta	38	2,5	8,6	9,5
	No, mai	397	26,5	90,5	100,0
	Total	439	29,3	100,0	
Perduts	Ns/Nc	3	0,2		
	Sistema	1058	70,5		
	Total	1061	70,7		
Total		1500	100,0		

Per altra banda, un 9,5% de la població que no sap parlar valencià “alguna vegada s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no saber parlar valencià”, la major part d'ells alguna volta (8,6%).

Així doncs, domina el sentiment de discriminació per parlar sobre el de no saber parlar, amb una diferència de gairebé quatre punts percentuals.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Sí, moltes voltes	2,8%	18,2%	2,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Sí, alguna volta	10,6%	29,2%	11,3%	7,1%	11,5%	6,4%	7,2%	6,2%	2,9%	9,3%
No, mai	86,7%	52,6%	86,6%	92,8%	88,5%	93,6%	92,8%	93,8%	97,1%	89,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

El sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià té més presència en el municipi amb més proporció d'usuaris del valencià. Així, Crevillent és l'únic

municipi en què prop de la meitat de les persones enquestades reconeixen haver-se sentit incòmodes o discriminades per no poder parlar en valencià, la majoria només alguna volta (29,2%), i un grup més reduït moltes vegades (18,2%). En canvi, Elx, el municipi amb registres més reduïts d'ús del valencià, només un 0,1% d'enquestats afirma que ha experimentat aquest sentiment moltes vegades, i un 7,1% afirma que l'ha experimentat alguna volta. Les dades de Santa Pola, amb registres d'ús del valencià propers però una mica superiors als d'Elx, se situen molt a prop de la mitjana comarcal. Les Partides del Sud d'Elx és el territori on trobem més explicitació de situacions de discriminació.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no saber parlar en valencià en funció del territori										
	Baix Vinalopó	Municipi			Zona de residència a Elx					
		Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Sí, moltes voltes	0,9%	0,0%	4,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,8%	1,1%	0,0%	1,5%
Sí, alguna volta	8,4%	0,0%	12,0%	8,5%	1,7%	11,1%	13,2%	8,9%	5,0%	6,0%
No, mai	90,7%	100,0%	84,0%	90,8%	98,3%	88,9%	86,0%	90,0%	95,0%	92,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Si ens fixem en el sentiment d'incomoditat o discriminació per no saber parlar en valencià, veiem que molt majoritàriament la població enquestada no en reporta. Santa Pola és el municipi en què aquesta percepció és més alta, i només arriba a un 16% del total d'enquestats, dos terços dels quals només ho han experimentat alguna volta. Criden l'atenció els registres de Crevillent, ja que es tracta del context amb més ús ambiental del valencià i en què, en conseqüència, es podrien produir més situacions que interpel·len a l'ús del valencià les persones que no el saben. Tanmateix, cap persona enquestada no reporta cap situació d'incomoditat o discriminació per aquest fet. Per zones d'Elx, és a les Partides del Sud i Carrús on es registren més situacions d'incomoditat, però, en general, són poc habituals i afecten a una proporció baixa de la població d'aquestes àrees.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció de l'edat

		Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià?			
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	Total
Edat	18 a 34	2,1%	6,3%	91,7%	100,0%
	35 a 49	0,3%	11,6%	88,1%	100,0%
	50 a 64	6,4%	12,4%	81,3%	100,0%
	65 i més	1,7%	12,9%	85,4%	100,0%
Total		2,6%	10,6%	86,9%	100,0%

Gamma=-0,208 (niv. signif.=0,001).

No sembla haver una relació massa clara entre les dues variables, llevat que els majors de 50 anys s'han sentit discriminats per no poder parlar valencià en una proporció lleugerament més elevada que els menors d'aquesta edat.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció del nivell d'estudis

		Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià?			
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	Total
Nivell d'estudis completats	Sense estudis	3,2%	18,1%	78,7%	100,0%
	Primaris	3,8%	15,5%	80,7%	100,0%
	Secundaris obligatoris	3,0%	8,2%	88,8%	100,0%
	Secundaris no obligatoris	2,3%	5,9%	91,7%	100,0%
	Universitaris	0,7%	11,9%	87,4%	100,0%
Total		2,7%	10,6%	86,7%	100,0%

Gamma=0,226 (niv. signif.<0,001).

El sentiment de discriminació per no tenir l'opció de parlar en valencià sembla disminuir amb el nivell d'estudis. Són sobretot els i les que no tenen estudis i els/les d'estudis primaris qui s'han sentit discriminats/des en una proporció major.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció de l'autoubicació ideològica

		Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià?			Total
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	
Autoubicació ideològica	Extrema esquerra	10,6%	20,2%	69,1%	100,0%
	Esquerra	3,9%	8,9%	87,2%	100,0%
	Centre	1,4%	12,6%	86,0%	100,0%
	Dreta	1,7%	11,7%	86,6%	100,0%
	Extrema dreta	0,6%	10,5%	89,0%	100,0%
Total		3,0%	11,6%	85,4%	100,0%

Gamma=0,196 (niv. signif.=0,004).

Són clarament els d'extrema esquerra els/les que s'han sentit més discriminats/des per no tenir l'opció de parlar en valencià; més del 30% ha experimentat aquesta sensació alguna o moltes vegades.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

		Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià?			Total
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	
Identificació amb la Comunitat Valenciana	Molt poca	0,0%	5,3%	94,7%	100,0%
	Poca	0,0%	2,0%	98,0%	100,0%
	Identificació mitjana	0,0%	8,2%	91,8%	100,0%
	Bastant	0,7%	9,6%	89,7%	100,0%
	Molta	4,1%	12,0%	83,9%	100,0%
Total		2,7%	10,6%	86,8%	100,0%

Gamma=-0,338 (niv. signif.<0,001).

També sembla més o menys evident que aquesta sensació d'incomoditat o sentiment de discriminació apareix amb més freqüència a mesura que augmenta la identificació amb la

Comunitat Valenciana. De fet, els que s'han sentit discriminats/des 'moltes vegades' són gairebé únicament els molt identificats amb la valencianitat.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no tindre l'opció de parlar en valencià en funció del grau d'identificació amb Espanya

		Alguna volta s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no tindre l'opció de parlar en valencià?			
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	Total
Identificació amb Espanya	Molt poca	16,7%	16,7%	66,7%	100,0%
	Poca	0,0%	20,0%	80,0%	100,0%
	Identificació mitjana	3,2%	22,6%	74,2%	100,0%
	Bastant	2,7%	16,8%	80,5%	100,0%
	Molta	2,6%	8,9%	88,5%	100,0%
Total		2,7%	10,6%	86,8%	100,0%

Gamma=0,320 (niv. signif.=0,003).

Al contrari, a mesura que augmenta la identificació amb Espanya, disminueix la probabilitat de sentir-se discriminat/da per no poder parlar en valencià. Els i les que se senten molt poc identificats amb Espanya són clarament qui més ha experimentat aquesta sensació d'incomoditat o discriminació.

Passem a continuació a detallar els resultats per al sentiment d'incomoditat o discriminació per no saber parlar en valencià, creuat per les dues variables que s'hi associen, percepció sobre els ingressos i identificació amb la Comunitat Valenciana:

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no saber parlar en valencià en funció dels ingressos

		Alguna vegada s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no saber parlar valencià?			Total
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	
Els ingressos de la seua llar...	No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	7,7%	23,1%	69,2%	100,0%
	Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	0,0%	26,7%	73,3%	100,0%
	Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extres	1,4%	7,1%	91,5%	100,0%
	Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	0,6%	8,0%	91,4%	100,0%
	Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	0,0%	3,3%	96,7%	100,0%
Total		0,9%	8,4%	90,7%	100,0%

Gamma=0,407 (niv. signif.=0,002).

A mesura que es tenen menys ingressos, augmenta la sensació d'incomoditat o discriminació per no saber parlar valencià. Experimentar aquesta sensació ha sigut clarament més evident entre els que no tenen per a cobrir les necessitats bàsiques i els que arriben amb dificultats a cobrir les despeses. En canvi, és una sensació pràcticament inexistente entre els que viuen sense cap tipus de patiment econòmic.

Sentiment d'incomoditat o discriminació per no saber parlar en valencià en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

		Alguna vegada s'ha sentit incòmode/a o discriminat/ada per no saber parlar valencià?			Total
		Sí, moltes voltes	Sí, alguna volta	No, mai	
Identificació amb la Comunitat Valenciana	Molt poca	4,8%	14,3%	81,0%	100,0%
	Poca	5,0%	15,0%	80,0%	100,0%
	Identificació mitjana		7,0%	93,0%	100,0%
	Bastant	0,9%	16,0%	83,0%	100,0%
	Molta	0,4%	4,8%	94,8%	100,0%
Total		0,9%	8,6%	90,5%	100,0%

Gamma=-0,394 (niv. signif.=0,002).

En general, els no parlants de valencià que se senten més identificats/des amb la Comunitat Valenciana, són els que menys experimenten aquesta sensació de discriminació per no saber parlar la llengua.

Motivació per parlar en valencià

Motivació per parlar en valencià (% vàlid)*					
Situacions	Motivat/da	Desmotivats/da	Les dues coses ahora	Total	Indiferent (perdut)
En casa	12,3	83,7	4,1	100,0	8,0
Amb les amistats	7,3	89,7	3,0	100,0	8,0
Amb el veïnat	10,7	86,3	3,0	100,0	9,4
Quan va de compres, en tendes de proximitat	10,0	87,9	2,0	100,0	8,9
Quan va de compres, en grans superfícies	3,5	95,4	1,1	100,0	10,5
En el carrer amb gent que no coneix	5,9	92,6	1,5	100,0	10,5
En el treball en les relacions internes (companys de faena)	4,9	93,3	1,8	100,0	9,6
En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	3,4	94,9	1,7	100,0	9,6
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	4,1	93,9	2,0	100,0	10,1
En activitats de caràcter festiu	8,9	88,4	2,6	100,0	9,1

* Nota: només contesten els que parlen només o sobretot en castellà en les diferents situacions.

Entre aquells que parlen només o sobretot en castellà, trobem que domina molt clarament la desmotivació a l'hora de parlar en valencià en diferents situacions (sempre per damunt del 80% dels casos vàlids). Els casos més acusats (entre el 92% i 96%) són les compres en grans superfícies, pel carrer amb gent que no es coneix, en el treball i en missatgeria instantània. En canvi, en les relacions de proximitat (amics, família, veïns, botigues de proximitat, festes) és on trobem una mica més de motivació, normalment al voltant del 10%. És aquest segment poblacional i en aquestes situacions el que pot ser vector de recuperació de la llengua en aquesta comarca.

També hem de remarcar que n'hi ha al voltant d'un 10% en totes les situacions que ha mostrat indiferència (no s'ha mostrat ni motivat/da ni desmotivats/da, o ni tan sols s'ha plantejat algun tipus d'actitud al respecte).

Anàlisi factorial de les motivacions en diferents entorns de parla (matriu de components rotats)

	Component	
	Carrer/proximitat	Treball/xarxes socials
En casa	0,547	0,410
Amb les amistats	0,554	0,547
Amb el veïnat	0,725	0,251
Quan va de compres, en tendes de proximitat	0,836	-0,001
En el carrer amb gent que no coneix	0,565	0,057
En el treball en les relacions internes (companys de feina)	0,237	0,689
En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	0,037	0,863
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	0,153	0,728
En activitats de caràcter festiu	0,652	0,379

Mètode d'extracció: anàlisi de components principals. Mètode de rotació: Varimax amb normalització Kaiser. La rotació ha convergit en 3 iteracions. Mesura Kaiser-Meyer-Olkin d'adequació de mostreig=0,812. Diagonal central de la correlació d'anti-imatge per damunt de 0,675 en tots els ítems (i en la majoria per damunt de 0,8).

En un primer càlcul amb tots els ítems, "Quan va de compres, en grans superfícies" ha registrat un valor de tan sols 0,313 en la diagonal central de la correlació d'anti-imatge, per la qual cosa se l'ha eliminat i s'ha fet el segon i definitiu càlcul. Les grans superfícies, doncs, mostren un comportament al marge de la resta d'indicadors.

Les motivacions per parlar en diferents àmbits s'agrupen en dos components segons apareix en la taula, però en realitat en són tres, perquè les grans superfícies han quedat apartades de l'anàlisi per no correlacionar suficientment amb els altres ítems. Recordem que, quan fem l'anàlisi factorial per ús en aquests àmbits, s'estructurava de manera més senzilla en un component de proximitat i un altre de distància, en el que s'inclouien les grans superfícies com el principal ítem del factor. En canvi, les motivacions tenen una articulació més complexa i no idèntica a la de l'ús. El primer component, el de més pes en la variància total, és sobretot un factor vinculat a les relacions de carrer, però unes relacions de proximitat (veïnat, comerços, festes), on es poden generar afectes i, de fet, els entorns més afectius, casa i amics, també hi formen part (tot i que de manera no tan clara). Per la seua banda, el segon component seria el del treball i les xarxes socials digitals, amb la inclusió parcial de les amistats (principal agent d'interacció en aquestes xarxes socials digitals). Potser aquests segon component implica motivacions més utilitàries, la primacia del pol del benefici en la dicotomia *pride-profit* (Heller i Duchênne, 2012) i, en canvi, el primer estiga subjecte a elements més afectius. El component fora del model, el de les grans superfícies, segurament remeta a un entorn de seguretat negativa, on pràcticament ningú (només els parlants més militants) es plantege l'opció de parlar en valencià.

Motivació per parlar en valencià en funció del territori (% vàlid)

	Baix Vinalopó	Municipi			Zona de residència a Elx					
		Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Casa	12,3%	16,4%	6,7%	12,7%	11,6%	30,2%	8,8%	15,0%	13,1%	11,0%
Amistats	7,2%	22,4%	21,3%	4,8%	6,6%	8,1%	3,8%	4,0%	2,2%	8,1%
Veïnat	10,7%	28,6%	20,9%	8,2%	3,8%	26,3%	3,8%	14,2%	3,3%	9,2%
Tendes proximitat	10,0%	22,2%	26,1%	7,5%	8,9%	16,2%	4,3%	8,0%	7,7%	9,4%
Grans superfícies	3,4%	5,9%	1,6%	3,4%	3,9%	1,8%	2,1%	4,6%	4,1%	2,8%
Carrer	5,8%	13,1%	7,3%	4,9%	6,2%	4,3%	3,3%	7,2%	2,7%	4,5%
Companys faena	4,9%	9,6%	24,7%	2,1%	1,7%	4,8%	1,6%	2,1%	4,2%	0,0%
Treball clients	3,4%	7,1%	4,8%	2,7%	1,6%	4,8%	1,6%	3,1%	4,0%	2,5%
Missatgeria instantània	4,1%	9,0%	9,0%	3,1%	6,6%	0,0%	3,5%	2,4%	3,2%	0,8%
Activitats festives	8,9%	14,3%	6,7%	8,7%	7,1%	21,6%	4,3%	10,6%	8,4%	13,4%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

En els casos de Crevillent i Santa Pola, els àmbits que generen més motivació a les persones enquestades per emprar el valencià són les relacions de proximitat social i amb interlocutors coneguts però fora de la llar (amb amistats, amb el veïnat o en tendes de proximitat). A Santa Pola destaquen també els usos amb companys de faena com a àmbit motivador per a l'ús (quan exploràvem els usos segons àmbit d'ús i municipi, ja hem notat que a Santa Pola els usos amb companys de faena presenten registres similars als usos amb el veïnat o les amistats, mentre que a Crevillent hi havia una diferència considerable entre aquests àmbits). Crida l'atenció, també, la proximitat en el percentatge de persones motivades per a l'ús del valencià en aquests àmbits de proximitat social als dos municipis, ja que els registres d'ús del valencià hi són molt dissimilars, i esperàriem que la motivació per a l'ús s'incrementara a mesura que ho fa l'ús efectiu. En qualsevol cas, es tracta de persones que no parlen valencià i, per tant, la base de càlcul és una altra. En el cas d'Elx, es redueixen sensiblement els percentatges de població que afirma haver-se sentit motivada per a parlar el valencià en la majoria dels àmbits considerats. A diferència de Crevillent i Santa Pola, en aquest cas és l'àmbit de la llar el que propicia més

motivació per a l'ús. També és interessant de notar que el món fester apareix com el segon espai més motivador per a l'ús del valencià (8,7%), tot i que, com hem vist adés, els registres d'ús efectiu hi acaben sent molt modestos (1,4%).

En la resta de les variables, ens centrarem únicament en els cinc àmbits on hi ha més motivació: casa, amistats, veïnat, tendes de proximitat i activitats festives.

Motivació per parlar en valencià en funció del sexe (% vàlid)			
	Total	Sexe	
		Dona	Home
Casa*	12,3%	9,1%	15,4%
Amistats	7,2%	6,3%	8,1%
Veïnat	10,7%	10,5%	11,0%
Tendes proximitat	10,0%	11,1%	8,9%
Activitats festives	8,9%	9,0%	8,9%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".
* Xi-quadrat=9,44 (niv. Signif.=0,009).

Per sexe només destaca la diferència en motivació per parlar valencià a casa, que en els homes és prou més habitual que en les dones.

Motivació per parlar en valencià en funció de l'edat (% vàlid)					
	Total	Edat			
		18 a 34	35 a 49	50 a 64	65 i més
Casa*	12,3%	17,1%	11,6%	8,4%	11,3%
Amistats	7,2%	6,7%	8,1%	8,3%	3,5%
Veïnat	10,7%	16,4%	7,3%	12,0%	6,0%
Tendes proximitat	10,0%	10,8%	5,0%	13,8%	13,9%
Activitats festives	8,9%	12,1%	7,3%	7,5%	10,4%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".
* Gamma=0,167 (niv. Signif.=0,007).

En general, són els joves els més motivats per parlar en valencià en les diferents situacions, llevat de les tendes de proximitat, que estimulen més als i les majors de 50 anys, segurament perquè són els que més s'encarreguen de la compra.

Motivació per parlar en valencià en funció del lloc de naixement (% vàlid)

	Total	Lloc de naixement						
		Sud província d'Alacant	Resta Com. Valenciana	Resta d'Espanya	Estranger	Elx	Crevillent	Santa Pola
Casa	12,3%	7,2%	9,5%	3,2%	0,0%	15,5%	18,9%	6,3%
Amistats	7,2%	8,0%	0,0%	6,9%	5,4%	5,3%	22,5%	31,4%
Veïnat	10,7%	10,6%	5,3%	4,8%	2,6%	10,1%	30,2%	25,6%
Tendes proximitat	10,0%	12,0%	4,5%	4,8%	2,6%	9,2%	15,2%	36,6%
Activitats festives	8,9%	8,9%	6,3%	1,7%	2,7%	10,9%	14,5%	2,2%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

Valors de Xi-Quadrat per damunt de 25 amb nivells de significació inferiors a 0,005.

Els nascuts a Santa Pola (amistats, veïnat, tendes de proximitat) i Crevillent (casa, veïnat, activitats festives) es reparteixen el lideratge en els diferents àmbits de parla pel que fa a motivació per parlar en valencià entre els castellanoparlants. Destaquen els resultats de Santa Pola, especialment considerant que els nivells d'ús registrats en aquesta enquesta són baixos.

Motivació per parlar en valencià en funció del nivell d'estudis (% vàlid)

	Total	Nivell d'estudis				
		Sense estudis	Primaris	Secundaris obligatoris	Secundaris no obligatoris	Universitaris
Casa	12,3%	3,6%	8,0%	17,6%	14,2%	14,2%
Amistats	7,2%	4,6%	2,8%	9,6%	5,7%	20,2%
Veïnat	10,7%	1,9%	5,2%	18,2%	11,5%	16,8%
Tendes proximitat	10,0%	2,7%	8,4%	14,8%	8,5%	15,5%
Activitats festives	8,9%	2,7%	3,9%	13,2%	11,2%	14,6%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

Valors de Xi-Quadrat per damunt de 24 amb nivells de significació inferiors a 0,003.

Per nivell d'estudis, la motivació incrementa notablement en tots els àmbits a partir d'estudis secundaris, i en el cas de les amistats són clarament els d'estudis universitaris els que registren una proporció més elevada (més del 20%) de castellanoparlants que estan motivats per parlar en valencià.

Motivació per parlar en valencià en funció de l'activitat principal (% vàlid)

	Total	Activitat principal				
		Treballa	Estudia	Aturat/ada	Jubilat/ada	Faenes de la llar o cuidant algú
Casa	12,3%	13,4%	10,8%	17,3%	9,9%	4,6%
Amistats	7,2%	8,6%	5,1%	5,9%	3,4%	6,7%
Veïnat	10,7%	11,0%	9,3%	18,8%	5,2%	15,2%
Tendes proximitat	10,0%	9,0%	7,2%	7,7%	15,1%	13,8%
Activitats festives	8,9%	9,4%	5,1%	18,4%	8,4%	4,5%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

Els aturats destaquen molt clarament per damunt de la resta de categories en motivació per parlar en valencià a casa, amb el veïnat i en activitats festives. Els jubilats i qui es dedica a faenes de llar/cura sobreixen en tendes de proximitat, i aquests darrers també en veïnat. És possible que això tinga a veure en els entorns que cada perfil freqüenta més.

Motivació per parlar en valencià en funció del nivell d'ingressos (% vàlid)

	Total	Nivell d'ingressos				
		No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	Arribem amb dificultats a cobrir totes les despeses	Arribem a cobrir totes les despeses però no ens permeten extres	Ens arriben per cobrir despeses i ens permeten algun extra	Ens permeten viure sense cap tipus de patiment
Casa	12,3%	16,7%	15,9%	15,3%	11,1%	6,5%
Amistats	7,2%	0,0%	13,3%	5,4%	8,0%	7,5%
Veïnat	10,7%	6,3%	11,5%	15,0%	8,1%	7,7%
Tendes proximitat	10,0%	0,0%	18,6%	10,8%	8,0%	10,7%
Activitats festives	8,9%	0,0%	15,5%	13,9%	5,8%	3,6%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

Valors de Xi-Quadrat per damunt de 15 amb nivells de significació inferiors a 0,03.

Els castellanoparlants del Baix Vinalopó que tenen alguna dificultat per arribar a cobrir despeses o no poden permetre's extres són els que més motivats estan per parlar en valencià en les diferents situacions de proximitat. S'uneixen a ells en la categoria 'casa' els que no arriben a cobrir les necessitats bàsiques.

Motivació per parlar en valencià en funció del nivell d'estudis (% vàlid)

	Total	Nivell d'estudis				
		Extrema esquerra	Esquerra	Centre	Dreta	Extrema dreta
Casa	12,3%	11,6%	20,1%	8,4%	17,5%	8,5%
Amistats	7,2%	8,5%	12,3%	4,8%	10,1%	4,4%
Veïnat	10,7%	8,9%	19,2%	5,7%	21,7%	4,9%
Tendes proximitat	10,0%	9,6%	16,6%	7,3%	14,9%	6,2%
Activitats festives	8,9%	4,6%	17,9%	4,2%	15,8%	1,9%

Nota: els percentatges representen només l'opció de resposta "Motivat/-da".

Valors de Xi-Quadrat per damunt de 15 amb nivells de significació inferiors a 0,03.

Curiosament els d'esquerra i dreta moderades són els que més motivats/des se senten per parlar en valencià, mentre que els de posicions extremes i els de centre estan menys motivats/des.

Així doncs, el perfil dels que estarien més motivats a parlar en valencià en àmbits de proximitat serien joves (tot i que els majors més a tendes de proximitat), nascuts o residents a Crevillent i Santa Pola, d'estudis com a mínim secundaris obligatoris, aturats (però els/les que fan faenes de la llar o de cura, més motivats/des en veïnat i tendes de proximitat; i jubilats en tendes de proximitat), els/les que tenen algunes dificultats econòmiques -i en el cas de "casa" la relació inversa és perfecta (a menys ingressos més motivació per parlar en valencià)-, els d'esquerra i dreta moderades, i els homes si es tracta de "casa".

Autovaloració de la competència lingüística

Grau d'acord amb diferents afirmacions per autovalorar la competència lingüística (% vàlid, mitjana i Índex) ^(a)

Situacions	Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord	Total	Mitjana ^(b)
1. Diria que sé prou valencià per poder escriure'l amb comoditat	24,6	24,3	11,3	24,3	15,5	100,0	2,82
2. Quan he de parlar en valencià per telèfon, vaig una mica perdut/da ^(c)	23,2	28,7	6,4	20,0	21,7	100,0	2,88
3. En una botiga, estic tranquil/il·la quan he de demanar alguna cosa en valencià	19,2	16,2	9,5	31,8	23,4	100,0	3,24
4. Pense que sé prou valencià per a fer-ho bé en la majoria de situacions en què el necessite	20,5	19,3	9,1	28,9	22,2	100,0	3,13
5. Em sent còmode/a quan he de preguntar com s'arriba a un lloc en valencià	20,2	17,1	10,2	29,6	23,0	100,0	3,18
Índex d'autovaloració de la competència lingüística ^(d)							3,10

^(a) Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

^(b) Escala: 1=totalment en desacord, 2=en desacord, 3=ni d'acord ni en desacord, 4=d'acord, 5=totalment d'acord.

^(c) Ítem voltejat per a l'elaboració de l'índex (un major grau d'acord implica menys autovaloració de la competència lingüística).

^(d) L'Índex d'autovaloració de la competència lingüística s'obté a partir d'obtenir una puntuació mitjana per a cada subjecte en funció de les respostes per a cada ítem. A partir d'aquest nou valor, s'obté novament una mitjana, que és la que representa l'Índex. Escala d'1 a 5, on 1 és la menor autovaloració de la competència lingüística i 5 la major.

En totes aquestes afirmacions es produeix una pauta de resposta semblant, amb una proporció baixa de casos ubicats en la categoria central i un relatiu equilibri entre l'acord i el desacord, i fins i tot entre les dues categories de l'acord i les dues del desacord, de manera que podríem parlar d'una gran varietat d'autovaloracions de la competència lingüística, que potser lleven valor a les mesures de tendència central com la mediana o la mitjana. La primera d'aquestes afirmacions, la relativa a la competència escrita, és la que escapa lleugerament a la tendència general, perquè domina la inseguretats amb la llengua escrita (48,9% enfront de 39,8% que se senten més aviat segurs perquè estan d'acord amb l'afirmació). La resta de les situacions remetent fonamentalment a la parla oral i, en aquest cas, els que es mostren segurs (d'acord o totalment d'acord en les afirmacions 3, 4 i 5; i en desacord o totalment en desacord en l'afirmació 2) són una proporció més gran (entre 50% i 55%) que els que es manifesten insegurs (entre 35% i 42%), sempre amb diferències com a mínim de 10 punts percentuals. Per tant, una majoria dels residents en el Baix Vinalopó pensen que són capaços de defensar-se amb el valencià en diferents situacions quotidianes (parlar per telèfon, demanar en una botiga, preguntar a algú pel carrer, etc.).

La puntuació de l'Índex d'autovaloració de la competència lingüística, 3'1, se situa pràcticament en el valor central per l'acció del primer (i més exigent) ítem sobre competència escrita. No obstant això, el valor de l'Índex és una mitjana, que pot ser més sensible a valors extrems o menys freqüents i, en canvi, si obtenim la mediana a partir de la distribució dels valors de l'índex, el resultat és 3'4, és a dir, una xifra que indica més competència.

Índex d'autovaloració de la competència lingüística en funció del municipi de residència

Municipi	Índex d'autovaloració de la competència lingüística
Elx	2,9527
Crevillent	3,7170
Sta. Pola	3,5820
Total	3,0991

Eta=0,31.

Escala d'1 a 5, on 1 és la menor autovaloració de la competència lingüística i 5 la major.

Crevillentins i santapolers s'autovaloren prou millor que els il·licitans, amb puntuacions de l'índex pròximes a 4 en una escala d'1 a 5, quan els enquestats d'Elx no arriben al valor central de l'escala (3). Les diferències per zones d'Elx no són significatives estadísticament i tots els valors estan al voltant de 3.

Índex d'autovaloració de la competència lingüística en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada

Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Índex d'autovaloració de la competència lingüística
Sud de la província d'Alacant	3,1546
Resta de la Comunitat Valenciana	3,1141
Resta d'Espanya	2,2615
Estranger	2,0489
Elx	3,1480
Crevillent	3,8174
Santa Pola	3,6400
Total	3,0991

Eta=0,31.

Escala d'1 a 5, on 1 és la menor autovaloració de la competència lingüística i 5 la major.

En la mateixa línia del que hem vist en la taula anterior, els nascuts a Crevillent i Santa Pola són els que millor s'autovaloren, clarament per damunt de la resta. Lògicament els nascuts fora del País Valencià, siga a la resta d'Espanya o a l'estranger són els que pitjor s'autoavaluen amb valors una mica per damunt de 2.

Índex d'autovaloració de la competència lingüística en funció del nivell d'estudis completats	
Nivell d'estudis completats	Índex d'autovaloració de la competència lingüística
Sense estudis	2,6489
Primaris	2,8009
Secundaris obligatoris	3,0913
Secundaris no obligatoris	3,3629
Universitaris	3,6906
Total	3,0991

Gamma=0,217 (niv. signif.<0,001).

Escala d'1 a 5, on 1 és la menor autovaloració de la competència lingüística i 5 la major.

La competència lingüística autopercebuda és clarament dependent del nivell d'estudis, de manera que passem progressivament d'un 2,6 dels que no tenen estudis finalitzats (per tant, per davall del valor central de l'escala) a un 3,7 dels que tenen estudis universitaris.

Índex d'autovaloració de la competència lingüística en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana	
Identificació amb la Comunitat Valenciana	Índex d'autovaloració de la competència lingüística
Molt poca	2,7047
Poca	2,9403
Identificació mitjana	2,6681
Bastant	3,1127
Molta	3,1737
Total	3,0991

Gamma=0,123 (niv. signif.<0,001).

Escala d'1 a 5, on 1 és la menor autovaloració de la competència lingüística i 5 la major.

En general, també es pot dir que l'autovaloració de la competència lingüística s'incrementa amb el grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana. Els que se senten bastant i molt identificats són els que superen el valor central de l'escala i, per tant, són els que s'autoperceben com més competents.

Expectatives de futur

Estaria interessat/da a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur?					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	No, és una cosa que no faré mai	359	23,9	24,1	24,1
	No, no és una cosa que m'interesse massa	655	43,6	44,0	68,1
	Sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria	308	20,5	20,7	88,7
	Sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt	81	5,4	5,5	94,2
	Sí, és una cosa que ja tenia pensada	87	5,8	5,8	100,0
	Total	1489	99,3	100,0	
Perduts	NS/NC	11	0,7		
Total		1500	100,0		

Mediana=2 (No, no és una cosa que m'interesse massa).

Tot i el dèficit de coneixement de la llengua, més de dos terços dels habitants del Baix Vinalopó no tenen interès en millorar la competència en valencià en un futur i, a més, prop de la quarta part tenen clar que és una cosa que no faran mai. Enta el 30% i escaig que no descarten millorar les seues prestacions en la llengua pròpia dels valencians, la gran majoria es tracta de persones que no s'ho havien plantejat, però no els importaria fer aquest pas o fins i tot els agradaria donar-lo. En canvi, només entrava en els plans de futur del 5,8% de la població.

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
No, és una cosa que no faré mai	24,1%	16,0%	28,6%	24,5%	40,6%	27,3%	25,5%	21,0%	13,8%	22,6%
No, no és una cosa que m'interesse massa	44,0%	31,3%	33,9%	47,0%	38,7%	33,3%	46,3%	45,4%	58,6%	54,9%
Sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria	20,7%	30,0%	21,4%	19,4%	16,8%	24,2%	18,1%	22,5%	16,6%	18,9%
Sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt	5,4%	10,0%	11,9%	3,9%	1,3%	3,0%	5,2%	5,1%	4,1%	1,2%
Sí, és una cosa que ja tenia pensada	5,8%	12,7%	4,2%	5,2%	2,6%	12,1%	4,9%	6,0%	6,9%	2,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tot i els resultats modestos pel que fa a l'autoavaluació de la competència lingüística, en general la població enquestada mostra un interès limitat per millorar el seu coneixement del valencià, sobretot en els municipis amb menys coneixement i ús del valencià, Santa Pola i, sobretot, Elx. Així, només a Crevillent les persones interessades a millorar el seu coneixement del valencià (52,7%) superen lleugerament les que no hi tenen interès, tot i que en la majoria de casos (30,0%) és una cosa que no s'havien plantejat i que no els importaria fer, però sense ser cap prioritat. A Santa Pola i Elx, les persones interessades a millorar el seu coneixement del valencià són un mica més d'un terç i una mica més d'una quarta part del total, respectivament, i novament, la majoria d'aquestes persones no manifesten un interès alt, sinó que no s'ho havien plantejat i no els importaria (21,4% i 19,4%, respectivament).

Per zones, l'interès és més notori a les Partides del Sud i menor al Sud de l'avinguda de la Llibertat. Crida l'atenció també l'elevat percentatge (40,6%) de respostes negatives rotundes en les Partides del Nord.

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció de l'edat

Edat	Mitjana
18 a 34	2,65
35 a 49	2,32
50 a 64	2,12
65 i més	1,79
Total	2,25

Gamma=-0,304 (niv. signif.<0,001).

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Sobre la base d'un grau d'interès generalitzadament baix, a menor edat, augmenta aquests interès i, així, els més joves se situen a prop del valor central de l'escala (3).

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada

Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Mitjana
Sud de la província d'Alacant	2,31
Resta de la Comunitat Valenciana	1,97
Resta d'Espanya	1,77
Estranger	2,03
Elx	2,24
Crevillent	2,72
Santa Pola	2,69
Total	2,25

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Els i les nascudes a Crevillent i Santa Pola són clarament els més interessats a millorar els coneixements de valencià, mentre que els nascuts fora del País Valencià són els menys predisposats, fins i tot per davall dels estrangers.

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció del nivell d'estudis completats

Nivell d'estudis completats	Mitjana
Sense estudis	1,59
Primaris	1,95
Secundaris obligatoris	2,30
Secundaris no obligatoris	2,63
Universitaris	2,70
Total	2,25

Gamma=0,418 (niv. signif.<0,001).

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Hi ha una relació directa entre el nivell d'estudis i l'interès a millorar coneixements de valencià: a més grau d'instrucció més interès. Ja havíem vist que la competència autopercebuda era més alta en el cas dels enquestats de més estudis, així que es dona la circumstància que de que els/les que més coneixement tenen són els/les més predisposats/des a adquirir-ne més, i els que en tenen molt poquet, no vol fer esforços en sumar-ne.

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció de l'autoubicació ideològica

Autoubicació ideològica	Mitjana
Extrema esquerra	2,40
Esquerra	2,41
Centre	2,39
Dreta	2,24
Extrema dreta	1,99
Total	2,28

Gamma=-0,121 (niv. signif.<0,001).

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Del centre a l'extrema esquerra és on identifiquem una mica més d'interès a millorar els coneixements de valencià. De tota manera, les diferències per autoubicació ideològica no són massa significatives.

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

Identificació amb la Comunitat Valenciana	Mitjana
Molt poca	1,52
Poca	1,75
Identificació mitjana	1,98
Bastant	2,25
Molta	2,35
Total	2,25

Gamma=0,190 (nivell signif.<0,001).

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Com era d'esperar, a més identificació amb la Comunitat Valenciana més interès a aprendre valencià o millorar-ne coneixements en un futur. En qualsevol cas, els bastant i molt identificats registren una mitjana molt poc per sobre de 2 (=no és una cosa que m'interesse massa).

Interés a aprendre valencià o a millorar-ne els coneixements en un futur en funció del grau d'identificació amb Espanya

Identificació amb Espanya	Mitjana
Molt poca	2,52
Poca	2,40
Identificació mitjana	2,52
Bastant	2,43
Molta	2,21
Total	2,25

Gamma=-0,169 (nivell signif.=0,001).

Escala: 1=no, és una cosa que no faré mai, 2=no, no és una cosa que m'interesse massa, 3=sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria, 4=sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt, 5=sí, és una cosa que ja tenia pensada.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

En un sentit contrari, els més identificats amb Espanya tenen menys interès a aprendre o millorar coneixements del valencià. Paga la pena assenyalar en aquest cas que els que no estan molt identificats amb Espanya tenen més interès a aprendre valencià que els molt identificats amb la Comunitat Valenciana (2,4 o més enfront de 2,35).

Passem a abordar en aquest cas les expectatives generals en relació la llengua que s'hauria de parlar als municipis del Baix Vinalopó en un futur i la predisposició particular dels i les enquestats/des respecte de quina és la llengua que haurien de parlar en l'avenir.

Llengua en que s'hauria de parlar al seu municipi en un futur

		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Només en castellà	228	15,2	15,2	15,2
	Sobretot en castellà	285	19,0	19,0	34,2
	En valencià i en castellà	923	61,6	61,7	95,9
	Sobretot en valencià	47	3,1	3,1	99,0
	Només en valencià	14	1,0	1,0	100,0
	Total	1497	99,8	100,0	
Perduts	Una altra llengua	3	0,2		
Total		1500	100,0		

Mediana=3 (En valencià i en castellà).

Una ampla majoria (61,7%) considera que en un futur s'hauria de parlar valencià i castellà al Baix Vinalopó. Però si contrastem les categories que se centren en una llengua, el castellà domina clarament perquè el 34,2% considera que s'hauria de parlar només o sobretot en la llengua oficial de tot el territori estatal, per poc més del 4% que pensa que s'hauria de parlar només o sobretot en valencià. No obstant, a partir d'aquest indicador, es podria dir que al voltant de dos terços no tenen una actitud de rebuig cap a la llengua.

Llengua que li agradaria parlar en el futur					
		Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Vàlid	Només en castellà	416	27,7	28,9	28,9
	Sobretot en castellà	362	24,2	25,2	54,1
	En valencià i en castellà	548	36,5	38,1	92,2
	Sobretot en valencià	72	4,8	5,0	97,1
	Només en valencià	41	2,7	2,9	100,0
	Total	1440	96,0	100,0	
Perduts	Una altra llengua o unes altres llengües.	60	4,0		
Total		1500	100,0		

Mediana=2 (Sobretot en castellà).

Preguntats després quina és la llengua que li agradaria parlar a la persona entrevistada en un futur, l'opció inclusiva (valencià i castellà) queda reduïda substancialment i ara només és el 38,1%. En canvi, són majoria (54,1%) els que mostren la seua preferència per parlar només o sobretot en castellà en un futur, enfront del 7,9% que es decanten pel valencià. Per tant, i contrastant tots dos indicadors, es podria dir que n'hi ha al voltant del 20% de la població que considera que a la comarca s'han de parlar les dues llengües, però ells/elles optaran per parlar dominantment en castellà. La resta dels entrevistats solen mantenir la coherència entre les dues respostes (desitjar per a la comarca el que ells/es plantegen per a sí mateixos/es com a pràctica de futur).

Destacar també que un significatiu 4% (casos perduts) desitjaria parlar en una altra llengua en un futur, idioma que sol ser l'anglès.

Llengua en què creu que s'hauria de parlar al seu municipi en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Només en castellà	15,2%	4,0%	27,1%	14,9%	20,2%	21,5%	19,3%	12,3%	6,2%	11,0%
Sobretot en castellà	19,0%	15,4%	21,7%	19,1%	15,3%	6,2%	18,3%	21,2%	17,8%	26,8%
En valencià i en castellà	61,7%	55,0%	45,8%	64,8%	63,8%	61,5%	61,5%	66,1%	76,0%	61,6%
Sobretot en valencià	3,1%	20,1%	4,8%	0,8%	0,6%	4,6%	0,6%	0,3%	0,0%	0,6%
Només en valencià	0,9%	5,4%	0,6%	0,4%	0,0%	6,2%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Les dades sobre la llengua que les persones enquestades creuen que s'hauria de parlar al seu municipi en el futur apareixen connectades parcialment a l'ús actual de la llengua. Així, Crevillent és l'únic municipi on les persones que creuen que s'hauria de parlar només o sobretot en valencià (25,5%) superen les que pensen que s'hauria de parlar només o sobretot en castellà (19,4%). En canvi, a Elx les opinions favorables a l'ús predominant del valencià en el futur són residuals (1,2%) i fins a una de cada tres persones enquestades es posiciona a favor de l'ús predominant del castellà. A Santa Pola, els favorables a l'ús predominant del valencià se situen una mica per sobre dels registres d'Elx (5,4%) però, en canvi, és el municipi en què més persones enquestades es manifesten a favor del predomini futur del castellà en el futur: gairebé una de cada dues persones enquestades es posicionen així. És, per això, l'únic context en què els que es manifesten a favor de l'ús de les dues llengües en peu d'igualtat no són majoritaris, com ocorre a Crevillent i, sobretot, a Elx.

Llengua que li agradaria parlar en el futur en funció del territori

	Municipi				Zona de residència a Elx					
	Baix Vinalopó	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Només en castellà	28,9%	19,6%	36,7%	29,0%	25,9%	30,6%	37,8%	25,7%	25,2%	23,1%
Sobretot en castellà	25,2%	15,5%	19,9%	27,3%	29,6%	24,2%	24,0%	28,5%	23,7%	33,1%
En valencià i en castellà	38,1%	27,7%	33,1%	40,1%	40,1%	32,3%	35,6%	42,4%	48,9%	41,9%
Sobretot en valencià	5,0%	18,2%	7,8%	2,8%	2,5%	8,1%	1,9%	3,5%	2,2%	1,9%
Només en valencià	2,8%	18,9%	2,4%	0,8%	1,9%	4,8%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Les persones enquestades també es manifestaven sobre la llengua que els agradaria parlar en el futur. A Crevillent i a Elx, el grup més nombrós és el de persones que diuen que volen fer servir les dues llengües en una proporció similar en el futur (27,7% i 40,1%, respectivament). En el cas de Santa Pola, el grup de persones que afirma que voldria parlar només en castellà el supera lleugerament. Tanmateix, només en el cas de Crevillent aquest segment central es complementa amb una distribució similar de persones que voldrien parlar sobretot valencià (37,1%) o sobretot castellà en el futur (35,1%). A Santa Pola i a Elx, en canvi, més de la meitat de la població enquestada voldria emprar sobretot el castellà en el futur (56,6% i 56,3%, respectivament), cosa que deixa el grup favorable a l'ús predominant del valencià en un 10,2% a Santa Pola i un 3,6% a Elx. Tanmateix, cal dir que les dades sobre les persones enquestades de Santa Pola i Elx que afirmen que en el futur voldrien parlar valencià en una proporció com a mínim similar al castellà és significativa, en la mesura que en tots dos municipis supera clarament la proporció de persones que fa servir el valencià en els usos familiars i en els diferents àmbits considerats (per exemple, duplica el percentatge de persones enquestades que en aquests municipis afirmen que a casa fan servir el valencià com a mínim en una proporció similar al castellà) i obrin, per tant, perspectives per a iniciatives de promoció de l'ús del valencià.

Llengua que s'hauria de parlar en el municipi i llengua que li agradaria parlar en un futur en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada

Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Llengua que s'hauria de parlar al seu municipi en el futur	Llengua que li agradaria parlar en el futur
Sud de la província d'Alacant	2,47	2,14
Resta de la Comunitat Valenciana	2,55	2,38
Resta d'Espanya	2,16	1,69
Estranger	2,22	1,98
Elx	2,58	2,27
Crevillent	3,11	3,07
Santa Pola	2,46	2,43
Total	2,56	2,28

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Crevillent, l'únic en superar el valor central de l'escala (3) en els dos indicadors, destaca clarament sobre la resta de llocs de naixement, incloent-hi Santa Pola, que obtenia registres semblants a la població crevillentina en interès per aprendre la llengua. La resta d'Espanya torna a ser el origen més clarament decantat cap al castellà, seguit a prop pels que van nàixer a l'estranger. Per altra banda, només Crevillent i Santa Pola obtenen registres semblants en els dos indicadors, perquè la resta registren una mitjana més elevada quan es fa referència al conjunt del municipi. Per tant, n'hi ha bastants entrevistats que poden pensar que la població de la localitat hauria de parlar tant valencià com castellà, però després ells mateixos no s'hi veuen parlant la llengua pròpia.

Llengua que s'hauria de parlar en el municipi i llengua que li agradaria parlar en un futur en funció del nivell d'estudis

Nivell d'estudis completats	Llengua que s'hauria de parlar al seu municipi en el futur ^a	Llengua que li agradaria parlar en el futur ^b
Sense estudis	2,33	2,16
Primaris	2,50	2,22
Secundaris obligatoris	2,54	2,20
Secundaris no obligatoris	2,66	2,34
Universitaris	2,71	2,54
Total	2,56	2,28

a. Gamma=0,169 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,138 (niv. signif.<0,001).

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

Tant en la llengua que s'hauria de parlar en el municipi, com en la llengua que li agradaria parlar a l'entrevistat, a major nivell d'estudis, més probabilitat d'incloure al valencià en aquests desitjos. En qualsevol cas, les diferències no són massa marcades.

Llengua que s'hauria de parlar en el municipi i llengua que li agradaria parlar en un futur en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

Identificació amb la Comunitat Valenciana	Llengua que s'hauria de parlar al seu municipi en el futur ^a	Llengua que li agradaria parlar en el futur ^b
Molt poca	1,87	1,42
Poca	2,13	1,97
Identificació mitjana	2,23	1,90
Bastant	2,59	2,17
Molta	2,64	2,42
Total	2,56	2,28

a. Gamma=0,301 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,263 (niv. signif.<0,001).

Escala: 1=només castellà, 2=sobretot castellà, 3=tant valencià com castellà, 4=sobretot valencià, 5=només valencià.

Nota: la mitjana és usada en aquest cas com un indicador sintètic, no com un estadístic, perquè es tracta de variables ordinals.

La identificació amb la Comunitat Valenciana torna a ser variable explicativa, en aquest cas creuant amb la llengua que s'hauria de parlar al municipi i la que hauria de parlar l'entrevistat/da

en un futur. En qualsevol cas, tampoc els molt identificats amb la Comunitat Valenciana superen el valor central de l'escala (3), el que obriria l'espectre de respostes més favorables al valencià.

Grau de comoditat quan se sent parlar diferents llengües

Com de còmode se sent quan sent parlar en... ? (percentatge vàlid, mediana i mitjana)*				
	Anglès	Àrab	Castellà	Valencià
Molt incòmode/a	30,0	53,7	0,8	10,8
Incòmode/a	22,4	26,8	0,2	10,3
Ni còmode/a ni incòmode/a	20,5	15,8	1,4	20,5
Còmode/a	17,6	2,5	25,3	27,4
Molt còmode/a	9,5	1,2	72,3	30,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Mediana**	2,00	1,00	5,00	4,00
Mitjana**	2,54	1,71	4,68	3,57

* Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

**Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

Aquest indicador, el de grau de comoditat quan sent parlar una llengua, apunta molt directament a les actituds lingüístiques i permet jerarquitzar els afectes envers cadascuna de les llengües, que en certa mesura també tenen a veure amb les actituds cap a determinats segments poblacionals. De tota manera i en molts casos, els resultats també es veuran afectats per la competència lingüística que es tinga en cadascuna de les llengües.

En aquest cas, hem trobat diferències molt marcades entre unes llengües i altres i, així, en el cas del castellà, 97,6% se sent còmode/a o molt còmode/a (72,3% molt còmode), amb una mediana de 5 (=molt còmode/a) i una mitjana de 4,7; per al valencià tenim 58,3% que se sent còmode/a o molt còmode/a (amb equilibri entre aquestes dues categories), però més d'un 20% que no se sent ni còmode/a ni incòmode/a, i també més d'un 20% que manifesta reaccionar incòmodament davant d'aquesta llengua (amb equilibri també entre incòmode/a i molt incòmode/a). La mediana, no obstant, és 4 (=còmode) i la mitjana (3,6) supera amb claredat el punt central, per a situar-se en l'espectre de la "comoditat". Per la seua banda, les llengües estrangeres se situen majoritàriament en l'espectre de respostes oposat, en el cas de l'anglès, amb una distribució pràcticament inversa a la del valencià (52,4% incòmode/e o molt incòmode/a; mediana=2, que representa "incòmode/a"); i en el de l'àrab, a prop de ser una

distribució inversa a la del castellà, amb més del 80% d'incòmodes o molt incòmodes, només 3,7% còmodes/molt còmodes i una mediana d'1 (=molt incòmode/a). Així doncs, siga per l'estranyament davant de llengües allunyades de les nostres (les oficials en territori valencià), o bé per una extremació de l'alteritat davant d'identitats diferents de la nostra, els habitants del Baix Vinalopó no se senten còmodes amb aquestes dues llengües estrangeres, i especialment amb l'àrab.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció del territori											
Llengua	Percepció	B. Vinalopó	Municipi			Zona de residència a Elx					
			Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Anglès	<i>Incòm.</i>	52,3%	58,0%	60,1%	50,5%	59,5%	50,7%	55,6%	45,9%	41,4%	48,4%
	<i>Ni còm. ni incòm.</i>	20,5%	11,3%	19,0%	21,8%	19,6%	24,6%	19,8%	21,5%	29,7%	20,9%
	<i>Còm.</i>	27,2%	30,7%	20,8%	27,6%	20,9%	24,6%	24,6%	32,6%	29,0%	30,6%
Àrab	<i>Incòm.</i>	80,4%	86,6%	92,8%	77,8%	88,3%	75,7%	83,2%	68,8%	71,0%	81,7%
	<i>Ni còm. ni incòm.</i>	15,9%	10,7%	6,0%	17,9%	9,2%	22,7%	13,8%	22,1%	26,2%	17,7%
	<i>Còm.</i>	3,7%	2,7%	1,2%	4,3%	2,4%	1,5%	3,0%	9,2%	2,8%	0,6%
Castellà	<i>Incòm.</i>	1,0%	4,1%	0,0%	0,8%	0,6%	1,5%	0,6%	0,6%	0,7%	0,6%
	<i>Ni còm. ni incòm.</i>	1,3%	0,7%	2,4%	1,3%	0,0%	1,5%	0,6%	1,6%	1,4%	2,4%
	<i>Còm.</i>	97,6%	95,3%	97,7%	97,9%	99,3%	97,0%	98,8%	97,8%	98,0%	96,9%
Valencià	<i>Incòm.</i>	21,1%	11,5%	16,6%	23,0%	26,8%	12,1%	29,0%	15,4%	16,6%	32,2%
	<i>Ni còm. ni incòm.</i>	20,5%	10,1%	23,8%	21,4%	18,3%	21,2%	27,1%	19,6%	23,4%	13,9%
	<i>Còm.</i>	58,3%	78,5%	59,5%	55,6%	54,9%	66,6%	43,9%	65,0%	60,0%	53,9%

Nota: les categories "Incòmode/-a" i "Còmode/-a" agreguen les opcions de resposta "Molt incòmode/-a" i "Incòmode/-a" i "Molt còmode/-a" i "Còmode/-a", respectivament.

Pel que fa a les dades sobre la sensació de comoditat o incomoditat en escoltar converses en anglès, àrab, castellà i valencià, l'únic cas en què es detecten patrons de variació entre municipis que es poden posar en relació amb altres variables sociolingüístiques és la dada sobre la percepció del valencià. En aquest cas, es pot comprovar com les mitjanes més altes de coneixement del valencià i els percentatges més alts d'ús de la llengua en el cas de Crevillent es reflecteixen en un percentatge 20 punts superior a la mitjana de persones que se senten

“còmodes” en aquestes situacions, i percentatges 10 punts inferiors a la mitjana de persones que s’hi senten “incòmodes” o “ni còmodes ni incòmodes”.

Per zones, en aquelles on se senten més incòmodes quan senten parlar qualsevol llengua que no siga el castellà són les Partides del Nord i Carrús, en el cas del valencià també acompanyades pel Sud de l’avinguda de la Llibertat. En canvi, a les Partides del Nord i el Pla és on hi ha una proporció més elevada de població que se sent còmoda sentint parlar valencià.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció de l’edat (mitjana)				
Edat	Anglès ^a	Àrab ^b	Castellà ^c	Valencià
18 a 34	3,52	1,82	4,75	3,84
35 a 49	2,62	1,78	4,71	3,42
50 a 64	2,09	1,63	4,61	3,46
65 i més	1,82	1,56	4,64	3,68
Total	2,54	1,71	4,68	3,57

a. Gamma=-0,471 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,117 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=-0,156 (niv. signif.<0,001).

Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d’una variable ordinal.

Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

A mesura que augmenta l’edat disminueix la comoditat en sentir parlar anglès i àrab. També passa amb el castellà, però amb diferències molt lleus. Pel que fa al valencià, joves i majors són els que se senten més còmodes.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada (mitjana)

Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Anglès	Àrab	Castellà	Valencià
Sud de la província d'Alacant	2,29	1,45	4,75	3,39
Resta de la Comunitat Valenciana	2,66	1,82	4,60	3,49
Resta d'Espanya	2,36	1,67	4,67	2,89
Estranger	3,25	2,23	4,54	2,60
Elx	2,57	1,78	4,70	3,67
Crevillent	2,57	1,48	4,58	4,22
Santa Pola	2,37	1,35	4,75	3,75
Total	2,54	1,71	4,68	3,57

Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

Els estrangers són els únics que se senten més aviat còmodes amb l'anglès, i també registren el valor més alt en àrab. Els resultats en castellà són molt uniformes, i per al valencià torna a destacar Crevillent amb prou més de 4 sobre 5. No obstant, il·licitans i santapolers també se solen trobar còmodes amb el valencià.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció del nivell d'estudis (mitjana)

Nivell d'estudis completats	Anglès ^a	Àrab ^b	Castellà ^c	Valencià ^d
Sense estudis	1,42	1,44	4,63	3,15
Primaris	1,92	1,59	4,66	3,40
Secundaris obligatoris	2,36	1,73	4,65	3,58
Secundaris no obligatoris	3,35	1,82	4,72	3,77
Universitaris	3,74	1,97	4,76	3,98
Total	2,54	1,71	4,68	3,57

a. Gamma=0,608 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=0,223 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,112 (niv. signif.=0,005). d. Gamma=0,177 (niv. signif.<0,001).

Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

A mesura que augmenta el nivell d'estudis (també la formació en qualsevol idioma), s'incrementa la sensació de comoditat en sentir parlar anglès, àrab i valencià. Els resultats per al castellà són molt homogenis en tots els nivells d'instrucció.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana (mitjana)

Identificació amb la Comunitat Valenciana	Anglès ^a	Àrab ^b	Castellà ^c	Valencià ^d
Molt poca	2,77	1,86	4,54	3,15
Poca	2,68	1,94	4,52	3,50
Identificació mitjana	2,72	1,97	4,53	3,16
Bastant	2,64	1,75	4,66	3,46
Molta	2,45	1,63	4,73	3,70
Total	2,54	1,71	4,68	3,57

a. Gamma=-0,117 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,153 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,286 (niv. signif.<0,001). d. Gamma=0,186 (niv. signif.<0,001).

Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

Les diferències per grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana no són molt concloents i presenten resultats una mica irregulars. Tot i això es podria dir que la comoditat en sentir parlar valencià és major a mesura que augmenta la identificació, però també passa amb el castellà. I, en canvi, els i les que se senten poc identificats/des amb la Comunitat Valenciana són els que se senten més còmodes sentint parlar anglès o àrab, tot i que les variacions són exigües.

Grau de comoditat quan sent parlar diferents llengües en funció del grau d'identificació amb Espanya (mitjana)

Identificació amb Espanya	Anglès ^a	Àrab ^b	Castellà ^c	Valencià
Molt poca	3,75	2,82	4,21	3,43
Poca	3,21	3,15	4,10	3,51
Identificació mitjana	2,86	2,32	4,39	3,53
Bastant	2,71	1,92	4,61	3,71
Molta	2,49	1,64	4,71	3,55
Total	2,54	1,71	4,68	3,57

a. Gamma=-0,169 (niv. signif.<0,001). b. Gamma=-0,328 (niv. signif.<0,001). c. Gamma=0,352 (niv. signif.<0,001).

Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

Escala: 1=molt incòmode/a, 2=incòmode/a, 3=ni còmode/a ni incòmode/a, 4=còmode/a, 5=molt còmode/a.

En la línia del que hem vist en la taula de creuament involucrant la identificació amb la Comunitat Valenciana, a major identificació amb Espanya, més comoditat sentint parlar tant castellà com valencià, i més incomoditat sentint parlar en anglés o àrab. Els resultats per aquestes llengües estrangeres són prou més clars en la identificació amb Espanya que en la identificació amb la Comunitat Valenciana.

Actituds lingüístiques

Grau d'acord amb diferents afirmacions (% vàlid, mediana i mitjana)*							
	MD	D	A/D	A	MA	Mitjana	Mediana
Encara que aquí no s'use molt el valencià, sí que pot servir quan te'n vas a estudiar o treballar a Catalunya o a les Illes	4,8	9,1	8,4	53,3	24,4	3,85	4,00
No val la pena aprendre valencià perquè només es parla aquí	24,0	41,2	13,6	13,0	8,2	2,41	2,00
Per a entrar en l'Administració pública hauria de ser necessari saber valencià	27,4	20,4	12,7	27,3	12,2	2,80	3,00
Els pares haurien de poder escollir si els seus fills fan classe en valencià o no	5,6	6,6	4,7	35,7	47,4	4,13	4,00
El valencià és una llengua necessària per a comunicar-se amb els altres a la Comunitat Valenciana	28,1	36,9	12,7	17,4	4,9	2,36	2,00
Si el castellà el coneix tothom, el més lògic és parlar en esta llengua quan iniciem converses en qualsevol establiment	4,3	8,9	16,1	41,8	28,8	3,83	4,00
En general, em sent més pròxim a la gent que parla en valencià	28,2	35,4	17,3	11,9	7,2	2,35	2,00
El valencià té més presència als pobles menuts, però no té per què traslladar-se a les ciutats	13,6	35,8	20,9	17,9	11,7	2,81	3,00
Els polítics locals haurien de parlar sempre en valencià	32,3	38,3	17,2	7,9	4,3	2,15	2,00
El valencià no és una preocupació de la majoria de gent, és una reivindicació d'un sector polític	11,0	22,9	13,3	30,4	22,4	3,55	4,00
Per a ser valencià de veritat s'ha de saber parlar en valencià	30,1	41,0	8,3	13,0	7,6	2,29	2,00
La retolació de les indicacions de caràcter públic en el carrer hauria de ser només en castellà	10,3	23,0	22,4	24,6	19,6	3,22	3,00
Preferisc anar a les tendes i establiments que atenen en valencià	29,1	39,4	20,8	7,2	3,4	2,17	2,00
Els noms dels carrers haurien de ser només en castellà	12,1	26,7	20,8	21,6	18,8	3,10	3,00
Els que parlen en valencià, quan es dirigixen a un desconegut, haurien d'iniciar la conversa sempre en valencià	25,1	38,4	21,5	10,6	4,4	2,33	2,00
Aprendre valencià és una pèrdua de temps, no servix per a res	28,4	40,7	14,4	8,3	8,2	2,29	2,00
Índex d'actitud cap al valencià**	2,73						

Llegenda i escala: MD(1)=molt en desacord, D(2): en desacord, A/D(3)=ni d'acord ni en desacord, A(4)=d'acord, MA(5)=molt d'acord.

* Nota: La mitjana en aquest cas és usada com un indicador sintètic de centralitat per establir diferències, no com un estadístic, perquè es tracta d'una variable ordinal.

** Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià: 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva.

Aquesta bateria d'afirmacions ens serveix sobretot per extraure un índex sintètic que determine, de manera general, l'actitud cap al valencià i el castellà. Però també és interessant baixar al detall del que ha passat amb cadascuna d'aquestes afirmacions o grups d'afirmacions. Així, queda més o menys clar que es valida l'ús exterior del valencià (a la resta dels territoris de parla catalana: "...sí que pot servir quan te'n vas a estudiar o treballar a Catalunya o a les Illes"); que, molt majoritàriament, es rebutja la desvalorització del valencià ("no val la pena aprendre valencià" o "aprendre'l és una pèrdua de temps"); que, tot i això, no se'l veu necessari, no és una preocupació per a una majoria que no el percep com a pròxim i que, fins i tot, desvincula la llengua de la valencianitat. Connectat amb això darrer, s'afirma, en alguns casos de manera rotunda, la llibertat d'elecció en relació amb la llengua, especialment en l'escola, però també en el carrer o en l'ús que en fan els polítics o els treballadors públics (en tots aquests casos, domina l'opinió de que no s'ha d'obligar a parlar o aprendre valencià). Finalment, i pel que fa al castellà, com és una llengua que tothom coneix, hauria de ser la llengua per iniciar converses amb persones desconegudes, però també n'hi ha més acord que desacord en què la llengua única de rètols indicatius i carrers hauria de ser el castellà i, per tant, en aquest cas, no domina la llibertat d'elecció (no obstant això, les diferències entre el bloc d'acord i el del desacord no són molt pronunciades). Per tant, l'opinió general que pot resumir aquesta primera bateria d'afirmacions és que no s'està en contra de la llengua, però el seu aprenentatge i ús no ha de ser obligatori, especialment perquè el castellà és una llengua amb molta més presència i que coneix tothom.

L'Índex d'actitud cap al valencià resulta en un 2,73 en una escala d'1 a 5, és a dir, en posicions centrals, però en l'espectre de l'actitud negativa. Això està condicionat sobretot pels valors mitjans alts obtinguts en les afirmacions del pol negatiu (taronja): "Els pares haurien de poder escollir si els seus fills fan classe en valencià o no", "Si el castellà el coneix tothom, el més lògic és parlar en esta llengua quan iniciem converses en qualsevol establiment" i "El valencià no és una preocupació de la majoria de gent, és una reivindicació d'un sector polític"; i pels registres baixos en les afirmacions del pol positiu (negre): "Els polítics locals haurien de parlar sempre en valencià", "Preferisc anar a les tendes i establiments que atenen en valencià" i "Per a ser valencià de veritat s'ha de saber parlar en valencià". Per tant, són resultats condicionats, novament, per la llibertat d'elecció quan es tracta del valencià, per una hipotètica politització associada a aquesta llengua, per una visió que desconnecta llengua (valencià) i identitat, i perquè s'associa el castellà a una normalitat que no ha de ser esquarterada.

% d'acord amb diferents afirmacions	
	% d'acord
Em pareix bé que tots els xiquets i xiquetes de la Comunitat Valenciana aprenguen el valencià	75,2
És desagradable parlar en valencià	25,4
Hauriem d'esforçar-nos per fer servir més el valencià	49,5
És més important aprendre anglés o francés que valencià	74,7
M'agrada sentir parlar valencià	61,8
Visc en un lloc on es parla valencià, i per això he de conèixer i parlar el valencià	48,8
El valencià només l'haurien d'aprendre i parlar els qui el parlen en casa	23,7
El valencià és una llengua que sona malament	24,6
M'agrada (o m'agradaria) parlar en valencià	52,8
El castellà és una llengua bonica	85,8
Tots els valencians han de saber parlar castellà	82,1
El castellà només l'haurien d'aprendre i parlar els qui el parlen en casa	15,8
M'agrada sentir parlar castellà	85,3
A la Comunitat Valenciana s'haurien d'estudiar altres idiomes abans que el castellà	21,1
El valencià és més important que el castellà	17,6
És desagradable parlar en castellà	16,0
El castellà l'haurien d'ensenyar a tots els països	63,8
A la Comunitat Valenciana s'hauria de parlar menys castellà	19,5

En la línia del que s'ha vist en l'anterior bateria d'afirmacions, en aquesta, que contrasta de manera més clara i equilibrada valencià i castellà, també s'està contra la desvalorització i menyspreu del valencià (74,6% desacord amb que parlar valencià és desagradable, 75,4% en desacord en que sona malament), hi ha relativa estima per la llengua (62,1% que els agrada sentir parlar valencià), s'està àmpliament d'acord en que xiquets i xiquetes aprenguen valencià a l'escola, però torna a aparèixer la llibertat d'elecció quan una ajustada majoria no considera "que haja de conèixer i parlar el valencià" per viure en territori valencià.

En el cas del castellà, l'estima per la llengua i el rebuig a allò que signifie menyspreu és més clar, amb percentatges per damunt del 80% d'acords quan s'afirma que el castellà és bonic o que "m'agrada sentir parlar en castellà" i xifres semblants de desacord quan s'afirma que "és desagradable parlar en castellà". Però, si per al valencià apareixia el concepte de "llibertat d'elecció", en el cas del castellà això es transforma en "obligatorietat", quan s'afirma molt majoritàriament (82,1%) que "tots els valencians han de saber parlar castellà" o, indirectament,

quan el 84,2% es declara en desacord amb l’afirmació “el castellà només l’haurien d’aprendre i parlar els qui el parlen en casa”.

Per tant, n’hi ha una actitud positiva cap a les dues llengües (una mica més favorable al castellà), però la diferent jerarquia que els habitants de la comarca del Baix Vinalopó li atorguen a totes dues determina diferents intencions en el pla del dret, que motiven un aprofundiment en aquesta jerarquia, castellà sobre valencià.

Pel que fa al mesurament de les actituds lingüístiques en l’anàlisi bivariàble, s’han construït tres indicadors sintètics que es representen en la taula següent per als diferents àmbits territorials considerats. En el cas de la primera escala d’actituds cap al valencià, s’expressa en forma d’índex amb valors compresos entre 1 i 5, en què 1 representa l’actitud més negativa i 5 l’actitud més positiva cap al valencià. En el cas de la segona escala d’actituds cap al valencià i de l’escala d’actituds cap al castellà, corresponents a la pregunta 28, s’expressen en forma d’índex amb valors compresos entre 0 i 1, en què 0 representa l’actitud més negativa i 1 l’actitud més positiva cap a la llengua (es divideix en actitud cap al valencià i actitud cap al castellà).

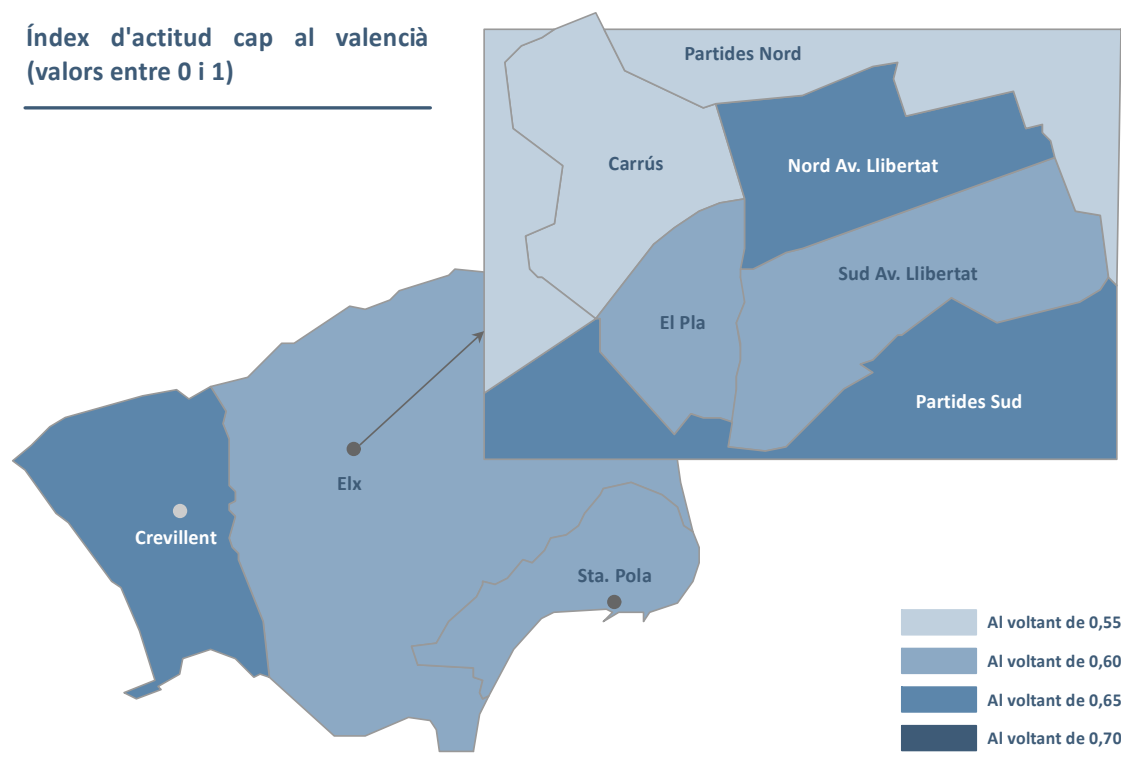
Índexs d’actitud cap al valencià i el castellà en funció del territori				
		Índex d'actitud cap al valencià (p27)*	Índex d'actitud cap al valencià (p28)**	Índex d'actitud cap al castellà (p28)**
B. Vinalopó		2,70	0,60	0,81
Municipi	Crevillent	2,98	0,64	0,73
	Santa Pola	2,82	0,61	0,81
	Elx	2,64	0,59	0,82
Zona de residència a Elx	Torrellano, l’Altet, la Marina, p. del Nord	2,57	0,54	0,81
	Partides del Sud	2,76	0,65	0,79
	Carrús	2,53	0,57	0,83
	El Pla	2,76	0,60	0,76
	N. de l’av. Llibertat	2,73	0,65	0,88
	Sud de l’av. Llibertat	2,58	0,61	0,85

* Escala de l’índex d’actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva.

** Escala de l’índex d’actitud cap al valencià (p28) i de l’índex d’actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Com es pot veure, aquests índexs sintètics presenten patrons de variació diferent en funció del municipi, que es poden posar en relació amb la resta de variables sobre el coneixement i l’ús

lingüístic que s’han anat tractant en aquest informe. Així, a major presència social del valencià, actituds moderadament més positives cap a aquesta llengua, i a l’inrevés. Pel que fa a l’índex que deriva de la primera pregunta, les actituds s’acosten en el cas de Santa Pola i Crevillent a actituds neutres cap al valencià (properes a 3), i se situen més aviat en l’espectre de les actituds negatives a Elx. El patró de variació és similar en el segon índex d’actitud cap al valencià, en què les actituds se situen en l’espectre de les actituds moderadament positives en tots els municipis, amb millor avaluació a Crevillent que no a Santa Pola i a Elx. Les actituds cap al castellà s’estructuren a l’inrevés, amb millors resultats a Elx i a Santa Pola que no pas a Crevillent. Cal destacar, en qualsevol cas, que les actituds cap al castellà són més positives que cap al valencià en tots els àmbits territorials considerats.

En coherència amb resultats anteriors, les actituds més positives cap al valencià les trobem a les Partides del Sud, el Pla i el nord de l’avinguda de la Llibertat; les més negatives a Carrús, les Partides del Nord i el sud de l’avinguda de la Llibertat, tot i que les diferències no són massa importants.

Val a dir que **els dos índexs d’actitud cap al valencià**, com era d’esperar, **estan correlacionats**, en enregistrar una R de Pearson de 0,542 (nivell de significació <0,001). Tot i això, com veurem

en els creuaments amb alguna de les variables, de vegades tenen comportaments no exactament iguals.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció de l'edat			
Edat	Índex d'actitud cap al valencià (p27)	Índex d'actitud cap al valencià (p28)	Índex d'actitud cap al castellà (p28) ^a
18 a 34	2,7709	0,6624	0,9041
35 a 49	2,6133	0,5864	0,8387
50 a 64	2,7340	0,5767	0,7587
65 i més	2,8866	0,5784	0,7029
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. R de Pearson=-0,235 (niv. signif.<0,001).

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Atenent als resultats de la pregunta 28, que són els directament comparables, es podria dir que l'actitud cap a les dues llengües és millor a mesura que disminueix l'edat, tot i que això passa més clarament (i ratificat estadísticament) en el cas del castellà, on els joves queden molt a prop del valor màxim (1).

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/ada			
Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28) ^b	Índex d'actitud cap al castellà (p28)
Sud de la província d'Alacant	2,7621	0,5914	0,8464
Resta de la Comunitat Valenciana	2,6997	0,6400	0,7554
Resta d'Espanya	2,3704	0,4692	0,7705
Estranger	2,4060	0,4922	0,8963
Elx	2,7645	0,6184	0,8185
Crevillent	3,0329	0,6558	0,7446
Santa Pola	2,7031	0,6139	0,7667
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Eta=0,205. b. Eta=0,173.

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Crevillent registra l'actitud més favorable cap al valencià i la menys favorable cap al castellà. Els nascuts al Baix Segura i els estrangers tenen l'actitud més favorable cap al castellà i els originaris de la resta de la Comunitat Valenciana queden a prop de Crevillent en l'actitud cap al valencià (p28). Nascuts en l'estranger i en la resta d'Espanya obtenen registres per al valencià per davall del valor central (5) i, per tant, en l'espectre de l'actitud negativa.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció del lloc de naixement de la Mare

Lloc de naixement de la Mare	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28) ^b	Índex d'actitud cap al castellà (p28) ^c
Sud de la província d'Alacant	2,6950	0,5969	0,8577
Resta de la Comunitat Valenciana	2,8503	0,6946	0,7732
Resta d'Espanya	2,3972	0,5157	0,8603
Estranger	2,4013	0,5025	0,9186
Elx	2,8176	0,6234	0,7904
Crevillent	3,1403	0,6700	0,7136
Santa Pola	2,8038	0,6132	0,7426
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Eta=0,278. b. Eta=0,178. c. Eta=0,157.

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció del lloc de naixement del Pare

Lloc de naixement del Pare	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28) ^b	Índex d'actitud cap al castellà (p28) ^c
Sud de la província d'Alacant	2,7362	0,5943	0,8505
Resta de la Comunitat Valenciana	2,7888	0,6634	0,7895
Resta d'Espanya	2,4069	0,5303	0,8693
Estranger	2,4188	0,5229	0,9306
Elx	2,8291	0,6227	0,7818
Crevillent	3,1355	0,6667	0,7069
Santa Pola	2,7881	0,6205	0,7532
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Eta=0,277. b. Eta=0,154. c. Eta=0,172.

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Els resultats en funció del lloc de naixement dels progenitors són semblants als que vèiem en el lloc de naixement de l'entrevistat/da, però es consoliden una mica més els registres per a Crevillent: l'actitud cap al valencià és encara més positiva entre els de pares crevillentins i l'actitud cap al castellà més negativa.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció del nivell d'estudis

Nivell d'estudis completats	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28) ^b	Índex d'actitud cap al castellà (p28) ^c
Sense estudis	2,5749	0,5159	0,7221
Primaris	2,6457	0,5555	0,7564
Secundaris obligatoris	2,7282	0,5968	0,8333
Secundaris no obligatoris	2,8113	0,6535	0,8693
Universitaris	2,9135	0,6769	0,8318
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Correlació de Spearman=0,137 (niv. signif.<0,001). b. Correlació de Spearman=0,161 (niv. signif.<0,001). c. Correlació de Spearman=0,103 (niv. signif.<0,001).

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Tant l'actitud cap al valencià, com l'actitud cap al castellà, són més positives a mesura que augmenta el nivell d'estudis, i això és més clar en el cas del valencià, que registra un coeficient de correlació més elevat.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció de l'activitat principal			
Quina és la seua activitat principal?	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28)	Índex d'actitud cap al castellà (p28)
Treballe	2,6641	0,5984	0,8237
Estudie	2,7432	0,6549	0,9204
Aturat/ada	2,7020	0,5794	0,8629
Jubilat/ada	2,8944	0,5757	0,7083
Faenes de la llar o cuidant algú	2,8563	0,6068	0,7357
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Eta=0,200.

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Si en l'índex de la p27 els valors són més elevats entre jubilats/des i qui fa faenes de llar/cura, en la p28 són aquest(e)s darrer(e)s i les/els estudiants. Jubilats/des i qui fa faenes de llar/cura, en canvi, són les que tenen una actitud menys favorable cap al castellà, en un resultat condicionat per la variable edat.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció dels ingressos de la llar

Els ingressos de la seua llar...	Índex d'actitud cap al valencià (p27) ^a	Índex d'actitud cap al valencià (p28)	Índex d'actitud cap al castellà (p28)
No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	2,7666	0,4540	0,9046
Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	2,8454	0,6369	0,7663
Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extras	2,8212	0,6134	0,8017
Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	2,7443	0,6153	0,8196
Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	2,4488	0,5352	0,8017
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. Correlació de Spearman=-0,128 (niv. signif.<0,001).

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

Com ha passat en altres indicadors, els ingressos s'associen amb l'actitud cap al valencià (p27): a més ingressos pitjor actitud, però amb l'excepció dels de menys ingressos que puntuen en la línia dels que viuen sense patiments econòmics.

Índexs d'actitud cap al valencià i el castellà en funció del grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana

Identificació amb la Comunitat Valenciana	Índex d'actitud cap al valencià (p27)	Índex d'actitud cap al valencià (p28) ^a	Índex d'actitud cap al castellà (p28)
Molt poca	2,4197	0,4469	0,7882
Poca	2,6859	0,5190	0,7527
Identificació mitjana	2,4963	0,5366	0,7531
Bastant	2,7715	0,5806	0,7690
Molta	2,7567	0,6289	0,8371
Total	2,7303	0,5997	0,8079

a. R de Pearson=0,163 (niv. signif.<0,001).

Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p27): 1 a 5 on 1=actitud més negativa i 5=actitud més positiva. Escala de l'Índex d'actitud cap al valencià (p28) i de l'Índex d'actitud cap al castellà (p28): 0 a 1 on 0=actitud més negativa i 1=actitud més positiva.

En línies generals, a mesura que augmenta el grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana, l'actitud cap al valencià és més positiva, però això és més clar en la p28. No obstant, els que

estan molt identificats amb la Comunitat Valenciana tenen una actitud millor encara cap al castellà (0,84 enfront de 0,63).

Posició que ocupa la llengua en relació amb diferents elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi (% vàlid i mitjana)							
	1 ^r	2 ⁿ	3 ^r	4 ^t	5 ^é	Total	Mitjana*
Gastronomia	43,0	28,9	15,8	9,8	2,6	100,0	2,00
Paisatge	18,4	22,5	25,8	21,2	12,1	100,0	2,86
Festes	16,2	21,7	23,4	22,3	16,4	100,0	3,01
Art i arquitectura	11,9	13,1	19,9	29,4	25,6	100,0	3,44
Llengua	10,5	13,9	15,1	17,3	43,3	100,0	3,69

* Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

En aquesta enquesta, també hem volgut saber quin lloc ocupava la llengua pròpia, el valencià, entre els elements culturals més característics per configurar les identitats locals. Es tractava d'ordenar aquests elements (gastronomia, paisatge, festes, art/arquitectura i llengua) entre 1 i 5. Hi ha hagut diversitat de respostes, però, amb relativa nitidesa, s'ha configurat aquesta jerarquia situant la gastronomia clarament en primer lloc (a banda de versions de plats com l'arròs amb crosta, l'arròs amb conill i caragols, els arrossos mariners de Santa Pola, les coques crevillentines o les tapes de peix salat, també productes agraris característics com els dàtils, la mangrana, etc., o derivats com el pa de dàtil o el panfígol); el paisatge en segona posició (el perfil marítim de Santa Pola, la Marina i els Arenals, el Palmeral, l'Horta, el Fondo, la serra de Crevillent, les Salines...), però seguit molt a prop per les festes i tradicions festives (el Misteri, la nit de l'Albà, els moros i cristians, les palmes de Diumenge de Rams i la Setmana Santa, etc.); el quart lloc per a l'art i l'arquitectura (les cases-cova, la Dama d'Elx i el patrimoni iber, el palau d'Altamira, la basílica de Santa Maria, el castell-fortalesa de Santa Pola...); i finalment la llengua, que majoritàriament figura en quart-cinquè lloc, sobretot en la darrera posició.

Per tant, la llengua no ocupa un lloc destacat entre els elements culturals i patrimonials del Baix Vinalopó, tot i que també hem de subratllar que prop del 25% la situa en primer o segon lloc i no queda molt lluny de l'art i l'arquitectura. Potser les persones entrevistades estan podent visualitzar elements molt específics de l'àmbit cultural (algun plat, alguna festa, algun

monument...) que remetent millor a l'escala local i això acaba imposant-se a la llengua, en definitiva un element d'àmbit regional/nacional, tot i les particularitats dialectals.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció del territori (mitjana)									
	Municipi			Zona de residència a Elx					
	Crevillent	Santa Pola	Elx	Torrellano, l'Altet, la Marina, p. del Nord	Partides del Sud	Carrús	El Pla	N. de l'av. Llibertat	Sud de l'av. Llibertat
Gastronomia	2,3	1,7	2,0	2,0	1,9	2,2	2,0	2,0	1,8
Paisatge	2,8	3,3	2,8	3,0	2,7	2,7	2,8	2,9	2,8
Festes	3,2	3,4	2,9	2,7	2,8	2,9	3,1	2,9	3,0
Art i arquitectura	3,4	3,6	3,4	3,7	3,8	3,1	3,3	3,6	3,6
Llengua	3,3	3,0	3,8	3,7	3,8	4,1	3,8	3,6	3,8

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

A Elx, la llengua ocupa l'últim lloc entre els elements culturals i patrimonials que les persones enquestades relacionen amb la identitat del municipi. Així es pot entendre a partir de les mitjanes que resulten de l'ordenació que fan els enquestats d'aquests elements en funció de la seua importància relativa i que s'expressen entre 1 i 5: un valor d'1 indicaria que totes les persones enquestades l'han destacat com a primer element definitori de la identitat del municipi, i un valor de 5 indicaria que totes les persones enquestades han convingut a situar-lo com a últim element singularitzador de la identitat local. Per tant, com més proper a 1 és el valor, més importància relativa, i com més lluny, menys. A Crevillent, la llengua apareix com un element secundari, però al mateix nivell que les festes i l'art i l'arquitectura. Finalment, a Santa Pola apareix com a segon element més identificador, tot i que a força distància del primer element (la gastronomia, que sobreix en tots els municipis) i més proper a la resta d'elements, considerats menys importants. Per zones d'Elx, les diferències no són significatives i totes ubiquen en últim lloc la llengua, en molts casos juntament amb l'art i l'arquitectura, tot i que és Carrús la que podríem dir que més clarament la relega a l'últim graó de la jerarquia d'elements culturals i patrimonials.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció de l'edat (mitjana)

Edat	Gastronomia ^a	Paisatge	Festes ^b	Art i arquitectura	Llengua
18 a 34	2,24	2,95	2,67	3,48	3,66
35 a 49	2,02	2,83	3,01	3,35	3,79
50 a 64	1,80	2,82	3,15	3,48	3,74
65 i més	1,98	2,86	3,23	3,46	3,47
Total	2,00	2,86	3,01	3,44	3,69

a. R de Pearson=-0,119 (niv. signif.<0,001). b. R de Pearson=0,154 (niv. signif.<0,001).

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

Els elements culturals que s'associen amb l'edat són la gastronomia i les festes, en el primer cas perquè és millor posicionada pels majors i, en el segon, perquè se situa les festes en posició més capdavantera quan més jove és l'entrevistat/da. Quant a la llengua, només els majors obtenen una mitjana per davall de 3,5 i la situen a l'altura de l'arquitectura.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció del lloc de naixement (mitjana)

Lloc de naixement de l'entrevistat/ada	Gastronomia ^a	Paisatge	Festes	Art i arquitectura	Llengua ^b
Sud de la província d'Alacant	1,91	2,77	3,23	3,51	3,58
Resta de la Comunitat Valenciana	1,81	3,07	2,58	3,64	3,90
Resta d'Espanya	1,82	2,82	2,99	3,39	3,98
Estranger	2,08	2,64	3,26	3,12	3,91
Elx	2,03	2,87	2,94	3,43	3,73
Crevillent	2,30	2,85	3,15	3,45	3,24
Santa Pola	1,61	3,15	3,37	3,55	3,31
Total	2,00	2,86	3,01	3,44	3,69

a. Eta=0,132. b. Eta=0,142.

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

Respecte del lloc de naixement de l'entrevistat/da, gastronomia i llengua són les variables que s'hi associen. En el primer cas, crida l'atenció l'enorme diferència entre Santa Pola i Crevillent, amb els santapolers donant-li més importància, segurament per la tradició de cuina marinera. Quant a la llengua, passa el contrari, les dues localitats del Baix Vinalopó són les úniques

categories per davall de 3,5 i les que situen aquest element per damunt de l'art i l'arquitectura locals.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció del nivell d'estudis completats (mitjana)

Nivell d'estudis completats	Gastronomia	Paisatge ^a	Festes	Art i arquitectura	Llengua ^b
Sense estudis	2,11	2,55	3,04	3,12	4,18
Primaris	1,88	2,74	3,13	3,54	3,71
Secundaris obligatoris	1,93	2,93	2,93	3,65	3,56
Secundaris no obligatoris	2,17	2,96	2,87	3,30	3,69
Universitaris	1,94	3,12	3,16	3,38	3,40
Total	2,00	2,86	3,01	3,44	3,69

a. Correlació de Spearman=0,123 (niv. signif.<0,001). b. Correlació de Spearman=-0,115 (niv. signif.<0,001).

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

El paisatge és un element menys valorat a mesura que augmenta el nivell d'estudis, mentre que la llengua és més valorada a major nivell d'instrucció.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció de l'activitat principal (mitjana)

Activitat principal	Gastronomia ^a	Paisatge	Festes ^b	Art i arquitectura ^c	Llengua
Treballa	1,98	2,83	3,00	3,37	3,81
Estudia	2,53	2,86	2,62	3,33	3,65
Aturat/ada	1,91	2,89	3,05	3,74	3,41
Jubilat/ada	1,99	2,87	3,24	3,40	3,49
Faenes de la llar o cuidant algú	1,53	3,08	2,95	3,92	3,52
Total	2,00	2,86	3,01	3,43	3,69

a. Eta=0,188. b. Eta=0,116. c. Eta=0,116.

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

Per activitat principal, la gastronomia ofereix importants diferències entre qui es dedica a faenes de la llar (molt ben posicionat, amb la mitjana més baixa) i els/les que estudien, que no la situen tan clarament com l'element cultural més valorable per a configurar la identitat del municipi. Els altres elements on trobem associació són les festes, molt valorades pels estudiants i no tant pels

jubilats/des; i l'art i l'arquitectura, també millor valorats pels estudiants, i sense massa importància al parer d'aquelles persones que fan faenes de llar o de cura.

Jerarquia dels elements culturals i patrimonials relacionats amb la identitat del municipi en funció del lloc on desenvolupa l'activitat principal (mitjana)

Lloc on desenvolupa l'activitat principal	Gastronomia	Paisatge ^a	Festes	Art i arquitectura	Llengua ^b
Elx	2,05	2,73	2,93	3,31	3,99
Crevillent	2,29	2,92	3,00	3,64	3,16
Sta. Pola	1,79	3,35	2,99	3,65	3,21
Alacant i comarca	2,10	3,21	3,02	3,43	3,24
Baix Segura	2,27	2,80	2,87	3,16	3,90
Regió de Múrcia	2,67	2,00	3,00	3,67	3,67
Altres	2,01	2,62	3,34	3,68	3,35
Total	2,06	2,83	2,95	3,37	3,79

a. Eta=0,164. b. Eta=0,239.

Escala d'1 a 5, on 1 és la major importància i 5 la menor.

Si atenem el lloc on desenvolupa l'activitat principal, aquesta variable s'associa amb el paisatge i amb la llengua. En el primer cas, perquè els que treballen/estudien a la Regió de Múrcia el consideren molt rellevant per a la identitat local, en contrast amb els que treballen/estudien a Santa Pola, que no situen el paisatge ni entre els tres primers elements. I pel que fa a la llengua, els que treballen a Crevillent, Santa Pola i la comarca de l'Alacantí, la tenen millor posicionada que la resta (especialment els que desenvolupen l'activitat principal a Elx i el Baix Segura).

La política lingüística de les institucions

El qüestionari pregunta si “coneix vosté la promoció de l'ús del valencià que fan” quatre institucions: Generalitat Valenciana, Diputació d'Alacant, Ajuntament i Acadèmia Valenciana de la Llengua. I si la coneix, “en quin grau creu que hi dediquen esforços?”.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç)

	% de coneixement	Valoració dels esforços en relació amb la llengua*				
		Gens	Poc	Bastant	Molt	Total
Generalitat Valenciana	43,1	2,0	14,4	53,9	29,7	100,0
Diputació d'Alacant	16,9	2,1	31,3	36,7	29,9	100,0
Ajuntament	40,2	4,0	33,7	43,3	19,1	100,0
Acadèmia Valenciana de la Llengua	15,2	1,4	10,6	41,2	46,8	100,0

* Nota: només contesten els que coneixen la promoció del valencià que fa la institució.

Es coneix sobretot la promoció del valencià de la Generalitat i la de l'Ajuntament (per una mica més del 40% dels enquestats), i avaluen amb el màxim esforç (“molt”) el 29,7% dels que coneixen la política de la Generalitat, i el 19,1% en el cas de l'Ajuntament. En canvi, té més bona valoració l'esforç de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que tot i que la seua promoció del valencià der la qual només és coneguda pel 15,2% dels enquestats, pràcticament la meitat consideren que la entitat fa *molts* esforços (46,8%). Si sumem les categories “bastant” i “molt” resulta que el 88% valora positivament el paper de l'AVL. En el cas de la Generalitat Valenciana s'aconsegueix un 84%. En canvi, Diputació i ajuntaments estan clarament per davall amb prop dels dos terços dels que coneixen, però amb un balanç també positiu.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç) en funció del territori

	Generalitat Valenciana		Diputació d'Alacant		Ajuntament		Acadèmia Valenciana de la Llengua	
	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç
B. Vinalopó	43,2%	83,6%	16,9%	66,8%	40,2%	62,4%	15,3%	88,1%
Crevillent	14,8%	80,9%	2,0%	66,6%	22,1%	72,8%	6,0%	62,5%
Santa Pola	26,8%	95,4%	1,8%	50,0%	18,5%	32,2%	4,8%	87,5%
Elx	49,1%	82,8%	20,9%	67,1%	45,6%	63,4%	17,9%	89,1%
Torrell., l'Altet, la Marina, Ptdes. Nord	35,6%	86,5%	15,9%	57,7%	30,1%	65,3%	12,3%	76,2%
Ptdes. Sud	30,8%	100,0%	15,2%	88,8%	30,8%	57,1%	13,6%	100,0%
Carrús	49,7%	86,5%	27,1%	68,5%	48,8%	68,8%	21,3%	85,7%
El Pla	56,5%	85,4%	20,5%	67,2%	49,4%	64,7%	20,5%	95,4%
N. av. Llibertat	45,2%	75,7%	20,0%	73,4%	47,6%	56,5%	12,4%	83,4%
Sud av. Llibertat	57,6%	70,2%	17,6%	55,1%	50,9%	57,1%	18,3%	93,3%

Quant a coneixement, municipis i zones ofereixen una pauta de resposta semblant en tots els casos, amb la Generalitat i els ajuntaments com a institucions les polítiques lingüístiques dels quals és més coneguda. Assenyalar, si de cas, que s'arriba un coneixement majoritari de la política d'aquestes entitats al Pla i al Sud de l'av. de la Llibertat. Així mateix, hem de destacar el pràcticament nul coneixement de la política lingüística de la Diputació tant a Crevillent com a Santa Pola. Pel que fa a la valoració de l'esforç, destaca positivament el que li atorguen Santa Pola i les contigües Partides del Sud a la Generalitat Valenciana, les mateixes Partides del Sud també a l'AVL i a la Diputació, el Pla a l'AVL i Crevillent al seu ajuntament. Tot el contrari del que ocorre amb el Consistori de Santa Pola, l'esforç en matèria lingüística del qual és clarament mal valorat. Tampoc són comparativament excel·lents les valoracions de Crevillent a l'AVL, de Santa Pola i el Sud de l'av. de la Llibertat a la Diputació, i dels dos costats d'aquesta avinguda a la Generalitat.

Abans de capficar-nos en altres creuaments, hem de fer un parell d'apunts sobre variables que, en general, no han presentat nivells d'associació acceptables (i per això no presentem dades en taules). Té a veure en els dos casos amb la Diputació d'Alacant, els esforços en política lingüística

de la qual són més valorats per les dones i pels que estan més identificats amb Espanya. Aquests darrers també són els que menys valoren els esforços de la Generalitat Valenciana.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç) en funció de l'edat

	Generalitat Valenciana		Diputació d'Alacant		Ajuntament		Acadèmia Valenciana de la Llengua	
	% de coneixement ^a	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç ^d	% de coneixement ^b	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement ^c	% Bastant o molt d'esforç ^e
Total	43,2%	83,6%	16,9%	66,8%	40,2%	62,4%	15,3%	88,1%
18 a 34	46,6%	83,2%	22,4%	59,7%	46,9%	66,9%	23,3%	79,7%
35 a 49	45,5%	84,9%	15,6%	64,0%	40,0%	62,7%	15,1%	93,2%
50 a 64	42,9%	85,3%	12,3%	68,6%	36,8%	58,9%	13,6%	96,5%
65 i més	34,4%	77,8%	19,4%	76,5%	37,0%	59,8%	7,3%	78,9%

a. Gamma=0,115. b. Gamma=0,112. c. Gamma=0,287. d. Gamma=0,197. e. Gamma=0,324.

En general, a més edat, menys es coneixen els esforços de diferents institucions en relació amb la llengua. Els més majors són els que més valoren els esforços de la Diputació d'Alacant (és una categoria amb la que la relació directa és clara), però els que menys valoren els de les altres institucions. Per altra banda, els de mitjana edat (35 a 64 anys) són clarament els que més valoren els esforços de l'AVL.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç) en funció del lloc de naixement de l'entrevistat/da

	Generalitat Valenciana		Diputació d'Alacant		Ajuntament		Acadèmia Valenciana de la Llengua	
	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç
Total	43,2%	83,6%	16,9%	66,8%	40,2%	62,4%	15,3%	88,1%
Sud de la província d'Alacant	43,1%	86,4%	20,4%	75,0%	30,7%	73,2%	11,0%	93,3%
Resta de la Comunitat Valenciana	61,9%	65,4%	18,6%	42,9%	51,2%	36,4%	16,7%	85,7%
Resta d'Espanya	45,9%	81,9%	21,2%	84,8%	34,4%	77,8%	11,5%	100,0%
Estranger	37,7%	90,0%	11,3%	66,7%	40,7%	85,7%	9,4%	80,0%
Elx	48,4%	84,1%	19,3%	64,0%	45,1%	61,4%	18,9%	88,3%
Crevillent	13,1%	76,5%	1,5%	50,0%	23,4%	71,9%	5,8%	62,5%
Santa Pola	19,4%	100,0%	1,5%	0,0%	35,3%	17,4%	4,5%	75,0%

Els esforços de la Generalitat Valenciana són coneguts per la gran majoria dels nascuts/des en la resta de la Comunitat, mentre que són molt poc coneguts pels nascuts/des a Crevillent i Santa Pola, amb percentatges inferiors a 20%. Aquesta manca de notorietat de l'acció pública entre els originaris d'aquests dos municipis és encara més greu per a la Diputació (1,5% en tots dos casos) i es repeteix també en el cas de l'AVL i fins i tot en els seus ajuntaments. Els nascuts a Elx i a la resta de la Comunitat Valenciana són els/les que, en general, més coneixen les polítiques lingüístiques d'unes institucions i altres.

Pel que fa a la valoració, clarament els més crítics amb l'actuació de la Generalitat, Diputació i ajuntaments són els nascuts/des en la resta de la Comunitat Valenciana. En el cas de l'AVL, ho són els/les nascuts/des a Crevillent i Santa Pola. Els que millor valoren tant a la Diputació com a l'AVL són els nascuts en la resta d'Espanya; als ajuntaments, els estrangers; i a la Generalitat Valenciana els i les santapoler(e)s.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç) en funció del nivell d'estudis

	Generalitat Valenciana		Diputació d'Alacant		Ajuntament		Acadèmia Valenciana de la Llengua	
	% de coneixement ^a	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement ^b	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement ^c	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement ^d	% Bastant o molt d'esforç ^e
Total	43,2%	83,6%	16,9%	66,8%	40,2%	62,4%	15,3%	88,1%
Sense estudis	30,4%	63,6%	7,1%	33,3%	25,5%	44,7%	2,7%	60,0%
Primaris	40,8%	85,5%	16,3%	77,3%	35,4%	67,8%	10,6%	95,2%
Secundaris obligatoris	43,9%	87,0%	12,8%	75,6%	39,3%	58,0%	9,7%	91,2%
Secundaris no obligatoris	49,2%	84,0%	23,5%	61,8%	50,3%	64,1%	25,1%	89,6%
Universitaris	47,2%	85,7%	22,5%	58,5%	46,1%	67,1%	28,1%	80,0%

a. Gamma=-0,151; b. Gamma=-0,233; c. Gamma=-0,219; d. Gamma=-0,447; e. Gamma=-0,250.

En general, el nivell de coneixement dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua augmenta amb el nivell d'estudis, tot i que els universitaris solen estar una mica per davall dels que tenen el nivell 'secundaris no obligatoris'. Pel que fa la valoració d'aquests esforços, es registra una major valoració de l'AVL en els nivells intermedis (primaris, secundaris). Però el més destacable és que els que no tenen estudis són els que pitjor valoren totes les institucions.

Coneixement de la promoció del valencià i valoració dels esforços de diferents institucions en relació amb la llengua (% de coneixement i % vàlid del grau d'esforç) en funció de

	Generalitat Valenciana		Diputació d'Alacant		Ajuntament		Acadèmia Valenciana de la Llengua	
	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç ^b	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement	% Bastant o molt d'esforç	% de coneixement ^a	% Bastant o molt d'esforç ^c
Total	43,2%	83,6%	16,9%	66,8%	40,2%	62,4%	15,3%	88,1%
No arriben per a cobrir les necessitats bàsiques	11,1%	66,7%	3,7%	100,0%	7,4%	100,0%	7,4%	100,0%
Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses	34,7%	88,6%	12,7%	92,3%	33,7%	62,9%	13,7%	100,0%
Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten molts extras	42,8%	75,0%	16,3%	57,3%	43,9%	54,5%	10,0%	76,8%
Ens arriben per a cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra	43,7%	87,5%	17,4%	74,7%	38,7%	70,5%	18,5%	88,6%
Ens permeten viure sense cap tipus de patiment	49,2%	91,1%	20,2%	60,8%	41,4%	62,5%	20,7%	94,2%

a. Gamma=-0,248; b. Gamma=0,320; c. Gamma=-0,279.

Pel que fa al nivell d'ingressos, també podem identificar una tendència general que apunta a la relació directa: a més nivell, més coneixement sobre els esforços de diferents institucions en relació amb la llengua. Tot i els valors de Gamma en la Generalitat Valenciana i l'AVL, costa més identificar l'associació entre variables; si de cas, amb la Generalitat Valenciana s'endevina un increment del reconeixement de l'esforç amb l'augment dels ingressos, i en el l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, millor valoració quan més als extrems (més i menys ingressos).

Comportament dels diferents segments sociodemogràfics

- **Territori:**
  - *Crevillent*: tenen el nivell més alt de coneixement del valencià de la comarca (entenen i llegeixen perfectament, s'expressen oralment de manera notable i de manera escrita acceptable) i el seu nivell autopercebut d'anglès no és dels pitjors. La majoria dels entrevistats/des han fet l'entrevista en valencià (únic segment on es dona aquesta circumstància) i és l'únic municipi on hi ha un equilibri entre valencià i castellà per a la primera llengua d'aprenentatge i la llengua que considera com a pròpia. Gairebé la meitat dels crevillentins/es parlen en valencià a casa i a les tendes de proximitat. Marquen un consum relativament elevat de televisió i pàgines web en valencià, tot i que no arriba a la tercera part dels casos. Gairebé la meitat dels crevillentins/es s'han sentit discriminats per no poder parlar en valencià, però pràcticament ningú per no saber parlar valencià. Al voltant de la quinta part dels castellanoparlants d'aquest municipi s'han sentit motivats a parlar en valencià en les seues relacions de proximitat. La majoria té interès en millorar el coneixement de valencià. La quarta part considera que al municipi, en el futur, s'hauria de parlar només o sobretot en valencià i vora el 40% manifesta la seua voluntat personal de parlar principalment aquesta llengua en l'avenir. Com a conseqüència de part de les dades que estem comentant, més de les tres quartes parts se sent còmode quant sent parlar en valencià, i l'índex d'actitud cap al valencià (IAV) és 0,64 (tot i que l'índex d'actitud cap al castellà-IAC és més elevat, 0,73). Entre els elements culturals característics del municipi, el valencià sol ocupar el tercer lloc de cinc categories. Finalment molt poca gent coneix la tasca de l'AVL i, tot i que vora dos terços la valoren positivament, són registres inferiors als dels altres dos municipis.
  - *Santa Pola*: tenen un nivell de coneixement del valencià menor que el de Crevillent, però més alt que els habitants d'Elx. Tot i el nivell de coneixement més baix que Crevillent, l'autovaloració de la competència lingüística és semblant. En el cas del castellà el nivell general és molt alt i en l'anglès molt baix, tot i la forta presència d'estrangers. La llengua de l'entrevista és el castellà en la gran majoria del casos, en correspondència amb una primera llengua i llengua considerada com a pròpia que és també molt clarament el castellà (fins i tot a un nivell lleugerament major que a Elx). La llengua s'usa molt poc en els diferents àmbits. Molt poca gent valencianoparlant s'ha sentit discriminada per no poder parlar valencià i eixa proporció és menor que la de castellanoparlants que s'han sentit discriminats per no saber parlar valencià (13% enfront de 16%). En qualsevol cas, al voltant del 20% dels castellanoparlants santapolers s'han sentit motivats en alguna

ocasió a parlar en valencià en les relacions de proximitat i en la faena. I més de la tercera part té interès en millorar les seues prestacions en aquesta llengua. Així mateix, al voltant del 60% se sent còmode sentint parlar valencià. Com a contrapartida, gairebé ningú pensa que a Santa Pola, en el futur, s'hauria de parlar sobretot en valencià i la població no es veu a sí mateixa parlant en valencià pròximament. L'actitud cap al valencià (IAV) registra un valor de 0,61, molt poc per davall que l'obtingut per Crevillent; en canvi, l'IAC és clarament més elevat (0,81). La llengua sol ser el tercer dels elements culturals d'entre els cinc que s'han plantejat. Finalment, l'AVL no és coneguda (només el 5%), però és molt ben valorada (88% de valoracions positives).

- *Elx*: el coneixement de la llengua és, en general, baix, en contrast amb un altíssim coneixement del castellà. La llengua de l'entrevista és molt majoritàriament el castellà (tres quartes parts) en consonància amb una primera llengua i una llengua considerada com a pròpia que és també el castellà en proporcions semblants. L'ús del valencià és molt baix en els diferents àmbits. Pràcticament cap dels valencianoparlants s'ha sentit discriminat per no poder parlar valencià, però tampoc els castellans se senten discriminats per no saber valencià; es podria dir que hi ha una assumptió general de que el castellà és la llengua d'interlocució, pràcticament ningú considera que el valencià és una llengua que s'hauria de parlar dominantment en el municipi, com a molt una convivència bilingüe, però també molts aposten només pel castellà. A sobre, poc més de la quarta part dels il·licitans tenen interès en millorar coneixements de valencià. Com a dades positives es podria aportar que la majoria se sent còmoda quan sent parlar valencià (tot i que amb nivells per davall dels altres pobles de la comarca), o l'índex d'actitud cap al valencià supera el valor central per registrar un 0,59 (en qualsevol cas, el castellà obté un 0,82). La llengua ocupa el quart lloc de cinc en la jerarquia d'elements identitaris de la capital comarcal, que prioritza altres coses, com ara el patrimoni, les festes... El coneixement de l'AVL és prou més elevat que en la resta de la comarca (18%) i la valoració també és més positiva (gairebé el 90% dels que coneixen opinen que l'AVL fa bastants o molts esforços per la llengua).

- *Partides del Nord*: el nivell de coneixement del valencià és baix, en la línia del que registra la ciutat, en contrast amb un elevat coneixement del castellà. La llengua de l'entrevista ha sigut dominantment el castellà, però amb xifres no tan elevades com les d'Elx, sobretot perquè no tants consideren el castellà exclusivament com a llengua pròpia. En qualsevol cas, l'ús de la llengua és baix en els diferents àmbits i en les diferents situacions. El sentiment de discriminació és més freqüent per no poder parlar valencià que per no saber aquesta llengua (12% a 2%). No obstant,

molt poca gent està interessada a millorar coneixements de valencià i tampoc es veu com una llengua que haja de parlar principalment la població d'Elx. Una ajustada majoria se sent còmoda sentint parlar valencià i l'IAV també supera per poc el 0,50 (per un IAC de 0,81). La llengua seria un atribut cultural secundari per a Elx, com passa en el conjunt del municipi. És la zona on menys es coneix l'AVL i on es valora menys positivament.

- *Partides del Sud*: nivell de coneixement del valencià baix, contrastant amb l'alt coneixement del castellà. Percentatge més elevat de entrevistats que fan l'enquesta en castellà (82%), coherentment amb la més elevada proporció de població que considera com a llengua pròpia el castellà (83%). Paradoxalment, és la zona amb menys residents que tenen la llengua inicial el castellà (68%). Per tant, en aquestes pedanies més valencianoparlants, s'està donant un accelerat procés de substitució lingüística. Tot i això són els que més consumeixen cultura en valencià, amb la tercera part que veu TV i llig llibres en aquesta llengua. El sentiment de discriminació dels castellans per no saber parlar valencià dobla al dels valencians per no poder parlar en la seua llengua. De tota manera, una part important d'aquests castellanoparlants (al voltant del 20%) s'ha sentit motivat a parlar en valencià en les relacions de proximitat. A més, l'interés en millorar les prestacions en valencià és el més elevat entre les zones d'Elx amb més del 40%; també les expectatives de parla dominantment en valencià per al municipi, que aquí són superiors al 10%, quan a Elx és tot just l'1%. Les dues terceres parts se senten còmodes sentint parlar en valencià (també és la zona líder amb això) i l'IAV és relativament elevat, amb un 0,65 (sempre per davall de l'IAC, que aquí és un 0,79). No obstant, la llengua és el quart element entre els cinc proposats. L'AVL es coneix poc, però el 100% la valora positivament.
- *Carrús*: nivell prou baix de coneixement del valencià i molt alt del castellà, no debades, és la zona on una proporció més gran d'habitants té com a primera llengua exclusivament el castellà (81%). Tot i això, un percentatge relativament alt està fent l'esforç d'apropar-se al valencià, perquè 32% han contestat l'enquesta en valencià i el 30% sent aquesta llengua com a pròpia (normalment en equilibri amb el castellà). Així i tot, l'ús de la llengua és molt baix i també el consum de cultura en valencià. Els castellanoparlants que se senten discriminats per no saber parlar valencià doblen als valencianoparlants que se senten desplaçats per no poder parlar la seua llengua. L'interés en millorar els coneixements no és molt elevat (poc més de la quarta part). Pràcticament ningú veu el valencià com una llengua de futur

i la majoria no se sent còmode quan sent parlar en valencià. En conseqüència, l'IAV és baix (0,57, contrastant amb el 0,83 de l'IAC). El valencià sol ser el quart element cultural en importància, quan no el cinquè. Finalment, respecte de l'AVL, el grau de coneixement no és dels més baixos (21%) i la valoració positiva és clarament l'habitual (86%).

- *El Pla*: no obstant entendre que el nivell de coneixement és aquí mitjà-baix, en el context il·licità és dels més alts. Potser per això també és dels llocs on més s'ha contestat en valencià, amb vora el 30%. 73% considera el castellà la seua llengua i en el 75% dels casos va ser la primera que van parlar. L'ús, com en totes les zones, és baix. En general, la població no sent discriminació per raons lingüístiques, però aquest sentiment és lleugerament més habitual en els castellanoparlants (per no saber valencià). Al voltant d'un 15% s'ha sentit motivat/da a parlar en valencià en les relacions de proximitat, més de la tercera part té interès en incrementar-ne coneixements i uns dos terços se sent còmode sentint parlar valencià. Tot i això, pràcticament ningú es veu parlant sobretot valencià en el futur, ni veu aquesta llengua com la que s'haja d'usar dominantment en el municipi en l'avenir. L'IAV se situa en la mitjana d'Elx (0,6), però l'IAC és el més baix amb 0,76. Com en totes les zones, la llengua ocuparia el quart lloc de cinc en la jerarquia d'elements culturals característics del municipi. Juntament amb Carrús, és la zona que més coneix l'AVL (21%) i la valoren positivament gairebé tots els que la coneixen.
- *Nord de l'avinguda de la Llibertat*: tenen potser el nivell de coneixement més alt, especialment parlant, sempre subordinat a un alt coneixement del castellà. Els que contesten en castellà són ampla majoria (72%), en la línia del conjunt de la localitat, i també té resultats promedi en castellà com a llengua que considera pròpia (74%), però no tant en castellà com a primera llengua (70%), que és dels registres més baixos juntament amb les pedanies del sud. Com aquelles, gairebé el 30% consumeix televisió en valencià. Pràcticament no hi ha sentiment de discriminació per no poder parlar o no saber valencià. L'interès per aprendre valencià també se situa en la mitjana (28%), al voltant del 60% se sent còmode quan sent parlar valencià (una mica per damunt del que obtenia Elx), però no es veu una llengua de futur ni per al poble ni per a un mateix, almenys considerada com una llengua que s'ha de parlar més que el castellà. L'IAV és relativament alt (0,65), però el IAC és el més alt de totes les zones (0,88). La llengua se situaria entre el tercer i quart lloc pel que fa als elements culturals, i aquest és el millor registre a Elx. Poca població coneix la tasca de l'AVL (12%), però és considerada positivament pel 86% d'aquests.

- *Sud de l'avinguda de la Llibertat*: aquesta zona és de les que registren un nivell de coneixement menor, en un context de baixa autovaloració de les capacitats. Sembla lògic tenint en compte que també tenen molt clarament el castellà com a primera llengua (73%) i com a llengua pròpia (75%) i són dels que més han contestat l'enquesta en aquest idioma (73%). L'ús del valencià és molt baix, seguint la tònica general. Sorpren que és l'única zona on hi ha més proporció de discriminats per no poder parlar en valencià que per no saber parla-la. L'interés en millorar prestacions en valencià és baix (22%), una majoria ajustada (54%) se sent còmoda sentint parlar valencià i pràcticament ningú considera que aquesta llengua s'hauria de parlar preferentment en el futur. L'actitud cap al valencià està en la mitjana (IAV=0,61) i cap al castellà és de les més positives (IAC=0,85). El valencià ocupa el quart lloc en la jerarquia d'elements culturals de la localitat. El 18%, la mateixa xifra que al conjunt d'Elx, coneix l'AVL i la valoració positiva és pràcticament unànime (93%).
- **Edat:**
  - *18 a 34 anys*: l'alfabetització de les darreres cohorts d'edat (que han après la llengua sobretot a l'escola) motiva un nivell acceptable de coneixement del valencià i, comparativament, destaquen de manera especial en l'expressió escrita, amb notes prop del notable, quan la resta de la mostra suspèn amb claredat. El seu nivell d'anglès també destaca molt per sobre de la resta de cohorts. La primera llengua és molt palesament el castellà i també la llengua que consideren com a pròpia (80%). Usen molt poc la llengua en els diferents àmbits, però consumeixen més que ningú llibres, pàgines web i xarxes socials en valencià (sense assolir un nivell massa elevat); en canvi, tot just veuen televisió en valencià. Molt pocs joves valencianoparlants se senten discriminats per no poder parlar en valencià (experimenten més aquesta sensació els castellanoparlants per no saber la llengua pròpia d'aquesta comarca). Una proporció acceptable, pròxima al 50%, té interès en millorar els seus coneixements de valencià i són els que més còmodes se senten quan l'escolten parlar i els que més motivats se senten a parlar en valencià en àmbits de proximitat. L'actitud cap al valencià és la millor (IAV=0,66), però també ho és l'actitud cap al castellà, amb una xifra pròxima al valor màxim de l'IAC, 0,9. Vora la quarta part dels joves coneixen l'AVL, liderant aquest indicador, i la majoria la valoren bé o molt bé (80%), però en aquest cas són les xifres més baixes.
  - *35 a 49 anys*: ja en aquesta cohort d'edat el nivell de coneixement del valencià baixa acusadament i es podria dir que és, en general, mitjà-baix. També el nivell d'anglès passa ja a ser molt baix. De tota manera, també és una franja d'edat que s'ha socialitzat amb la llengua sobretot a l'escola. El que passa és que la primera llengua és molt clarament

el castellà i, així mateix, la llengua que consideren com a pròpia (80%). L'ús és molt baix en tots els àmbits i totes les situacions. El consum cultural és baix, però no tant com en el cas de les cohorts més majors. El sentiment de discriminació per no poder parlar valencià augmenta al 12% en aquest cas. Tenen un nivell d'interés per aprendre la llengua mitjà en relació amb els altres intervals d'edat, però no se senten tan còmodes com la resta quan senten parlar valencià (mitjana de 3,4 en una escala d'1 a 5). L'actitud cap al valencià és ajustadament positiva (IAV=0,59) en contrast amb una actitud molt positiva cap al castellà (IAC=0,84). No es coneix massa l'AVL (15%), però es valora molt positivament els seus esforços per la llengua (93% de respostes positives).

- *50 a 64 anys*: es podria dir que tenen el nivell més baix de competència lingüística en valencià, tot i que ja combinen un aprenentatge de la llengua entre mitjans informals i formals i que al voltant del 30% senten el valencià com a llengua pròpia. El castellà, de tota manera, va ser majoritàriament la primera llengua d'una majoria ampla d'aquesta franja de segona maduresa. En la mateixa línia, el castellà és la llengua de relacions amb els avis i els pares. El nivell d'ús no és dels menors, però encara es podria dir que és baix. Quant al consum cultural, són dels que més veuen televisió en valencià. Destaquen també per ser els que més discriminats se senten per no poder parlar valencià (19%), però tenen poc interès en millorar els seus coneixements i no són dels que més còmodes se senten quan escolten a algú parlar valencià. L'IAV és relativament baix (0,58), però l'IAC no és dels més elevats (0,76). El nivell de coneixement de l'AVL és mitjà (14%), i pràcticament tots els que la coneixen la valoren positivament.
- *65 anys i més*: marquen dels nivells més alts en les competències passives (entendre, llegir), però de les més baixes en les competències actives (parlar, escriure). Al contrari que la resta de segments, no consideren que el seu nivell de castellà siga molt alt. El valencià l'han après sobretot a casa i la primera llengua està repartida entre el castellà i el valencià. De tota manera, el castellà el senten més com la llengua pròpia (53%) que el valencià (23%). També parlen o parlaven amb els avis i els progenitors tant en valencià com en castellà. El seu nivell d'ús del valencià és el més alt, i consumeixen més televisió en aquesta llengua que la resta de cohorts. El 15% se sent discriminat per no poder parlar valencià. Se senten relativament còmodes quan escolten parlar valencià, però no tenen interès en millorar els coneixements en aquesta llengua. Són els que se senten més motivats a parlar en valencià en tendes de proximitat. Tant l'actitud cap al valencià, com l'actitud cap al castellà és positiva, però els índexs registren els valors més baixos (IAV=0,58 i IAC=0,7). Molt pocs coneixen l'AVL, i tot i que la gran majoria la valoren positivament (79%), és la xifra més baixa de totes les cohorts.

- **Lloc de naixement:**

- *Sud de la província d'Alacant:* en general, el nivell de coneixement és baix, en contrast amb un nivell alt de coneixement del castellà. El nivell d'ús, com en gairebé tots els segments, és baix. La gran majoria (79%) considera exclusivament aquesta darrera llengua com a pròpia. L'interés en millorar coneixements de valencià és mitjà-baix i la majoria considera que en un futur s'hauria de parlar sobretot castellà. No obstant, la majoria també se sent còmodes quan senten parlar valencià. L'actitud cap al valencià és positiva, tot i que l'IAV no és dels més alts (0,59), en contrast amb un IAC molt alt (0,85). Els nascuts en els municipis del sud d'Alacant situen la llengua entre el tercer i el quart lloc en la jerarquia d'elements culturals. No molts coneixen l'AVL, però gairebé tots els que tenen notícies de la seua activitat la valoren positivament.
- *Resta de la Comunitat Valenciana:* el grau de coneixement no és dels més baixos i, llevat d'escriure, els pertanyents a aquest segment s'autoaproven. El 70% considera el castellà com la llengua pròpia. L'interés en millorar coneixements de valencià no és molt elevat, la majoria no té interès. De tota manera, en general, consideren que en el futur s'ha de parlar tant valencià com castellà a la comarca, i això s'ho apliquen també a ell(e)s mateixos/es. La majoria se sent còmoda escoltant valencià i l'actitud cap a aquesta llengua és de les més positives (IAV=0,64), amb una actitud cap al castellà que no és tan clarament positiva com la d'altres segments (IAC=0,76). Comparativament, el nivell de coneixement de l'AVL és alt (17%) i la valoració també és dominantment positiva (86%).
- *Resta d'Espanya:* coneixement molt limitat del valencià en línia amb el fet que gairebé tots/es consideren el castellà la seua llengua pròpia. Segurament per no veure's amb dificultats, consideren que el valencià no ha de ser una llengua a parlar dominantment en un futur. No se senten ni còmodes ni incòmodes sentint parlar valencià, però n'hi ha una proporció lleugerament més gran que se sent incòmoda. L'actitud cap al valencià és moderadament negativa (IAV=0,49) i cap al castellà, positiva (0,77), tot i que no destaca per això. Lògicament, per a ells/es, a llengua no és dels elements culturals de la comarca a destacar. Finalment, un 12% coneix l'AVL i tots/es aquests/es la valoren positivament.
- *Estranger:* els estrangers assumeixen el nivell més baix de coneixement del valencià, però amb valors semblants als de la "resta d'Espanya". Manifesten un nivell de castellà molt alt i un nivell d'anglès baix. El castellà és la considerada com a llengua pròpia en pràcticament tots els casos. No hi ha massa interès en millorar coneixements de valencià, però en un nivell semblant a la resta de la Comunitat Valenciana i Espanya. Consideren que en el futur s'hauria de parlar sobretot castellà i se senten moderadament incòmodes escoltant parlar valencià. L'actitud cap al valencià està en un

punt intermedi (0,49), ni positiva ni negativa, però aquest valor es lleugerament superior a la “resta d’Espanya”. L’actitud cap al castellà, en canvi, és la més positiva (IAC=0,9). Situen la llengua en un lloc clarament secundari en la jerarquia d’elements culturals. Pocs coneixen l’AVL, però no està a un nivell molt diferent al d’altres segments. La valoració és positiva (80% consideren que l’AVL fa bastants o molts esforços pel valencià).

- *Nascuts a Crevillent*: en el cas de Crevillent, el nivell de coneixement del valencià dels nascuts és semblant al dels residents, i es tracta d’un nivell alt, que només cau en l’escriptura. La llengua considerada com a pròpia és tant el valencià com el castellà, però decantat una mica cap al valencià. N’hi ha un relatiu interès en millorar coneixements del valencià i es pensa en aquesta llengua com a idioma de futur per al municipi, fins i tot en alguns casos considerant un predomini respecte del castellà. La població nascuda a aquesta localitat se sent molt còmoda sentint parlar valencià i l’actitud cap a aquesta llengua és molt positiva (IAV=0,66), a prop de la que registra el castellà (IAC=0,74). Els castellanoparlants nascuts a aquesta localitat són dels que més motivats se senten a parlar en valencià en els àmbits de proximitat. La llengua se situa en tercer lloc de cinc entre els elements culturals que identifiquen el municipi. Com passava amb els residents, molt poc coneixen l’AVL, i la valoració no és de les més positives (63% consideren que l’AVL fa bastants o molts esforços per la llengua).
- *Nascuts a Elx*: el nivell de coneixement de valencià dels nascuts a la ciutat, qualificable de mitjà-baix, és més elevat que el dels residents i, tot i que una gran majoria considera exclusivament el castellà com a llengua pròpia (71%), també és una xifra menor que la que registraven els residents (75%). L’interès en millorar coneixements és baix, però consideren que, en el futur, a Elx s’ha de parlar tant valencià com castellà (lleugerament decantat cap al castellà). En general, se senten relativament còmodes sentint parlar valencià i l’actitud cap a aquesta llengua és positiva (IAV=0,62), tot i que prou menys que la que es té cap al castellà (IAC=0,82). La llengua, no obstant, està relegada al quart lloc de cinc en la jerarquia d’elements culturals del municipi. És el segment de la variable “Lloc de naixement” que més coneix l’AVL i la valoració és molt positiva (88%).
- *Nascuts a Santa Pola*: els nascuts a Santa Pola tenen un nivell de coneixement del valencià pròxim al dels nascuts a Crevillent, i clarament per damunt dels residents a Santa Pola, tot i que prop del 80% considera exclusivament el castellà com la seua llengua pròpia. N’hi ha un moderat interès en millorar coneixements en la llengua i es considera que s’haurien de parlar tant castellà com valencià en un futur, però amb certa inclinació cap al castellà. Aquests oriünds de Santa Pola se senten còmodes escoltant

parlar en valencià i l'actitud cap a aquesta llengua és positiva (IAV=0,61), però, com sol passar, amb menys intensitat que es registra respecte del castellà (IAC=0,77). Els castellanoparlants nascuts a aquesta localitat són dels que més motivats se senten a parlar en valencià en els àmbits de proximitat. Com a Crevillent, la llengua sol situar-se en el tercer lloc en la jerarquia d'elements culturals característics del municipi. Finalment, els nascuts a Santa Pola són els que menys coneixen l'AVL i també són dels que la valoren no tant positivament (tot i que estem parlant del 75% que pensa que l'AVL fa bastant o molt per la llengua).

- **Nivell d'estudis:**

- *Sense estudis:* nivell baix de coneixements del valencià, fruit en part del baix nivell d'instrucció. Justament la seua via d'adquisició del valencià és molt clarament la llar. El castellà és la llengua pròpia en exclusiva en el 63% dels casos, però aquesta és la xifra més baixa dels segments de nivell d'estudis. És el segment que més televisió en valencià consumeix, però també el més televident en general. Més del 20% s'ha sentit discriminat/da per no poder parlar en valencià, que és un valor relativament elevat. L'interés en millorar coneixements en aquesta llengua és molt limitat, el més baix, i també la motivació per parlar en valencià és baixa. També són els que menys pensen en el valencià com a llengua de futur. L'IAV és un 0,52, és a dir, se situa en un punt intermedi d'actitud ni favorable ni desfavorable, com el segment d'actitud menys positiva, i per això se situa la llengua en un lloc marginal entre els elements culturals. L'actitud cap al castellà, però, és la menys positiva també (IACV=0,72). El coneixement dels treballs de l'AVL és gairebé inexistent.
- *Primaris:* el nivell de coneixement del valencià és baix, en part per a una escolarització limitada i també per un 70% que considera com a llengua pròpia el castellà. La socialització en la llengua s'ha produït sobretot a casa, però també en certa mesura a través de la formació. També veuen la televisió en valencià més que la mitjana. Així mateix, el sentiment de discriminació per no poder parlar valencià és relativament elevat, al nivell de la població que no té estudis (al voltant del 20%). No tenen massa interès en ampliar coneixements de valencià i no tenen clar que el valencià siga una llengua de futur; no rebutgen la seua presència, però normalment el pensen subordinat al castellà. Se senten poc motivats a parlar en valencià, però se senten moderadament còmodes quan escolten parlar valencià i l'actitud és lleugerament positiva (IAV=0,56, mentre que l'IAC és 0,76). El coneixement de l'AVL és baix, però els pocs que la coneixen la valoren unànimement bé.

- *Secundaris obligatoris*: nivell de coneixement del valencià mitjà-baix, i en el seu cas la socialització en la llengua s'ha produït sobretot a l'escola. El 80% considera exclusivament el castellà la seua llengua pròpia. La proporció de discriminats per no poder parlar valencià és de les més baixes, al voltant del 10% dels valencianoparlants. L'interés en aprendre valencià continua sent baix i també continua sense veure's aquesta llengua com un idioma de futur per a la comarca, però la motivació per parlar en valencià en relacions de proximitat és de les més elevades. Se senten relativament còmodes quan escolten algú parlar en valencià i l'actitud és positiva (IAV=0,6), però la distància respecte del castellà és la més gran de tots els segments (IAC=0,83). La llengua ocuparia entre el tercer i el quart lloc entre els elements culturals. Com els d'estudis primaris, el nivell de coneixement de l'AVL és baix, però la valoració molt positiva.
- *Secundaris no obligatoris*: en aquest cas, el nivell de coneixement d'anglès és mitjà-baix i el de valencià ja és mitjà-alt, destacant la competència oral. Aquestes capacitats han sigut obtingudes sobretot a l'escola, contrarestant el fet de que un 75% considera el castellà com la seua llengua. De fet, la gran majoria parla amb la parella i els fills en aquesta llengua. Destaquen per un consum moderat de llibres, grups musicals, webs i xarxes socials en valencià. Una proporció molt baixa s'ha sentit discriminada per no poder parlar valencià. L'interés per aprendre valencià ja és acceptable i també la consideració del valencià com a llengua de futur, tot i que no per damunt del castellà. La motivació per parlar en valencià en relacions de proximitat és de les més elevades. Se senten prou còmodes quan escolten parlar valencià i l'actitud cap a aquesta llengua és clarament positiva (IAV=0,65), però també cap al castellà és la més positiva de tots els segments amb un IAC=0,87. El valencià ocuparia un lloc residual enfront de la gastronomia, el paisatge o les festes. El coneixement de l'AVL és relativament alt (25%) i també la valoració (el 90% opina que l'AVL fa bastants o molts esforços pel valencià).
- *Universitaris*: nivell de coneixement autopercebut de l'anglès mitjà-alt i en el cas del valencià el podríem qualificar d'alt. És un coneixement que han rebut a través de formació principalment. La majoria considera que el castellà és la seua llengua pròpia, però el registre (67%) és dels més baixos. Tot i la competència lingüística, l'ús es manté en nivells baixos. No obstant, el consum cultural en valencià és el més elevat, especialment en llibres, grups musicals, webs i xarxes socials. La percepció de discriminació per no poder parlar valencià és minoritària. L'interés per continuar aprenent valencià és el més destacat i també el desig d'ús futur de la llengua, tant per al conjunt de la comarca, com per a un mateix. Així mateix, la motivació per parlar en valencià en relacions de proximitat és de les més elevades. La majoria se sent molt

còmoda escoltant parlar valencià i l'actitud cap a la llengua és la més positiva amb un IAV=0,68 (en la tònica general, l'IAC és més elevat, 0,83). La llengua se situaria més aviat en un tercer lloc, destacant sobre la resta dels segments, que la relegaven a la quarta posició. El coneixement de l'AVL és el més alt de totes les categories de totes les variables, fregant el 30%; la valoració és positiva en el 80% dels casos.

- **Activitat principal:** és una variable que no ha ofert diferències significatives en molts creuament, d'aquí que el perfilat serà breu. Aquelles variables que no apareixen es deu a que les seues categories es distribueixen properes a la mitjana o de manera irregular.
  - *Treballa:* nivell mitjà-baix de coneixements del valencià, mentre que el d'anglès és baix, però no dels pitjors. La via d'adquisició de la llengua és dominantment l'escola. L'actitud cap al valencià és moderadament positiva (IAV=0,6), però lluny de la que es té cap al castellà, que supera el 0,8. En la jerarquia d'elements culturals, se li reserva al valencià un lloc marginal, per darrere dels altres.
  - *Estudia:* nivell mitjà alt de coneixement del valencià i mitjà d'anglès. La llengua pròpia de la Comunitat Valenciana l'han adquirida sobretot en l'escola. L'actitud cap al valencià és la més positiva amb un IAV=0,65; l'IAC, per la seua banda, és molt elevat, 0,92, que és un registre de completa afinitat i al qual no arriba cap altre segment poblacional. Normalment situen el valencià en quart lloc en la jerarquia d'elements culturals.
  - *Atur:* nivell mitjà-baix de coneixement del valencià i nivell molt baix d'anglès. El valencià l'han adquirit sobretot a l'escola. L'actitud cap al valencià és la menys positiva amb un IAV=0,58, per un IAC=0,86. En canvi, són els que millor ubiquen el valencià en la jerarquia d'elements culturals per definir la identitat local, atorgant-li normalment el tercer lloc sobre cinc. Els castellanoparlants aturats són els que més motivats se senten a parlar valencià en les relacions de proximitat.
  - *Jubilació:* són dels que millor entenen el valencià però dels que registren pitjors resultats en les altres competències. La llengua l'han apresada sobretot a casa i en relacions de proximitat. L'actitud cap a les dues llengües és la menys positiva, amb un IAV=0,58 i un IAC=0,71. Destaquen per la seua motivació a parlar en valencià en les tendes de proximitat. Situën el valencià entre el tercer i el quart lloc de cinc pel que fa als elements culturals d'identificació local.
  - *Faenes de la llar/cura:* nivell de coneixement del valencià baix. Llengua adquirida sobretot a casa. Actitud cap al valencià al voltant de la mitjana (IAV=0,61) i IAC no massa elevat (0,74), per a un comportament semblant al dels jubilats. De la mateixa manera, destaquen com aquells per la seua motivació a parlar en valencià en les tendes de proximitat, i això ho fan extensible al veïnat en general.

- **Grau d'identificació amb la Comunitat Valenciana:**

- *Molt poc identificat/da:* el nivell de coneixement del valencià és bastant baix. El contacte amb la llengua s'ha produït principalment a través de l'escola, perquè pràcticament ningú ha tingut el valencià com a primera llengua. De fet, el 100% considera exclusivament el castellà com a llengua pròpia. Amb l'entorn es parla només castellà en la gran majoria dels casos i en els diferents àmbits tampoc milloren les xifres. Molt pocs dels valencianoparlants d'aquest segment se senten discriminats per no poder parlar valencià i, en canvi, al voltant del 20% del gran contingent de castellanoparlants s'ha sentit discriminat per no saber parlar valencià. L'interés en millorar coneixements d'aquesta llengua és pràcticament inexistent i el valencià no es veu com una llengua que haja de ser emprada en el futur i els subjectes entrevistats no ho faran en una ampla majoria. Escoltant parlar valencià, la proporció dels que se senten còmodes i la dels que se senten incòmodes està prou repartida. L'actitud cap al valencià és moderadament negativa (IAV=0,45) i molt positiva cap al castellà (IAC=0,79).
- *Poc identificat/da:* grau de coneixement del valencià mitjà-baix i l'escola és la via principal d'aprenentatge. Això és en bona part perquè la primera llengua va ser només o sobretot el castellà i el 87% té aquesta llengua com a pròpia. Amb l'entorn es parla només en castellà en gairebé tots els casos i es parla en tots els àmbits pràcticament sempre en castellà. Molt pocs dels valencianoparlants d'aquest segment se senten discriminats per no poder parlar valencià i, en canvi, al voltant del 20% del gran contingent de castellanoparlants s'ha sentit discriminat per no saber parlar valencià. L'interés en aprendre valencià és baix i no es considera que aquesta llengua tinga que ser parlada dominantment en el futur. L'actitud cap al valencià se situa en valors intermedis, ni positiva ni negativa (IAV=0,52) i cap al castellà en xifres prou més elevades (IAC=0,75). No obstant això, com a promedi es podria dir que se senten moderadament còmodes quan escolten parlar valencià.
- *Identificació mitjana:* el nivell de coneixement del valencià és, en general, baix, i s'ha après sobretot a l'escola. El castellà és la primera llengua en la gran majoria dels casos i vora el 90% la considera com a pròpia en exclusiva. Per tant, es lògic que parlen només en castellà amb les persones del seu entorn en la majoria dels casos. Respecte a la discriminació, el percentatge dels que la perceben és molt semblant (7-8%) en els valencianoparlants que no poden parlar la seua llengua i els castellanoparlants que no saben parlar valencià. L'interés per millora els coneixements és baix i també es considera que el valencià no hauria de ser una llengua parlada dominantment a la comarca; si es parla hauria de ser subordinat a l'ús del castellà. L'actitud cap al valencià és

moderadament positiva (IAV=0,54), prou lluny dels registres que obté el castellà (IAC=0,75). Finalment, escoltant parlar valencià, la proporció dels que se senten còmodes i la dels que se senten incòmodes està prou repartida.

- *Bastant identificat/da*: nivell de coneixement mitjà-baix, tot i que en la competència oral passiva (entendre) és mitjà-alt. La via d'adquisició principal és l'escola, però la casa també té una importància destacada. El 80% considera el castellà com a llengua pròpia, però en aquest cas, una part no marginal té el valencià com a primera llengua (sempre per davall del castellà). Amb l'entorn es parla sobretot castellà, però també apareixen proporcions destacables de valencià. En determinats àmbits, sobretot els de proximitat, es parla en valencià en un nivell acceptable. El 10% se sent discriminat per no poder parlar valencià i el 17% dels castellanoparlants se senten discriminats per no saber parlar valencià. N'hi ha un relatiu interès en aprendre i millorar coneixements de valencià, però no és majoritari. L'IAV arriba a 0,58 ja més clarament situat en l'espectre de l'actitud positiva, però per davall de l'IAC=0,77. Una majoria se sent còmode escoltant parlar valencià.
- *Molt identificat/da*: el nivell de coneixements del valencià és mitjà i s'ha obtingut combinadament de casa i l'escola, però sobretot de la primera via. El 65% considera el castellà com a llengua pròpia, i aquesta ha sigut la primera llengua en la majoria dels casos. Fins i tot es parla sobretot castellà amb les persones de l'entorn, tot i que tenen el nivell d'ús més elevat. També marquen el nivell més alt de discriminació per no poder parlar en valencià (16%), molt per damunt de la discriminació per no saber parlar aquesta llengua (5%). L'interès per millorar coneixements de valencià no és majoritari, però és el més elevat en els segments de grau d'identificació. Ja trobem un percentatge raonable, proper al 50% que considera que el valencià s'hauria de parlar dominantment en el futur. A més, se senten còmodes sentint parlar en valencià i la seua actitud cap a la llengua pròpia del territori és la més positiva (IAV=0,63). No obstant això, també registren l'índex d'actitud cap al castellà més elevat (0,84).
- **Nivell d'ingressos**: és una variable que no ha ofert diferències significatives en molts creuament, d'aquí que el perfilat siga breu. Aquelles variables que no apareixen és degut a que les seues categories es distribueixen properes a la mitjana o de manera irregular.
  - *No arriba per a cobrir les necessitats bàsiques*: pràcticament tothom parla en castellà en tots els àmbits. Tampoc es consumeixen productes culturals en valencià, ni tan sols la televisió. Una part important dels pocs valencianoparlants (vora un terç) s'ha sentit alguna vegada discriminat per no poder parlar valencià, i una proporció semblant dels castellanoparlants ha experimentat aquesta mateixa sensació per no saber parlar

valencià. L'actitud cap al valencià és, en general, moderadament negativa (IAV=0,45), mentre que l'IAC (0,9) registra un valor que dobla a l'IAV, en la que és la distància més gran de totes les categories de qualsevol variable. Els castellanoparlants d'aquesta categoria són els més motivats per parlar en valencià a casa. Són una exigua minoria els que coneixen l'AVL, però aquestes poques persones estan totes d'acord en que aquesta entitat fa bastants o molts esforços pel valencià.

- *S'arriba amb dificultats a cobrir totes les despeses:* per a les relacions de proximitat s'usa sobretot el castellà, però és el segment més valencianoparlant i també el que més televisió veu en valencià. Comparativament, el sentiment de discriminació és elevat, amb vora 30% que l'experimenten per no poder parlar en valencià i una xifra semblant que se sent discriminada per no saber parlar valencià. L'actitud cap al valencià és la més positiva amb un IAV de 0,64, i l'actitud cap al castellà la menys positiva amb un IAC=0,77. En general, la motivació per parlar en valencià en diferents àmbits és la més elevada. No són massa els que coneixen l'AVL, però tots aquests valoren positivament els seus esforços amb el valencià.
- *S'arriba a cobrir totes les despeses, però no es poden permetre molts extras:* usen dominantment el castellà, però comparativament és dels segments que més usa el valencià, especialment en relacions i àmbits de proximitat. També veuen la televisió en valencià en una proporció comparativament acceptable. El sentiment de discriminació per no poder o no saber parlar valencià és inferior al 10%. L'actitud cap al valencià és positiva (IAV=0,61), però lluny dels registres del castellà (IAC=0,8). En general, la motivació per parlar en valencià en diferents àmbits és la més elevada. Són dels que menys coneixen l'AVL, i que valoren l'entitat no tant positivament com altres segments (així i tot és un 77% els que pensen que l'AVL fa bastants o molts esforços per la llengua).
- *S'arriba a cobrir totes les despeses i es poden permetre alguns extras:* és dels segments més castellanitzats tant en les interaccions amb l'entorn, com en els diferents àmbits i tot just veuen televisió en valencià. El sentiment de discriminació per no poder o no saber parlar valencià és inferior al 10%. L'actitud cap al valencià és positiva (IAV=0,62), però lluny dels registres del castellà (IAC=0,82). Entre els castellanoparlants, la motivació per parlar en valencià és baixa. El coneixement sobre l'existència de l'AVL és relativament elevat (prop del 20%) i la valoració clarament positiva (89%).
- *Arriba per a viure sense cap tipus de patiment:* és el segment més castellanitzat, ja que amb prou feines usen el valencià en qualsevol dels àmbits i de les relacions. Tampoc consumeixen productes culturals en valencià. El sentiment de discriminació en relació amb la llengua és pràcticament inexistent, tant des de la banda dels valencianoparlants

com des de la dels castellanoparlants. L'actitud cap al valencià està en un punt intermedi, lleugerament positiva, però amb gran quantitat de persones amb actitud negativa (IAV=0,54). En contrast, l'actitud cap al castellà és clarament positiva (IAC=0,8). Entre els castellanoparlants, la motivació per parlar en valencià és la més baixa. Són els que més coneixen l'AVL (per damunt del 20%) i la valoren molt positivament (94% que opina que fan bastants o molts esforços pel valencià).

- **Autoubicació ideològica:** és una variable que no ha ofert diferències significatives en molts creuament, d'aquí que el perfilat siga breu. Aquelles variables que no apareixen és degut a que les seues categories es distribueixen properes a la mitjana o de manera irregular.
  - *Extrema esquerra:* registren el consum més generalitzat de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià. La proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià és la més elevada d'aquesta variable, amb més del 30%. Finalment, l'interés en millorar coneixements del valencià és mitjà-baix i la motivació per parlar en valencià és baixa.
  - *Esquerra:* consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià relativament alt; proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià al voltant de la mitjana (13%); i l'interés en millorar coneixements del valencià és mitjà-baix, però la motivació per parlar en valencià és de les més altes.
  - *Centre:* consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià baix, però al voltant de la mitjana. La proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià se situa al voltant de la mitjana (14%). I l'interés en millorar coneixements del valencià és mitjà-baix i la motivació per parlar en valencià és baixa.
  - *Dreta:* el seu consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià és marginal. La proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià se situa al voltant de la mitjana (13%), com els ciutadans de centre i esquerra. Finalment, l'interés en millorar coneixements del valencià és baix, però entre els castellanoparlants de dretes la motivació per parlar en valencià és de les més altes.
  - *Extrema dreta:* el seu consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià és el més baix, molt esporàdic; la proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià se situa una mica per davall de la mitjana (11%); i l'interés en millorar coneixements del valencià és el més baix de tots els segments d'aquesta variable i la motivació per parlar en valencià és baixa.
- **Grau d'identificació amb Espanya:** és una variable que no ha ofert diferències significatives en molts creuament, d'aquí que el perfilat siga breu. Aquelles variables que no apareixen és

degut a que les seues categories es distribueixen properes a la mitjana o de manera irregular.

- *Molt poc identificat/da*: registren el consum més elevat d'alguns productes culturals en valencià (grups musicals, pàgines web i xarxes socials). La proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià és la més elevada d'aquesta variable, amb la tercera part dels valencianoparlants. L'interés per millorar coneixements de valencià és mitjà-baix, però el més elevat dels segments de grau d'identificació. Se senten més aviat còmodes quan escolten parlar en valencià, però el seu registre és el més baix.
- *Poc identificat/da*: consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià relativament alt; proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià relativament alta, al voltant del 20%. L'interés per millorar coneixements de valencià és mitjà-baix i se senten moderadament còmodes quan escolten parlar en valencià.
- *Identificació mitjana*: consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià baix, però al voltant de la mitjana. Proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià relativament alta (26%). L'interés per millorar coneixements de valencià és mitjà-baix, però el més elevat dels segments de grau d'identificació, juntament amb els molt poc identificats amb Espanya. Finalment, se senten moderadament còmodes quan escolten parlar en valencià.
- *Bastant identificat/da*: el seu consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià és marginal. La proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià relativament alta, al voltant del 20%. L'interés per millorar coneixements de valencià és mitjà-baix i són els que se senten més còmodes quan escolen parlar en valencià.
- *Molt identificat/da*: el seu consum de grups musicals, pàgines web i xarxes socials en valencià és el més baix, molt esporàdic; la proporció de persones que se senten discriminades per no poder parlar valencià se situa una mica per davall de la mitjana (11%); i l'interés en millorar coneixements del valencià és el més baix de tots els segments d'aquesta variable. No obstant, se senten bastant còmodes quan escolten parlar en valencià.

Retrats robot dels aspectes més destacats

Considerant aquest seguit de relacions bivariables (variables de classificació en funció de les variables objecte de l'estudi), tindriem el retrat robot dels quatre aspectes destacats de la nostra investigació: coneixement, identificació, ús i actitud. Val a dir que no és un perfil que complisca totes les condicions (ser jove, de Crevillent, universitari, etc.), sinó que és un agregat de les categories més destacades en aquestes relacions bivariables:

RETRATS ROBOT DELS ASPECTES MÉS DESTACATS
<i>Coneixement del valencià</i>   Joves, residents, nascuts i treballant a Crevillent, nascuts a Santa Pola, d'estudis universitaris, i l'activitat principal dels quals és estudiar.
<i>Valencià com a llengua d'identificació</i>   Majors, i residents/nascuts a Crevillent.
<i>Ús del valencià</i>   Majors, i residents/nascuts a Crevillent.   A més, usen més la llengua els i les residents a les Partides del Sud, els/les molt identificats/des amb la Comunitat Valenciana, d'ingressos mitjans-baixos i els/les que no tenen estudis.
<i>Actitud cap al valencià</i>   Joves, estudiants, nascuts i residents a Crevillent, residents a les Partides del Sud i el Nord de l'avinguda de la Llibertat, nascuts a la resta de la Comunitat Valenciana, amb estudis com a mínim secundaris no obligatoris, d'ingressos mitjans-baixos i molt identificats/des amb la Comunitat Valenciana.

Per tant, el denominador comú és que tenim un poble dels tres que integren el Baix Vinalopó, Crevillent, que destaca en tots els aspectes (coneixement, identificació, ús i actitud), és l'únic segment (tant com a poble de residència, com de naixement i normalment també de treball) que concentra registres relativament elevats en tots quatre. I després tindriem més o menys alineats els perfils d'ús i identificació, per una banda, i coneixement i actitud, per l'altra. Així, no usaràs la llengua si eres més competent o tens una millor actitud, sinó si la consideres com la teua llengua pròpia, si et sents identificat/da amb ella. En canvi, la formació en la llengua està possibilitant una millor actitud cap al valencià, però no un increment de l'ús. En certa mesura,

això es confirma a través d'aquestes noves relacions bivariades que inclouen aquests quatre aspectes:

Correlacions entre les variables més significatives de cada bloc				
	Coneixement ^a	Identificació ^b	Ús ^c	Actitud ^d
Coneixement ^a				
Identificació ^b	-0,638			
Ús ^c	0,656	-0,707		
Actitud ^d	0,524 ^e	-0,369	0,374	

Nota: si no s'indica una altra cosa, l'estadístic calculat és la Correlació de Spearman. Els nivells de significació són en tots els casos <0,001.

^a L'indicador usat és el nivell de coneixement parlat del valencià.

^b L'indicador usat és llengua que considera com a pròpia.

^c L'indicador usat és llengua amb la que parla amb els amics.

^d L'indicador usat és l'índex d'actitud cap al valencià.

^e En aquest cas, s'ha calculat la R de Pearson.

Efectivament, ús i identificació estan estretament relacionats amb una correlació de Spearman elevadíssima (-0,707), tot i que l'ús també està bastant relacionat amb el coneixement, no així amb l'actitud (una bona actitud no implica necessàriament que es parles més la llengua). L'actitud, com apuntàvem, es relaciona sobretot amb el coneixement: aprendre la llengua fa que millore l'actitud envers el valencià. En qualsevol cas, el coneixement es relaciona amb valors elevats amb tots els camps. Per tant, el coneixement també fa que augmente la identificació amb la llengua, i el seu ús.

Aquests perfilats inicials que hem repassat sorgeixen de relacions bivariades, però també hem treballat l'anàlisi multivariable de conglomerats per veure com es relacionen simultàniament diferents variables per acabar formant perfils de parlants que tenen actituds, expectatives i comportaments concrets. Despleguem aquesta anàlisi a continuació.

Perfils de parlants a partir de l'anàlisi de conglomerats

L'anàlisi de conglomerats jeràrquics que hem aplicat en la fase final de l'anàlisi és un mètode d'anàlisi multivariable que permet agrupar empíricament els diferents subjectes de la mostra en funció de les seues similituds i diferències en relació amb un seguit de variables dependents.⁵

⁵ En concret, l'anàlisi s'ha dut a terme a partir del mètode Ward3.

En el nostre cas, el model incorporava les variables sociolingüístiques incloses en l'enquesta: llengua en què prefereix respondre l'entrevista (p1), llengua d'identificació (p2), coneixement del valencià, el castellà i l'anglès (p13), vies d'adquisició de la llengua (p14), sentiment de discriminació per no tenir l'opció de parlar en valencià (p15) o per no saber-lo (p16), llengua inicial de la persona entrevistada i dels seus progenitors (p17), usos lingüístics familiars (p18), llengua del consum cultural (p19), usos lingüístics en diferents àmbits (p20), motivació per parlar en valencià (p21), autoconfiança lingüística en valencià (p22), interès per aprendre més valencià (p23), expectatives sobre l'ús futur del valencià (p24), llengües que li agradaria parlar en el futur (p25), comoditat quan se sent parlar diferents llengües (p26), actituds lingüístiques envers el valencià (p27 i p28) i el castellà (p28), importància de la llengua en relació amb la identitat del municipi (p29), coneixement i valoració de la política lingüística de les institucions (p30).

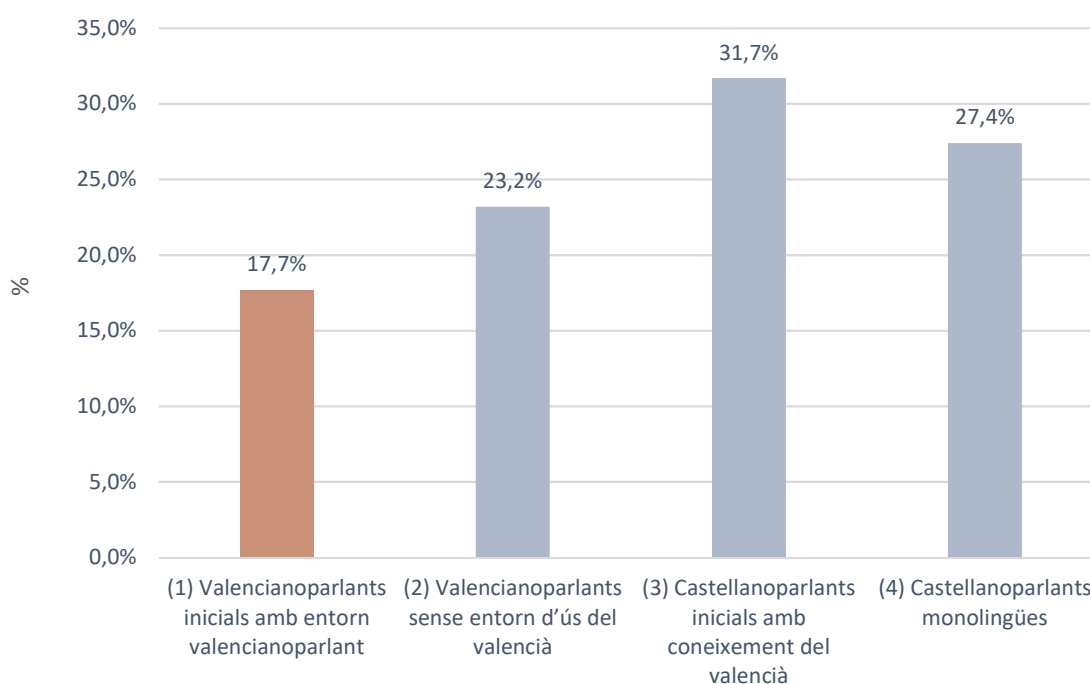
Partint del posicionament de les persones enquestades envers totes aquestes variables, l'anàlisi distingeix en primera instància un grup de persones que declaren nivells baixíssims de coneixement del valencià i un ús nul de la llengua en tots els àmbits considerats, que contrasta clarament amb la resta de la població. Aquest primer grup, que manté una posició molt uniforme en relació amb les variables considerades, representa una mica més d'una de cada quatre persones enquestades i es va mantenint constant quan es procedeix a dividir la mostra en agrupacions més reduïdes seguint el mateix mètode. En concret, l'anàlisi permet subdividir la mostra en quatre conglomerats d'una dimensió similar, que inclouen el primer grup esmentat, i que a continuació s'ordenen de major a menor proximitat respecte el valencià per facilitar l'exposició:

- **C1. Valencianoparlants inicials amb entorn d'ús del valencià.** Es tracta de persones que tenen el valencià com a primera llengua; que declaren nivells alts de coneixement del valencià, especialment en les habilitats orals; i que en fan un ús significatiu en les seues relacions personals, tot i que sovint en combinació amb el castellà. Són, a més, els que consideren més rellevant el valencià com a tret definidor de la identitat local (tot i que el continuen situant en una posició secundària).
- **C2. Valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià.** Es tracta d'un grup amb orígens lingüístics mixtos, tot i que més escorat cap al castellà com a llengua inicial; que declara nivells alts de coneixement del valencià, que arriben a superar els del primer grup en el cas de les habilitats escrites; però que presenten usos reduïts de la llengua en les seues relacions personals, sobretot per la poca presència d'usos predominants del valencià.
- **C3. Castellanoparlants inicials amb coneixement del valencià.** Es tracta de persones que tenen el castellà com a primera llengua; que declaren coneixements suficients però

limitats del valencià; i que fa un ús molt limitat del valencià en tots els àmbits, bàsicament en forma d'usos bilingües amb predomini del castellà.

- **C4. Castellanoparlants monolingües.** Es tracta, com ja hem indicat, de persones que tenen el castellà com a llengua inicial; que declaren un coneixement pràcticament nul del valencià i usos monolingües del castellà en les seues relacions personals.

Distribució del pes dels conglomerats

El gràfic anterior representa el pes d'aquests quatre perfils en el conjunt de la mostra del Baix Vinalopó, i la taula que apareix a continuació en mostra la distribució per municipis. Com es pot veure, els grups més nombrosos són també els més distants del valencià: en primer lloc C3, castellanoparlants inicials amb coneixement del valencià, que aplega pràcticament una de cada tres persones (31,7%), i a continuació C4, castellanoparlants monolingües, que aplega més d'una de cada quatre persones (27,4%). A continuació, hi trobem C2, valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià, que aplega també prop d'una de cada quatre persones (23,2%), i finalment C1, el grup més valencianoparlant, que representa només el 17,7% de la mostra.

Distribució dels conglomerats per municipis

	Baix Vinalopó	Municipis		
		Elx	Crevillent	Santa Pola
(1) Valencianoparlants inicials amb entorn valencianoparlant	17,7%	14,9%	36,7%	20,8%
(2) Valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià	23,2%	23,9%	32,0%	10,1%
(3) Castellano parlants inicials amb coneixement del valencià	31,7%	28,7%	24,7%	58,9%
(4) Castellano parlants monolingües	27,4%	32,5%	6,7%	10,1%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

La distribució dels conglomerats és similar a la mitjana a Elx, atès el seu pes en el conjunt de la mostra. C1 té una presència superior a la mitjana a Santa Pola i, sobretot, a Crevillent, on aplega més d'una de cada tres persones enquestades (36,7%). En aquest municipi, també hi ha una presència superior a la mitjana de C2, valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià. Entre els dos conglomerats s'hi concentren dos terços dels crevillentins, en un municipi amb una presència molt inferior a la mitjana de C4, castellanoparlants monolingües (6,7%). Pel que fa a Santa Pola, destaca la presència inferior a la mitjana de C2 i C4, i una presència molt superior a la mitjana del perfil de castellanoparlants inicials amb coneixement del valencià, que aplega pràcticament sis de cada deu habitants del municipi (58,9%).

Com són, però, els habitants del Baix Vinalopó que l'anàlisi de conglomerats enquadra en aquests quatre grups? O, vist des d'una altra perspectiva, quines són les característiques sociodemogràfiques i sociolingüístiques que apunten cap a la inclusió en un o altre perfil de coneixement i ús de la llengua? La següent taula sintetitza, sense afany d'exhaustivitat, diferents característiques sociodemogràfiques i sociolingüístiques dels quatre conglomerats resultants de l'anàlisi, que ens permeten, a continuació, fer un «retrat robot» dels diferents perfils amb que clourem aquest apartat.

Caracterització sociodemogràfica i sociolingüística dels conglomerats

Variable	Categories	Conglomerats				Total
		(1) Valencià inicial amb entorn	(2) Valencià sense entorn	(3) Castellà inicial competent s val	(4) Castellà monolin g.	
Sexe	Dona	52,9%	47,2%	48,5%	53,4%	50,3%
	Home	47,1%	52,8%	51,5%	46,6%	49,7%
Edat (mitjana)	—	61,5	36,4	44,4	51,1	47,4
Lloc de naixement de l'entrevistat/ad a	Elx	60,9%	69,0%	57,9%	55,8%	60,4%
	Crevillent	19,8%	13,5%	6,7%	1,3%	9,1%
	Santa Pola	4,7%	2,7%	9,0%	0,6%	4,5%
	Sud de la província d'Alacant	9,1%	6,8%	9,6%	10,5%	9,1%
	Resta de la Comunitat Valenciana	1,9%	2,1%	4,1%	2,6%	2,9%
	Resta d'Espanya	2,4%	3,4%	10,5%	21,5%	10,4%
	Estranger	1,2%	2,5%	2,1%	7,8%	3,6%
Coneixement del valencià (mitjana)	Entendre'l	9,3	8,8	7,3	2,9	6,8
	Parlar-lo	9,0	8,0	5,9	0,8	5,5
	Llegir-lo	7,3	8,3	6,4	0,9	5,5
	Escriure'l	5,7	7,4	5,3	0,5	4,6
Llengua inicial	Només o sobretot valencià	57,4%	22,7%	0,6%	0,0%	15,8%
	Valencià i castellà igual	33,2%	20,6%	6,1%	0,0%	12,7%
	Només o sobretot castellà	9,5%	56,6%	93,3%	100,0%	71,5%
Llengua d'identificació	Valencià	43,4%	16,2%	0,6%	0,0%	11,80%
	Valencià i castellà igual	40,8%	25,5%	7,4%	0,8%	15,80%
	Castellà	15,7%	58,3%	92,0%	99,2%	72,40%
Ús predominant del valencià en diferents àmbits*	En casa	46,8%	13,5%	0,2%	0,0%	11,5%
	Amb les amistats	24,3%	6,9%	0,0%	0,0%	5,9%
	Amb el veïnat	21,4%	7,8%	0,2%	0,0%	5,7%
	En tendes de proximitat	22,1%	9,2%	0,4%	0,0%	6,2%
	En grans superfícies	1,1%	0,9%	0,0%	0,0%	0,4%
	En el carrer amb gent que no coneix	4,9%	0,9%	0,4%	0,0%	1,2%
	En el treball en les relacions internes (companys de faena)	17,8%	3,8%	0,2%	0,0%	3,9%
	En el treball en les relacions externes (clients, etc.)	3,4%	0,9%	0,4%	0,0%	0,9%
	En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	9,6%	4,9%	0,0%	0,0%	2,8%

	En activitats de caràcter festiu	17,7%	4,9%	0,4%	0,0%	4,4%
Índex d'actitud cap al valencià (p27) (mitjana)	—	3,4	3,1	2,7	2,0	2,7

*Nota: Els percentatges representen les opcions de resposta “Només en valencià” i “sobretot en valencià”.

(1) Valencianoparlants inicials amb entorn valencianoparlant. (2) Valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià. (3) Castellano parlants inicials amb coneixement del valencià. (4) Castellano parlants monolingües.

Comencem amb el conglomerat **C1, valencianoparlants inicials amb entorn d'ús del valencià**. Aquest grup té una presència similar a la mitjana de dones i homes, però es diferencia clarament per ser el grup més envellit, amb una mitjana d'edat 61,5 anys, molt per damunt del conjunt de la mostra (47,4). A més, concentra més nascuts a Crevillent i menys nascuts fora de les comarques d'Alacant que la mitjana. És el grup que autoavalua millor les seues habilitats orals (entendre i parlar); en el cas de les escrites (llegir i escriure), a pesar que les mitjanes d'autoavaluació se situen clarament per damunt de la mitjana, les mitjanes queden per sota de les del C2, una diferència que es pot vincular amb el perfil d'edat i amb el diferent grau d'exposició a l'ensenyament formal del valencià en el sistema educatiu. El grup es distingeix clarament per presentar taxes molt més elevades de valencianoparlants inicials: nou de cada deu informants inclosos en aquest grup tenen el valencià com a llengua inicial, de manera predominant (57,4%) o compartida amb el castellà (33,2%). També presenten taxes molt més altes d'identificació amb el valencià, sol (43,4%) o acompanyat del castellà (40,8%), i taxes molt inferiors a la mitjana d'identificació exclusiva amb el castellà, que avança amb tot una mica si es compara amb la presència del castellà com a llengua inicial. És, finalment, el perfil que presenta un ús més destacat del valencià en tots i cadascun dels àmbits considerats, tot i que amb grans desigualtats entre àmbits —passant, per exemple, d'un 46,8% d'ús predominant del valencià a casa a un exigu 1,1% d'ús predominant del valencià en grans superfícies— i el que presenta unes actituds més positives cap al valencià. **El retrat robot d'un parlant integrat al C1 és, per tant, el d'un home o una dona major, nascut a Elx o a Crevillent, que té el valencià com a llengua inicial i d'identificació, que considera que té un coneixement excel·lent del valencià a nivell oral però se sent més insegur/a en les habilitats escrites, i que tot i que té bones actituds envers el valencià presenta un ús desigual de la llengua** —fort en els àmbits de major proximitat social, especialment a la llar, però molt més limitat en àmbits de major distància social i amb interlocutors desconeguts.

En el cas del **C2, valencianoparlants sense entorn d'ús del valencià**, ens trobem una presència superior a la mitjana d'homes i el perfil d'edat més jove de tots, amb una edat mitjana de 36,4

anys. Aquest grup concentra més persones nascudes a Elx i menys persones nascudes a Santa Pola, el sud de la província d'Alacant i fora del País Valencià: es tracta, per tant, d'un perfil jove, autòcton i urbà. En relació sobretot amb l'edat, no sorprèn que siga el grup que autoavalua millor el seu coneixement escrit del valencià (les seues mitjanes superen d'entre 1 i 1,7 punts la mitjana de C1 i gairebé de tres punts la mitjana del Baix Vinalopó), tot i que queda per baix de C1 en l'autoavaluació del seu coneixement oral. Aquesta diferència pot guardar relació amb l'origen lingüístic, ja que C2 és el conglomerat amb orígens lingüístics més barrejats: si bé concentra més valencianoparlants i bilingües inicials que la mitjana (la suma dels dos grups hi arriba al 43,3% del total), el grup majoritari és el dels castellanoparlants inicials (56,6%). El seu perfil quant a la llengua d'identificació és similar, si bé es redueix una mica la identificació amb el valencià a favor de la identificació bilingüe o amb el castellà. Finalment, el grup es distingeix per unes actituds més favorables envers el valencià que la mitjana, sense arribar als registres de C1, un grup de qui també es diferencia per l'escassa presència d'usos predominants del valencià en tots els àmbits considerats, fins i tot a la llar (13,5%), on són més destacats. Tot plegat ens deixa com a **retrat robot d'un parlant inclòs a C2 el d'un home jove d'Elx, majoritàriament amb el castellà com a llengua inicial i d'identificació però amb un bon coneixement del valencià, tant oral com escrit, i que tot i mostrar actituds positives envers la llengua en fa un ús molt limitat, fins i tot a la llar**. Es tracta, podem pensar, d'un perfil procliu a adoptar usos més extensos del valencià en contextos afavoridors, però que se socialitza en entorns que no ho propicien.

En tercera posició hi trobem el **C3, castellanoparlants inicials amb coneixement del valencià**. Ens tornem a trobar, en aquest cas, amb una presència lleugerament superior a la mitjana d'homes i amb una mitjana d'edat més jove que el conjunt de la mostra (44,4 anys), tot i que a menys distància que en el cas de C2. Es tracta, a més, del grup que presenta una distribució més similar a la mitjana pel que fa al lloc de naixement dels seus membres. C3 es distingeix netament de l'altre conglomerat d'origen castellanoparlant (C4) per l'autoavaluació del seu coneixement del valencià, i molt menys per la llengua inicial i la llengua d'identificació, que és el castellà en més de nou de cada deu casos. El coneixement declarat pels parlants inclosos a C3 se situa lleugerament per sobre de la mitjana de conjunt, tot i que continuen quedant en registres modestos, especialment en les habilitats productives, parlar i escriure, en què amb prou feines superen l'aprobat. L'explicació per a aquesta diferència entre C3 i C4 l'hem d'anar a buscar en la combinació de l'edat i l'origen, amb un perfil més jove i més autòcton a C3, i doncs amb major probabilitat d'haver rebut ensenyament *del* valencià o *en* valencià en el seu pas pel sistema educatiu. Pel que fa a les actituds i usos lingüístics, aquest grup es caracteritza per un ús residual

del valencià en tots els àmbits considerats i per unes actituds neutres envers el valencià. En conseqüència, el **retrat robot d'un parlant inclòs a C3 és el d'un home de mitjana edat nascut a Elx o a Santa Pola, que té el castellà com a llengua inicial i d'identificació, i que tot i que fa servir el castellà de manera molt majoritària en tots els àmbits, declara que té un coneixement suficient del valencià.**

Per últim, trobem el grup més homogeni pel que fa al capteniment sociolingüístic: **C4, castellanoparlants monolingües**. En aquest cas trobem una distribució similar a la mitjana d'homes i dones i un perfil d'edat similar a la mitjana (51,1 anys). Aquest grup es diferencia del conjunt pel fet que concentra majors proporcions de persones nascudes fora de les localitats objecte d'estudi, sobretot en el cas dels nats fora del País Valencià (resta d'Espanya i l'estranger), i proporcions menors de nats a Elx i, sobretot, de nats a Crevillent i a Santa Pola. Es tracta, per tant, del grup menys autòcton. Si combinem aquest fet amb la presència exclusiva de castellanoparlants inicials i d'identificació, trobem elements explicatius per a unes mitjanes baixíssimes d'autoavaluació del coneixement del valencià, que només se situen per sobre de l'1 en el cas de la capacitat d'entendre —amb un limitadíssim 2,9 de mitjana. No cal dir que en aquest conglomerat l'ús predominant del valencià és nul en tots els àmbits considerats, i que les actituds envers la llengua són neutres o lleugerament negatives. Acabem, doncs, amb **el retrat robot d'aquest últim perfil: un home o una dona de mitjana edat nascut a Elx o fora del País Valencià, que té el castellà com a llengua inicial i d'identificació, que declara desconèixer pràcticament per complet el valencià i que no en fa gens d'ús, i que com a resultat de tot plegat presenta unes actituds més aviat desfavorables envers la llengua**. Es tracta, per tant, del grup menys procliu d'entrada a les actuacions de promoció de l'ús del valencià, i pot fins i tot esdevenir un obstacle per a l'ús públic del valencià en certs contextos.

- Hem de tenir en compte que, donada l'estructura de la població per lloc de naixement, la major part dels entrevistats són ja del Baix Vinalopó i rodalies, és a dir, són població autòctona. Tampoc entre els progenitors n'hi ha un nivell de forans destacable i, per tant, el gruix de la migració es va produir abans i, així, els entrevistats són, en molts casos, migrants de tercera generació.
- No es registra massa mobilitat laboral o acadèmica intercomarcal o interprovincial, de manera que això tindrà poca repercussió en les dades d'ús i actitud cap a la llengua.
- S'ha produït una polarització ideològica de la població, especialment en el pol de la dreta, impulsat per la irrupció de Vox. Això pot tenir una influència destacada en els resultats finals.
- Relacionat amb això, la identificació amb Espanya és elevadíssima, especialment a Elx, tot i que la identificació amb altres àmbits territorials (autonòmic, provincial, local...) no és baixa. En la dialèctica espanyol-valencià es podria dir que domina la identitat dual, però amb el pol espanyol més consolidat.
- Com era d'esperar, el **coneixement del valencià** està molt lluny de ser universal al Baix Vinalopó. Dominantment, la competència oral és lluny dels nivells superiors (valors 8 a 10), que habitualment s'associen amb una confiança suficient del parlant que promou el seu ús. De fet, la mitjana de 5,5 (en una escala de 0 a 10) està molt poc per damunt del límit de suficiència. I la competència escrita mitjana és inferior a la suficiència (4,55). Amb tot, la mitjana de 6,8 en la capacitat d'entendre el valencià obre moltes opcions a usos passius, per disponibilitat lingüística de la població.
- Pel que fa a les vies d'**adquisició del valencià**, el més habitual és haver-lo après només per via formal a l'escola (22,7%), o, conjuntament, a casa de xicotet i per via formal (19,1%).
- Pel que fa a la base social sobre la que se sustenta la llengua, **al Baix Vinalopó declaren el valencià com a llengua inicial el 15,5% de la població**, a més del 12,6% que es declara bilingüe inicial. Si ho posem en relació amb la llengua d'identificació obtenim una mesura de la vitalitat de la llengua, i s'observa un cert retrocés del valencià, perquè una part dels que tenen el valencià com a llengua inicial, passen a identificar-se després també amb el castellà.
- En relació amb els **usos lingüístics familiars**, observem que **el valencià minva** generació rere generació, però sobretot **a favor d'usos bilingües**, més que no pas a favor del castellà com a llengua exclusiva, circumstància que agreujaria encara més la situació d'alta minorització.

- L'únic espai on el valencià té un ús exclusiu en una proporció destacable és a casa. En relació amb els usos lingüístics **fora de la llar** la presència del valencià també és significativa, però amb usos molt més bilingüitzats, amb les **amistats, el veïnat i les activitats festives**. Altres àmbits com les tendes de proximitat, els companys de faena o la missatgeria instantània el valencià té una posició que podríem categoritzar com a marginal, i més encara parlant al carrer amb un desconegut o amb clients de la faena. **Les grans superfícies comercials són un espai pràcticament aliè a l'ús del valencià.**
- **L'espai amb un consum en valencià més destacat és la televisió**, però més del 85% mai veu televisió en valencià. En la resta de consums culturals i mediàtics la presència del valencià és (encara més) testimonial: al voltant del 95% no consumeix productes culturals en valencià.
- En relació amb les actituds lingüístiques, un 13,3% dels enquestats s'ha sentit incòmode o discriminat per no tindre l'opció de parlar en valencià, en oposició al 9,5% de la població que alguna vegada s'ha sentit incòmode o discriminat per no saber parlar valencià i, per tant, **emocionalment, afecta més parlar la llengua que no saber parlar-la.**
- **Entre els castellanoparlants, domina molt acusadament la desmotivació per parlar en valencià**, tot i que no és tan marcada en els àmbits més pròxims (família, amics, veïns, botigues de proximitat...).
- Hi ha més proporció de residents en el Baix Vinalopó que **se senten competents per defensar's en situacions quotidianes d'ús amb el valencià oral** que els que no se senten capaços d'afrontar aquestes situacions.
- Una ampla majoria no té **intenció de millorar les seues prestacions en valencià** i la major part dels que sí que ho farien, no s'ho havien plantejat mai.
- Més del 60% considera que **en un futur s'hauria de parlar tant valencià com castellà** als municipis del Baix Vinalopó. No obstant, els que es decanten per una de les dues llengües ho fan gairebé sempre en castellà. Quan es pregunta pel que li agradaria al/la mateix/a **entrevistat/da, creix el percentatge dels que consideren que en el futur han de parlar només o sobretot en castellà.**
- Pràcticament tothom al Baix Vinalopó se sent còmode o molt còmode quan sent parlar castellà, i **una majoria més ajustada (58%) se sent còmode o molt còmode quan sent parlar en valencià**. Els incòmodes amb la llengua pròpia del País Valencià són més del 20%. Per altra banda, la incomoditat és majoritària amb les llengües estrangeres, especialment amb l'àrab (més del 80% incòmodes o molt incòmodes). Els resultats són una barreja entre actituds i prejudicis, per una banda, i el nivell de competència lingüística que es tinga.

- S'ha detectat una relativa **diversitat d'actituds cap al valencià, però domina lleugerament una actitud dins de l'espectre de respostes negatives**. L'opinió general és que no s'està palesament en contra de la llengua, però el seu aprenentatge i ús no ha de ser obligatori, especialment perquè el castellà és una llengua amb molta més presència i que coneix tothom. Els resultats han estat condicionats per la llibertat d'elecció quan es tracta del valencià, per una hipotètica politització associada a aquesta llengua, per una visió que desconnecta llengua (valencià) i identitat, i perquè s'associa el castellà a una normalitat que no ha de ser esquarterada.
- Per tant, **la llengua no ocupa un lloc destacat entre els elements culturals i patrimonials del Baix Vinalopó**, tot i que també hem de subratllar que prop del 25% la situa en primer o segon lloc i no queda molt lluny de l'art i l'arquitectura. Potser les persones entrevistades estan podent visualitzar elements molt específics de l'àmbit cultural (algun plat, alguna festa, algun monument...) que remeten millor a l'escala local i això acaba imposant-se a la llengua, en definitiva un element d'àmbit regional/nacional, tot i les particularitats dialectals.
- Pel que fa als **resultats bivariables**, queda clar que **Crevillent registra uns resultats de competència i ús que destaquen respecte dels altres municipis** de la comarca. Els de Santa Pola no estan massa allunyats en competència, però això no té una correspondència en usos i actituds, aspectes on s'apropa més a Elx. La capital comarcal és la localitat palesament més castellanitzada i on trobem les actituds, en general, menys favorables, però això ho podem relativitzar mitjançant els resultats per zona, que solen atorgar els registres **més favorables al valencià a les Partides del Sud, el Pla i el Nord de l'avinguda de la Llibertat**, i més desfavorables a la resta, especialment a Carrús.
- S'ha de ressaltar, no obstant, els **resultats de les Partides del Nord**, que, tot i ser menys competents amb la llengua, tenir-la en menor proporció com a llengua inicial, en general usar-la menys, tenir menys interès a aprendre-la i tenir una actitud més negativa cap a la llengua, han contestat el qüestionari en un percentatge més elevat en valencià, s'identifiquen amb aquesta llengua en una proporció més alta i l'usen a casa tant com a les Partides del Sud. En una anàlisi en profunditat s'haurà d'intentar afinar en l'explicació d'aquests registres paradoxals, al marge del que puga atribuir-se a l'error mostral per a dades desagregades.

Un apunt final: recomanacions de política lingüística

Els resultats de l'enquesta sobre coneixement, usos i actituds lingüístiques al Baix Vinalopó suggereixen diferents línies de continuïtat i innovació per a les polítiques lingüístiques de promoció del valencià. Unes polítiques que, és bo no perdre-ho de vista, s'hauran de desenvolupar —si més no durant la propera legislatura— amb unes administracions dominades per forces polítiques que hi són manifestament poc favorables, després d'unes eleccions municipals i autonòmiques el 28 de maig de 2023 en què el Partit Popular i Vox sumen majoria a totes les administracions involucrades: la Generalitat Valenciana, la Diputació d'Alacant i els ajuntaments de Crevillent, Elx i Santa Pola.

En aquest marc, institucions acadèmiques com l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, les universitats i, en general, el teixit cívic i associatiu hauran de prendre la iniciativa, per a cobrir, en la mesura de les possibilitats i amb una lògica «de baix a dalt», els previsibles dèficits en l'acció «de dalt a baix», des de les institucions, i mobilitzar-se si cal en defensa de les conquestes de drets lingüístics ja consolidades en l'ordenament jurídic en els 40 anys transcorreguts des de l'aprovació de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià. Identifiquem a continuació tres objectius principals que s'haurien d'anar concretant en accions específiques, amb una estratègia coordinada i a diferents nivells.

Incrementar els nivells de coneixement del valencià

Un dels resultats principals d'este treball és la constatació que **la capacitat en valencià de la població del Baix Vinalopó és encara limitada**, amb una mitjana que amb prou feines supera la suficiència, i nivells inferiors a la suficiència pel que fa a les habilitats de llegir i escriure. A més, hem vist que el coneixement del valencià mostra una relativament alta correlació amb la identificació, l'ús i les actituds envers la llengua: és a dir, **incrementar el coneixement millora de retruc l'ús i la vinculació amb la llengua**.

Des d'aquesta perspectiva, i per tal que els nivells de competència en valencià continuen incrementant-se amb el reemplaçament generacional, continua sent necessari mobilitzar els clastres, les famílies d'alumnes i la societat civil a favor **d'implantar en l'educació infantil, primària i secundària els programes plurilingües amb major presència del valencià com a llengua vehicular** dins del marc de la Llei 4/2018, de 21 de febrer, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià.

Calen, a més, mesures i iniciatives per **facilitar l'accés al coneixement de la llengua més enllà de l'edat escolar**. Els Centres de Formació de Persones Adultes i les Escoles Oficials d'Idiomes

tenen, lògicament, un paper clau en relació amb la formació en els registres formals i les habilitats de lectura i escriptura. Tanmateix, cal anar més enllà per poder **proporcionar accés a les habilitats col·loquials i conversacionals, les que permeten fer el pas del coneixement a l'ús** de la llengua en contextos específics. Iniciatives com el Voluntariat pel Valencià s'haurien de combinar amb altres iniciatives com grups de conversa i, idealment, amb la creació de comunitats més estables al voltant d'activitats que funcionen normalment en valencià i faciliten el salt del coneixement a l'ús als nous parlants de la llengua.⁶ L'AVL, els serveis de política lingüística de les universitats i els recursos que es puguen generar i gestionar des de la societat civil són clau en aquest propòsit, que es continua desenvolupant en el següent apartat.

Crear espais d'ús de la llengua

Una de les conclusions principals de l'anàlisi multivariable, que ens ha permès identificar diferents perfils de parlants, és que **al Baix Vinalopó existeix una bossa gens menyspreable de parlants competents en valencià, que en ocasions fins i tot el tenen com a primera llengua (sol o acompanyat del castellà), però que com a norma general i fora d'una minoria del 17,7% presenten taxes molt baixes d'ús de la llengua en les seues relacions quotidianes**. En el context d'anonimat i d'ampli predomini social del castellà propi de grans ciutats com Elx, amb bosses importants de monolingüisme en castellà, i en què només un de cada deu habitants té el valencià com a llengua inicial principal, no resulta sorprenent que els parlants es refugien en l'ús de la llengua que no els «marca» socialment, reservant el valencià per a contextos i interlocutors ja coneguts.⁷ Per contra, no sobta que el retrat robot d'un parlant del valencià al Baix Vinalopó siga el d'una persona major de Crevillent: la major presència ambiental del valencià dins del municipi i el grup d'edat afavoreix l'ús de la llengua. La qüestió clau és, doncs, com **generar espais i comunitats en què el valencià siga la llengua d'ús corrent i no marcat**.

Les diferències que detecta l'enquesta en la freqüència amb què s'empra el valencià en diferents àmbits, amb més ús (i més motivació per a l'ús) en contextos de proximitat i amb interlocutors ja coneguts (a casa, amb amics, amb el veïnat, amb companys de faena o en activitats festives), i menys en els àmbits de major distància i anonimat social (en grans superfícies, amb gent desconeguda o en les relacions externes del treball) dona pistes sobre els àmbits en què es podrien focalitzar les actuacions.

---

⁶ Massaguer, Marina; Flors-Mas, Avel·lí; Vila, F. Xavier. 2023. *De l'aprenentatge a l'adopció de la llengua catalana: cap al cicle d'acompanyament als usuaris del Consorci per a la Normalització Lingüística*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Secretaria de Política Lingüística. https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/btpl/arxiu/31_btpl_de-laprenentatge.PDF

⁷ Flors-Mas, Avel·lí. 2017. *Usos lingüístics i identitats socials entre adolescents catalans i valencians*. Tesi doctoral, Universitat de Barcelona. <https://www.tdx.cat/handle/10803/458518>

En un sentit menys innovador però rellevant, les institucions i el teixit associatiu favorable a la promoció del valencià haurien de **potenciar la identificació d'aquests entorns ja d'entrada més propicis a l'ús de la llengua com a espais en què es pot fer un ús segur—és a dir, ben rebut i correspost— del valencià** a partir de la retolació i la senyalització, la identificació inicial mitjançant la fórmula «bon dia», etc. Accions com les campanyes de sensibilització, la impressió i distribució de materials gràfics, la posada en marxa i publicació de serveis de traducció orientats a comerços tradicionals i establiments anàlegs (per exemple, en el camp de la restauració), o el reforçament de l'ús institucional del valencià per part d'escoles, instituts, universitats i equipaments culturals, són algunes de les mesures que s'haurien d'orientar a incrementar la identificació de més i nous espais com a espais segurs d'ús de la llengua, i a fer emergir el coneixement i la identificació amb el valencià com a ús real, i no només potencial, de la llengua.

Amb l'objectiu, més ambiciós, de consolidar les comunitats d'usuaris ja existents, i ampliar-les més enllà del perfil més envellit i localitzat a Crevillent que es detecta en els resultats de l'enquesta, cal pensar en la **creació de (micro)comunitats d'ús del valencià al voltant d'activitats socialment i personalment enriquidores, que creen vincles duradors entre persones amb diferents orígens i bagatges**, i que en vehicular-se a través del valencià permeten que els parlants que el tenen com a llengua inicial o d'identificació no se senten pressionats per triar el castellà, i que els que el coneixen però encara no l'han adoptat i no l'utilitzen de manera habitual se senten impel·lits i amb suport per a fer el pas. Es tracta de **potenciar l'ús del valencià com a llengua no marcada de les activitats de grups de teatre, conjunts musicals, agrupacions festives, clubs esportius, entitats de cultura popular i tradicional, etc.** Un procés que en alguns casos ja deu produir-se de manera més conscient o més espontània, però que es podria coordinar i reforçar en el marc d'una estratègia conjunta per a potenciar l'ús i la identificació amb el valencià —que, al capdavall, no deixa de ser una forma d'identificació amb les persones que el parlen.

Difondre discursos favorables al valencià

Les relacions entre actituds, ideologies o discurs i l'ús de les llengües són complexes i difícils d'abordar en aquest espai. En aquest estudi, hem detectat que les actituds favorables no presenten una associació especialment forta amb l'ús o amb la identificació amb el valencià. Això no vol dir, en cap cas, que no s'haja de **potenciar la difusió de missatges i discursos positius sobre el valencià, que posen de manifest el seu valor material —com a font d'oportunitats econòmiques i laborals— i simbòlic —com a element identificador.** Els resultats de l'enquesta

indiquen que al Baix Vinalopó hi predomina una identificació dual amb la valencianitat i l'espanyolitat, amb el pol espanyol més consolidat. Això vol dir que la valencianitat és, en general, assumida, i representa una oportunitat per a la difusió de discursos que es basen en l'associació simbòlica entre valencianitat i coneixement, ús i actitud favorable envers la llengua pròpia. Un resultat menys prometedor en aquesta comesa és el paper (molt) secundari que la majoria dels participants en l'enquesta li reserven al valencià com a element característic de la seua identitat local. Un resultat que indica que és necessari actualitzar i socialitzar discursos que vinculen el valencià amb el sentit de pertinença, basats en una visió de la llengua com a element identificador obert i accessible, que es pot aprendre i acumular i no va en detriment d'altres llengües i identificacions, en lloc d'una visió estàtica i essencialista de la identitat com a resultat de l'origen.

Bon dia / bona vesprada, treballe com a entrevistador per a l'empresa InvestGroup, que ha estat encarregada per la l'Acadèmia Valenciana de la Llengua per dur a terme un estudi sobre llengües al Baix Vinalopó. Vostè ha estat seleccionat de forma aleatòria, li preguem la seua col·laboració alhora que li garantim el més estricte anonimat i la confidencialitat de la informació aportada.

p1. En quina llengua preferix que li faça l'entrevista?

1. Valencià
2. Castellà
3. Indiferent (no llegir)

p2. Quina és la seua llengua? (**la llengua que considera com a pròpia**):

1. Valencià
2. Castellà
3. Valencià i castellà igual
4. Una altra llengua o unes altres llengües. Quina o quines? _____

p3. Sexe:

1. Dona
2. Home
3. Altres: _____

p4. Any de naixement: _____

p5. Zona de residència:

1. Torrellano/l'Altet/la Marina/ptdes. Nord	4. El Pla
2. Partides del Sud	5. Nord de l'Avinguda de la Llibertat
3. Carrús	6. Sud de l'Avinguda de la Llibertat

p6. Lloc de naixement de l'entrevistat/da, de la mare i del pare (**marcar el codi numèric i en 2-5 escriure el municipi**):

	Entrevistat/da	Mare	Pare
Crevillent/Elx/Sta.Pola	1	1	1
Sud de la província d'Alacant, municipi	2	2	2
Resta de la Comunitat Valenciana, comarca	3	3	3
Resta d'Espanya, província	4	4	4
Estranger, país	5	5	5

p7. Nivell d'estudis completats:

1. Sense estudis
2. Sense estudis però llig i escriu
3. Primaris (incloent-hi EGB)
4. Secundaris obligatoris (ESO, formació professional)
5. Secundaris no obligatoris (BUP, COU, Batxillerat, Mòduls)
6. Universitaris (grau, diplomatura, llicenciatura)
7. Postgrau (màster, doctorat...)

p8. Quina és la seua activitat principal

1. Treballe (**aneu a la p9**)
2. Estudie (**aneu a la p9**)
3. Aturat (**aneu a la p10**)
4. Jubilat (**aneu a la p10**)
5. Faenes de la llar o cuidant algú (**aneu a la p10**)
6. Altres:_____ (**aneu a la p10**)

p9. On desenvolupa esta activitat principal?

1. Elx
2. Crevillent
3. Sta. Pola
4. Alacant i comarca
5. Baix Segura
6. Regió de Múrcia
7. Altres_____

p10. Els ingressos de la seua llar...:

1. No arriben per cobrir les necessitats bàsiques
2. Ens permeten arribar amb dificultats a cobrir totes les despeses
3. Ens permeten arribar a cobrir totes les despeses però no ens permeten gaire extres
4. Ens arriben per cobrir totes les despeses i ens permeten algun extra
5. Ens permet viure sense cap tipus de patiment

p11. Considerant una escala on 0 seria extrema esquerra i 10 extrema dreta, on se situaria vostè?:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ns/Nc (99)

p12. En una escala de 0 a 10 on 0 és gens identificat i 10 molt identificat, en quin grau se sent identificat amb...?:

12.1. Barri o pedania		12.5. Comunitat Valenciana	
12.2. Elx		12.6. Espanya	
12.3. Baix Vinalopó		12.7. Europa/UE	
12.4. Província d'Alacant			

p13. Ara, per favor, avalue el coneixement que té vostè del valencià en una escala des de 0, que vol dir "gens", fins a 10, que vol dir "perfectament", pel que fa a ... (**pregunteu per a cada cas**)

b) I del castellà?

c) I de l'anglès?

	a) Valencià	b) Castellà	c) Anglès
13.1. Entendre'l			
13.2. Parlar-lo			
13.3. Llegir-lo			
13.4. Escriure'l			

p14. On ha après a parlar el valencià que sap actualment? (**cal seleccionar com a mínim una resposta i com a màxim dues**) (**només si sap parlar el valencià, entre 4 i 10 en la p13**):

1. A casa, des de *xicotet*
2. A l'escola (formació reglada)
3. A la formació superior (universitat)
4. A la faena, amb els companys de faena
5. A la faena, amb formació laboral
6. En la meua vida quotidiana (amics, tendes, etc.)
7. En un curs de valencià per a adults
8. Amb la família, però no des de *xicotet* (parella, fills, nets, etc.)
9. Pel meu compte (llegint, mitjans de comunicació, etc.)
10. Altres (especifique-les)
11. No ho sap
12. No contesta

p15. Alguna volta s'ha sentit incòmode/-a o discriminat/-da per no tenir l'opció de parlar en valencià? (**només si sap parlar el valencià, entre 4 i 10 en la p13**)

1. Sí, moltes voltes
2. Sí, alguna volta
3. No, mai
4. Ns/Nc

p16. Alguna vegada s'ha sentit incòmode/-a o discriminat/-da per no saber parlar valencià? (**només si sap parlar el valencià, entre 0 i 3 en la p13**)

1. Sí, moltes vegades
2. Sí, alguna vegada
3. No, mai
4. Ns/Nc

p17. Recorda quina llengua va parlar primer vostè, a casa, quan era xicotet? I la primera llengua que van parlar els seus progenitors quan eren xicotets?:

	Només en castellà	Sobretot en castellà	En valencià i en castellà	Sobretot en valencià	Només en valencià	Una/es altra/es llengua/ües. Quina/es?
Entrevistat/da	1	2	3	4	5	6: _____
Mare	1	2	3	4	5	6: _____
Pare	1	2	3	4	5	6: _____

p18. Respecte de les persones del seu entorn, podria dir-me en quina llengua parla amb elles? (**en cas que la relació fóra en el passat, contestar referint-se a aquella; contestar només les relacions que té o ha tingut**):

	Només en castellà	Sobretot en castellà	En valencià i en castellà	Sobretot en valencià	Només en valencià	Una/es altra/es llengua/ües. Quina/es?
Avis materns	1	2	3	4	5	6: _____
Avis paterns	1	2	3	4	5	6: _____
Mare	1	2	3	4	5	6: _____
Pare	1	2	3	4	5	6: _____
Parella	1	2	3	4	5	6: _____
Fills	1	2	3	4	5	6: _____
Nets	1	2	3	4	5	6: _____

p19. De les tres últimes voltes que ha practicat cadascuna d'estes activitats culturals, quantes eren en valencià?:

19.1. Quants dels últims tres llibres que ha llegit per plaer?	
19.2. Quants dels últims tres programes de TV, sèries, pel·lícules que ha vist?	
19.3. Quants dels últims tres programes de ràdio o podcasts que ha escoltat?	
19.4. Quants dels últims tres grups/cantants que ha escoltat?	
19.5. Quantes de les últimes tres pàgines web que ha visitat?	
19.6. Quants dels tres comptes de xarxes socials que més segueix?	

p20. En quina llengua parla vostè...

	Només en valencià	Sobretot en valencià	Valencià i castellà igual	Sobretot en castellà	Només en castellà	En una altra llengua/ües
A casa	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Amb les amistats	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Amb el veïnat	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Quan va de compres, en tendes de proximitat	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Quan va de compres, en grans superfícies (grans magatzems, hipermerc...)	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Al carrer amb gent que no coneix	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Al treball en les relacions internes (companys de faena)	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
Al treball en les relacions externes (clients, etc.)	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____
En activitats de caràcter festiu	1	2	3	4	5	6. Quina/es? _____

p21. En les situacions següents, en quina mesura s'ha sentit vosté...? (només als que contesten 4 o 5, només o sobretot en castellà, en la pregunta anterior):

	Motivat a parlar en valencià	Desmotivats a parlar en valencià, encara que tinguera la voluntat de parlar-lo més	Les dos coses alhora (no llegir)	Indiferent (no llegir)
A casa	1	2	3	4
Amb les amistats	1	2	3	4
Amb el veïnat	1	2	3	4
Quan va de compres, en botigues tradicionals	1	2	3	4
Quan va de compres, en grans superfícies (grans magatzems, hipermercats...)	1	2	3	4
Al carrer amb gent que no coneix	1	2	3	4
Al treball en les relacions internes (companys de faena)	1	2	3	4
Al treball en les relacions externs (clients, etc.)	1	2	3	4
En missatgeria instantània (WhatsApp, Telegram, etc.)	1	2	3	4
En activitats de caràcter festiu	1	2	3	4

p22. A continuació li llegirem unes frases sobre el valencià. Indique'ns el seu grau d'acord amb cadascuna d'elles en una **escala d'1 a 5 on 1 és totalment en desacord i 5 totalment d'acord**:

	Totalment en desacord	En desacord	Ni d'acord ni en desacord	D'acord	Totalment d'acord	Ns/Nc
22.1. Diria que sé prou valencià per poder escriure'l amb comoditat	1	2	3	4	5	9
22.2. Quan he de parlar en valencià per telèfon, vaig una mica perdut/-uda	1	2	3	4	5	9
22.3. En una botiga, estic tranquil/-il·la quan he de demanar alguna cosa en valencià	1	2	3	4	5	9
22.4. Pense que sé prou valencià per fer-ho bé en la majoria de situacions en què el necessite	1	2	3	4	5	9
22.5. Em sent còmode/a quan he de preguntar com s'arriba a un lloc en valencià	1	2	3	4	5	9

p23. Estaria interessat a aprendre valencià o a millorar-ne coneixements en un futur?

1. Sí, és una cosa que ja tenia pensada
2. Sí, és una cosa que no havia pensat, però m'agradaria molt
3. Sí, és una cosa que no havia pensat, però no m'importaria
4. No, no és una cosa que m'interesse massa
5. No, és una cosa que no faré mai
6. NS/NC

p24. En el futur, en quina llengua creu que s'hauria de parlar a Elx, en valencià o en castellà?

1. Només en valencià
2. Sobretot en valencià
3. En valencià i en castellà
4. Sobretot en castellà
5. Només en castellà
6. Una altra llengua o unes altres llengües. Quina o quines? _____

p25. I a vostè, en el futur li agradaria parlar...?:

1. Només en valencià
2. Sobretot en valencià
3. En valencià i en castellà
4. Sobretot en castellà
5. Només en castellà
6. Una altra llengua o unes altres llengües. Quina o quines? _____

p26. Com de còmode se sent quan sent parlar en...?

	Molt incòmode	Incòmode	Ni còmode ni incòmode	Còmode	Molt còmode
26.1. Anglès	1	2	3	4	5
26.2. Àrab	1	2	3	4	5
26.3. Castellà	1	2	3	4	5
26.4. Valencià	1	2	3	4	5

p27. Indique el grau d'acord amb les següents afirmacions (escala: molt en desacord, en desacord, 3=ni d'acord ni en desacord, d'acord, molt d'acord):

	MD	D	Ni A ni D	A	MA	Ns/ Nc
27.1. Encara que aquí no s'use molt el valencià, sí que pot servir quan te'n vas a estudiar o treballar a Catalunya o a les Illes	1	2	3	4	5	9
27.2. No val la pena aprendre valencià perquè només es parla aquí	5	4	3	2	1	9
27.3 Per entrar en l'administració pública hauria de ser necessari saber valencià	1	2	3	4	5	9
27.4. Els pares haurien de poder escollir si els seus fills fan classe en valencià o no	5	4	3	2	1	9
27.5. El valencià és una llengua necessària per comunicar-se amb els altres a la Comunitat Valenciana	1	2	3	4	5	9
27.16 Si el castellà el coneix tothom, el més lògic és parlar en aquesta llengua quan iniciem converses en qualsevol establiment	5	4	3	2	1	9
27.7. En general, em sent més pròxim a la gent que parla en valencià	1	2	3	4	5	9
27.8. El valencià té més presència als pobles menuts, però no té per què traslladar-se a les ciutats	5	4	3	2	1	9
27.9. Els polítics locals haurien de parlar sempre en valencià	1	2	3	4	5	9
27.10. El valencià no és una preocupació de la majoria de gent, és una reivindicació d'un sector polític	5	4	3	2	1	9
27.11. Per a ser valencià de veritat s'ha de saber parlar en valencià	1	2	3	4	5	9
27.12. La retolació de les indicacions de caràcter públic al carrer haurien de ser només en castellà	5	4	3	2	1	9
27.13. Preferisc anar a les tendes i establiments que atenen en valencià	1	2	3	4	5	9
27.14. Els noms dels carrers haurien de ser només en castellà	5	4	3	2	1	9
27.15. Els que parlen en valencià, quan es dirigixen a un desconegut, haurien d'iniciar la conversa sempre en valencià	1	2	3	4	5	9
27.16. Aprendre valencià és una pèrdua de temps, no servix per a res	5	4	3	2	1	9

p28. Indique amb quines de les afirmacions següents està vostè d'acord:

	Sí	No
VALENCIÀ		
28.1. Em pareix bé que tots els xiquets i xiquetes de la Com. Valenciana aprenguen el valencià		
28.2. És desagradable parlar en valencià		
28.3. Hauríem d'esforçar-nos per fer servir més el valencià		
28.4. És més important aprendre anglés o francés que valencià		
28.5. M'agrada sentir parlar valencià		
28.6. Visc en un lloc on es parla valencià i per això he de conèixer i parlar el valencià		
28.7. El valencià només l'haurien d'aprendre i parlar els qui el parlen a casa		
28.8. El valencià és una llengua que sona malament		
28.9. M'agrada (o m'agradaria) parlar en valencià		
CASTELLÀ		
28.10. El castellà és una llengua bonica		
28.11. Tots els valencians han de saber parlar castellà		
28.12. El castellà només l'haurien d'aprendre i parlar els qui el parlen a casa		
28.13. M'agrada sentir parlar castellà		
28.14. A la Comunitat Valenciana s'haurien d'estudiar altres idiomes abans que el castellà		
28.15. El valencià és més important que el castellà		
28.16. És desagradable parlar en castellà		
28.17. El castellà l'haurien d'ensenyar a tots els països		
28.18. A la Comunitat Valenciana s'hauria de parlar menys castellà		

p29. Ordene, per la seua representativitat, els elements culturals següents en relació amb la identitat d'aquí, on el primer seria el més representatiu i l'últim el menys representatiu (**només si l'enquestat demana explicacions: per "aquí" ens referim al territori que l'enquestat considera com a més poper o propi**):

29.1. Gastronomia	
29.2. Llengua	
29.3. Festes	

29.4. Art i arquitectura	
29.5. Paisatge	

p30. Coneix vosté la promoció de l'ús del valencià que fan les institucions següents? En quin grau creu que hi dediquen esforços? (**només es valoren les que coneix, les marcades en la 1ª columna**):

	<i>Coneix (marcar amb una X)</i>	<i>Gens</i>	<i>Poc</i>	<i>Bastant</i>	<i>Molt</i>
30.1. Generalitat Valenciana		0	1	2	3
30.2. Diputació d'Alacant		0	1	2	3
30.3. Ajuntament d'Elx		0	1	2	3
30.4. Acadèmia Valenciana de la Llengua		0	1	2	3

Nom enquestador: _____

Nom enquestat: _____

Telèfon enquestat: _____ Data: _____

Hora: _____

Durada: _____